

Lietuvos Respublikos Seimo *antroji sesija*

2021 m. gegužės 25 d.
65 ir 66 posėdžiai

Stenogramos

35

E. leidinį parengė

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KANCELIARIJOS
DOKUMENTŲ DEPARTAMENTO STENOGRAMŲ SKYRIUS

Elektroninis leidinys leidžiamas nuo 2016 m. lapkričio 14 d.

TURINYS

II (PAVASARIO) SESIJA

2021 m. gegužės 25 d.

Rytinis posėdis Nr. 65

Vyriausiosios rinkimų komisijos narių priesaika	9
Seniūnų sueigos patikslintos 2021 m. gegužės 25 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	10
Seimo rezoliucijos „Dėl Baltarusijos įvykdyto valstybinio terorizmo akto prieš civilinį orlaivį FR 4978“ projekto Nr. XIVP-545 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (Ž. Pavilionis)	11
Seimo nario E. Gentvilo kalba	15
Seimo nario P. Gražulio kalba	16
Seimo nario G. Surplio kalba	16
Partnerystės įstatymo projekto Nr. XIVP-537, Civilinio kodekso 2.19, 3.299 straipsnių pakeitimo ir Kodekso 3.230, 3.231, 3.232, 3.233, 3.234, 3.235 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIVP-538, Gyventojų registro įstatymo Nr. I-2237 9 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-539 ir Civilinės būklės aktų registravimo įstatymo Nr. XII-2111 3, 4, 6, 10, 25, 27 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo naujais V ¹ ir V ² skyriais įstatymo projekto Nr. XIVP-540 pateikimas (V. Čmilytė-Nielsen)	18
Seimo rezoliucijos „Dėl Baltarusijos įvykdyto valstybinio terorizmo akto prieš civilinį orlaivį FR 4978“ projekto Nr. XIVP-545 priėmimo tęsinys	23
Šio rezoliucijos priėmimas	23
Partnerystės įstatymo projekto Nr. XIVP-537, Civilinio kodekso 2.19, 3.299 straipsnių pakeitimo ir Kodekso 3.230, 3.231, 3.232, 3.233, 3.234, 3.235 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIVP-538, Gyventojų registro įstatymo Nr. I-2237 9 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-539 ir Civilinės būklės aktų registravimo įstatymo Nr. XII-2111 3, 4, 6, 10, 25, 27 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo naujais V ¹ ir V ² skyriais įstatymo projekto Nr. XIVP-540 pateikimo tęsinys	23
Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 12, 50, 51, 57 ir 71 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 57 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-413(2) priėmimas	24
Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 19 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 13 ² straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-414(2) priėmimas	26
Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 68 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-5108(2) priėmimas	26
Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 5 ¹ , 25, 35, 41, 42, 43 ir 48 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-498(2) svarstymas	26
Seimo nario A. Vinkaus kalba	27
Seimo nario M. Lingės kalba	27
Seimo nario L. Kukuraičio kalba	27
Seimo narės L. Nagienės kalba	29
Vienišo asmens išmokos įstatymo projekto Nr. XIVP-499(2), Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 7, 10, 13 ir 22 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-500(2), Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 10 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-230 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-501(2), Valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-730 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-502(2), Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-503(2), Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 41 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-504(2), Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-506(2) ir Socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-507(2) svarstymas	29

Seimo nario A. Syso kalba	30
Seimo nario M. Lingės kalba	31
Seimo narės I. Kačinskaitės-Urbonienės kalba (<i>Darbo partijos frakcijos vardu</i>)	31
Seimo nario T. Tomilino kalba	32
Seimo narės, finansų ministrės G. Skaistės kalba	32
Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-505 ir Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-131(2) svarstymas	34
Seimo nutarimo „Dėl Jelenos Dilienės skyrimo Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nare“ projekto Nr. XIVP-535 ir Seimo nutarimo „Dėl Donato Jaso skyrimo Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nariu“ projekto Nr. XIVP-536 pateikimas (J. Neverovič)	34
Kandidatės į Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nares J. Dilienės kalba	35
Kandidato į Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos narius D. Jaso kalba	35
Bankų įstatymo Nr. IX-2085 2 ir 56 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-491 pateikimas (M. Majauskas)	36
Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 12, 50, 51, 57 ir 71 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 57 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-413(2) priėmimo tęsinys	38
Šio įstatymo priėmimas	38
Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 19 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 13 ² straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-414(2) priėmimo tęsinys	38
Šio įstatymo priėmimas	38
Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 68 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII P-5108(2) priėmimo tęsinys	38
Šio įstatymo priėmimas	38
Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 5 ¹ , 25, 35, 41, 42, 43 ir 48 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-498(2) svarstymo tęsinys	38
Vienišo asmens išmokos įstatymo projekto Nr. XIVP-499(2), Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 7, 10, 13 ir 22 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-500(2), Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 10 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-230 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-501(2), Valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-730 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-502(2), Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-503(2), Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 41 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-504(2), Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-506(2), Socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-507(2) ir Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-131(2) svarstymo tęsinys	39
Bankų įstatymo Nr. IX-2085 2 ir 56 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-491 pateikimo tęsinys	40

Vakarinis posėdis Nr. 66

Vyriausybės pusvalandis

Užsienio reikalų ministro Gabrieliaus Landsbergio pranešimas dėl Lietuvos ir tarptautinės bendruomenės pozicijos po Baltarusijos režimo įvykdyto civilinio orlaivio užgrobimo

Užsienio reikalų ministro G. Landsbergio kalba	41
Užsienio reikalų ministro G. Landsbergio atsakymai į Seimo narių klausimus	43
Įstatymo „Dėl Susitarimo dėl Europos Sąjungos valstybių narių dvišalių investicijų sutarčių nutraukimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-377(2) svarstymas	46

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Suomijos Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Suomijos Respublikos Vyriausybės sutarties dėl investicijų skatinimo ir apsaugos nutraukimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-398(2) svarstymas	47
Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Švedijos Vyriausybės susitarimo dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Švedijos Karalystės Vyriausybės susitarimo dėl investicijų skatinimo ir abipusės apsaugos nutraukimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-399(2) svarstymas	47
Investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 13 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 13 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-437(2), Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-438(2) ir Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 56 ir 57 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-439(2) svarstymas	48
Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 1, 2, 3, 3 ¹ , 3 ² , 4, 7, 11 ¹ , 12 ¹ , 18 ² , 22, 30, 32, 33, 34, 34 ¹ , 34 ⁴ , 34 ⁷ , 34 ⁸ , 34 ¹⁵ , 34 ¹⁸ , 34 ²³ , 34 ²⁵ , 34 ²⁶ , 34 ²⁸ , 34 ³¹ straipsnių, šeštojo skirsnio, 5 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 32 ¹ straipsniu ir antruoju ² skirsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-171(2)ES ir Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo Nr. IX-517 2, 4, 4 ² , 7, 10, 11 ² straipsnių ir 2 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-172(2)ES svarstymas	49
Seimo nario E. Pupinio kalba	49
Seimo narės I. Kačinskaitės-Urbonienės kalba	50
Seimo nario A. Gedvilo kalba	51
Seimo narės L. Girskenės kalba	52
Seimo nario S. Gentvilo kalba	53
Farmacijos įstatymo Nr. X-709 8, 57 ir 59 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-337(2) svarstymas	54
Seimo nario A. Verygos kalba	55
Laisvės gynėjo teisinio statuso įstatymo projekto Nr. XIVP-415(2) svarstymas	56
Administracinių nusižengimų kodekso 70, 77, 132, 170, 209 ¹ , 212, 234 ¹ , 234 ² straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-393(2) svarstymas	56
Administracinių nusižengimų kodekso 585 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-324(2) svarstymas	56
Administracinių nusižengimų kodekso 94 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-328 svarstymas	57
Baudžiamojo proceso kodekso 133 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-379(2) svarstymas	57
Politinių partijų įstatymo Nr. I-606 1, 2, 3, 4, 5 straipsnių pakeitimo ir 31, 32 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIVP-406(2) svarstymas	57
Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Algirdo Petro Drevinsko peticijos“ projekto Nr. PNP-14-15 priėmimas	58
Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo Nr. I-1562 2, 24, 26 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4738 pateikimas (A. Veryga)	58
Įstatymo „Dėl Susitarimo dėl Europos Sąjungos valstybių narių dvišalių investicijų sutarčių nutraukimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-377(2) svarstymo tęsinys	61
Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Suomijos Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Suomijos Respublikos Vyriausybės sutarties dėl investicijų skatinimo ir apsaugos nutraukimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-398(2) svarstymo tęsinys	61
Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Švedijos Vyriausybės susitarimo dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Švedijos Karalystės Vyriausybės susitarimo dėl investicijų skatinimo ir abipusės apsaugos nutraukimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-399(2) svarstymo tęsinys	61
Investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 13 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 13 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-437(2), Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-438(2) ir Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 56 ir 57 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-439(2) svarstymo tęsinys	61

Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 1, 2, 3, 3 ¹ , 3 ² , 4, 7, 11 ¹ , 12 ¹ , 18 ² , 22, 30, 32, 33, 34, 34 ¹ , 34 ⁴ , 34 ⁷ , 34 ⁸ , 34 ¹⁵ , 34 ¹⁸ , 34 ²³ , 34 ²⁵ , 34 ²⁶ , 34 ²⁸ , 34 ³¹ straipsnių, šeštojo skirsnio, 5 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 32 ¹ straipsniu ir antruoju ² skirsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-171(2)ES ir Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo Nr. IX-517 2, 4, 4 ² , 7, 10, 11 ² straipsnių ir 2 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-172(2)ES svarstymo tęsinys	62
Farmacijos įstatymo Nr. X-709 8, 57 ir 59 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-337(2) svarstymo tęsinys	62
Laisvės gynėjo teisinio statuso įstatymo projekto Nr. XIVP-415(2) svarstymo tęsinys	63
Administracinių nusižengimų kodekso 70, 77, 132, 170, 209 ¹ , 212, 234 ¹ , 234 ² straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-393(2) svarstymo tęsinys	64
Administracinių nusižengimų kodekso 585 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-324(2) svarstymo tęsinys	64
Administracinių nusižengimų kodekso 94 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-328 svarstymo tęsinys	64
Baudžiamojo proceso kodekso 133 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-379(2) svarstymo tęsinys	64
Politinių partijų įstatymo Nr. I-606 1, 2, 3, 4, 5 straipsnių pakeitimo ir 31, 32 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIVP-406(2) svarstymo tęsinys	64
Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo Nr. I-1562 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-514 ir Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-515 pateikimas (M. Navickienė)	66
Darbo kodekso 108, 109, 139, 213 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-489 pateikimas (M. Navickienė)	66
Įstatymo „Dėl pareiškimų pagal 1959 m. balandžio 20 d. Europos konvenciją dėl savitarpio pagalbos baudžiamosiose bylose ir 1978 m. kovo 17 d. Europos konvencijos dėl savitarpio pagalbos baudžiamosiose bylose papildomą protokolą“ projekto Nr. XIVP-460 ir Įstatymo „Dėl Europos konvencijos dėl savitarpio pagalbos baudžiamosiose bylose antrojo papildomo protokolo ratifikavimo“ Nr. IX-1997 papildymo 4 ir 5 straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-461 pateikimas (E. Dobrovolska)	67
Sporto įstatymo Nr. I-1151 2, 3, 5, 7, 10, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 24 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-533 ir Švietimo įstatymo Nr. I-1489 71 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-534 pateikimas (J. Šiugždinienė)	68
Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo Nr. VIII-1185 78 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-490 pateikimas (V. Juozapaitis)	71
Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo Nr. VIII-1185 2 straipsnio 16, 17 ir 43 dalies, 3 straipsnio 1 dalies 6 punkto, 56 straipsnio 1 ir 2 dalies, 58 straipsnio 4 dalies, 65 straipsnio 2 ir 3 dalies pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4170 pateikimas (V. Kernagis)	71
Darbo kodekso Nr. XII-2603 171 ir 176 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-528 pateikimas (A. Sysas)	72
Informaciniai pranešimai	74
Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo Nr. I-1562 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-514 ir Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-515 pateikimo tęsinys	74
Darbo kodekso 108, 109, 139, 213 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-489 pateikimo tęsinys	74
Įstatymo „Dėl pareiškimų pagal 1959 m. balandžio 20 d. Europos konvenciją dėl savitarpio pagalbos baudžiamosiose bylose ir 1978 m. kovo 17 d. Europos konvencijos dėl savitarpio pagalbos baudžiamosiose bylose papildomą protokolą“ projekto Nr. XIVP-460 ir Įstatymo „Dėl Europos konvencijos dėl savitarpio pagalbos baudžiamosiose bylose antrojo papildomo protokolo ratifikavimo“ Nr. IX-1997 papildymo 4 ir 5 straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-461 pateikimo tęsinys	74
Sporto įstatymo Nr. I-1151 2, 3, 5, 7, 10, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 24 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-533 ir Švietimo įstatymo Nr. I-1489 71 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-534 pateikimo tęsinys	75

Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo Nr. VIII-1185 78 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-490 pateikimo tęsinys	75
Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo Nr. VIII-1185 2 straipsnio 16, 17 ir 43 dalies, 3 straipsnio 1 dalies 6 punkto, 56 straipsnio 1 ir 2 dalies, 58 straipsnio 4 dalies, 65 straipsnio 2 ir 3 dalies pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4170 pateikimo tęsinys	75
Darbo kodekso Nr. XII-2603 171 ir 176 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-528 pateikimo tęsinys	75
ASMENVARDŽIŲ RODYKLĖ	77

SANTRUMPOS

<i>DPF</i>	– Darbo partijos frakcija
<i>LF</i>	– Laisvės frakcija
<i>LRF</i>	– Lietuvos regionų frakcija
<i>LSDPF</i>	– Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija
<i>LSF</i>	– Liberalų sąjūdžio frakcija
<i>LVŽSF</i>	– Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija
<i>MSNG</i>	– Mišri Seimo narių grupė
<i>TS-LKDF</i>	– Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija

<i>A</i>	– alternatyvus teisės aktas
<i>ES</i>	– su Europos Sąjungos teise susijęs teisės aktas
<i>GR</i>	– Respublikos Prezidento grąžintas Seimui pakartotinai svarstyti įstatymas
<i>VK</i>	– su Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės rekomendacijų įgyvendinimu susijęs teisės aktas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

II (PAVASARIO) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 65 STENOGRAMA

2021 m. gegužės 25 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. RAZMA
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas V. MITALAS*

PIRMININKAS (J. RAZMA, TS-LKDF). Labas rytas, gerbiami kolegos! Pradedame gegužės 25 dienos rytinį Seimo posėdį. (*Gongas*) Registruojamės.

Gerbiami kolegos, pradėsime posėdį nuo smagių sukakčių įvardijimo. Šiandien gimtadienį švenčia mūsų kolega J. Jarutis. (*Plojimai*) O visiškai neseniai jubiliejinį gimtadienį atšventė mūsų kolega G. Kinduryš, jam sukako 50 metų. (*Plojimai*) Sėkmės toliau, būnant čia, parlamente. Pirminkė kviečia arčiau. (*Plojimai*)

10.02 val.

Vyriausiosios rinkimų komisijos narių priesaika

Gerbiami Seimo nariai, gegužės 18 dieną mes sudarėme naujos sudėties Vyriausiąją rinkimų komisiją. Įstatymas numato, kad Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininkas ir nariai prisiekia Seime. Prisiekęs asmuo po priesaikos tekstu pasirašo. Priesaikos tekstas negali būti keičiamas, priesaika galioja visą paskyrimo į Vyriausiąją rinkimų komisiją laikotarpį. Vyriausiosios rinkimų komisijos narių priesaikų tekstai saugomi Seime. Kviečiu Seimo Pirmininkę V. Čmilytę-Nielsen prisaikdinimo procedūrai.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, kviečiu prisiekti Šarūną Liekį.

Š. LIEKIS. Aš, Šarūnas Liekis, prisiekiu būti ištikimas... (*Balsai salėje*) Atsiprašau, dar papildomai ieškojau Biblijos.

Aš, Šarūnas Liekis, prisiekiu būti ištikimas Lietuvos Respublikai, laikytis jos Konstitucijos ir įstatymų, sąžiningai ir garbingai atlikti savo pareigas Vyriausiojoje rinkimų komisijoje ir susilaikyti nuo poelgių, pažeidžiančių įstatymus ir žmogaus teises. Tepadedu man Dievas! (*Plojimai*)

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Sveikinu. Toliau kviečiu prisiekti naująjį VRK narį Andrių Vaišnį.

A. VAIŠNYS. Priesaika (*Plojimai*)

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Kviečiu Ingą Milašiūtę.

I. MILAŠIŪTĖ. Priesaika (*Plojimai*)

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Kviečiu prisiekti Laurą Martinaitytę.

L. MARTINAITYTĖ. Priesaika (*Plojimai*)

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Kviečiu prisiekti Andrių Puksą.

A. PUKSAS. Priesaika (*Plojimai*)

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Kviečiu prisiekti Jolitą Baušytę.

J. BAUŠYTĖ. Priesaika (*Plojimai*)

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Kviečiu Martyną Čerkauską.

M. ČERKAUSKAS. Priesaika (*Plojimai*)

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Kviečiu prisiekti Olgą Kilkinovą.

O. KILKINOVA. Priesaika (*be paskutinio sakinio*) (*Plojimai*)

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Kviečiu prisiekti Gitaną Matiekuvienę.

G. MATIEKUVIENĖ. Priesaika (*Plojimai*)

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Kviečiu prisiekti Justą Pankauską.

J. PANKAUSKAS. Priesaika (*Plojimai*)

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Kviečiu Jolantą Petrušauskienę.

J. PETRUŠAUSKIENĖ. *Priesaika (Plojimai)*

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Kviečiu prisiekti Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininkę Jolantą Petkevičienę.

J. PETKEVIČIENĖ. *Priesaika (Plojimai)*

PIRMININKAS. Sveikiname naujus Vyriausiosios rinkimų komisijos narius ir linkime visada laikytis duotos priesaikos. Sėkmės darbuose! Pusės minutės pauzė, per kurią turbūt... (*Balsai salėje*) Dėl Rinkimų komisijos? (*Balsai salėje*) Kol kas kito klausimo nepaskelbiau, būkite kantrūs. (*Balsai salėje*)

Gera, kolegos, kviečiu baigti sveikinimus naujesiems komisijos nariams ir grįžti į savo darbo vietas.

10.15 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2021 m. gegužės 25 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Darbotvarkės 2 klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. Galimi siūlymai frakcijų vardu dėl darbotvarkės. Kas turi siūlymų frakcijų vardu? Klausčiau gerbiamo... Opozicijos lyderis. Be abejo, pirmenybė jam.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, šiandien iš tiesų yra teikiamas Partnerystės įstatymas ir lydimieji teisės aktai. Tai įstatymai, kurie tikrai sulaukė didelės visuomenės diskusijos. Gaila, kad valdantieji, norėdami pasiekti savo tikslą, nepadarė tokio, man atrodo, labai svarbaus žingsnio – prieš registruojant pasikviesti opozicijos atstovus padiskutuoti, ieškoti kompromiso. To nebuvo padaryta. Yra įregistruota, šiandien pateikimas, todėl dviejų opozicinių frakcijų vardu prašau išbraukti iš darbotvarkės Partnerystės įstatymą ir lydimuosius įstatymus.

PIRMININKAS. Gerbiamas M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (DPF). Papildydamas opozicijos lyderį norėčiau pasakyti, kad iš tikrųjų šiuo atveju buvo padarytas tam tikras demokratinei valstybei nebūdingas, manyčiau, akibrokštas ir farsas, nes vakar atidžiai stebėjome, kada buvo registruotas šitas įstatymo projektas. Tai buvo atlikta po 18 valandos, tai yra jau po darbo valandų, ir natūralu, kad opozicija negalėjo net tinkamai tam dalykui pasirengti. Tikrai nereikėtų tokių svarbių projektų slėpti už dūmų uždangos, manau, kad turėtume tinkamai jiems pasirengti ir turėti galimybę juos diskutuoti, bet nedaryti to slapta vakare, tada, kai didžioji dalis Seimo narių net negali sekti tos situacijos.

PIRMININKAS. Priekaištų šiuo atveju tikrai nepriimame, nes darbotvarkės projektą aprobo Seniūnų sueiga, netgi Seniūnų sueigoje galėjo būti eksromptu, likus dar mažiau laiko iki posėdžio, įrašyti nauji projektai. Projektų pildymas toje neformalioje darbotvarkėje niekaip Statute nėra aprašytas ir visi mes dirbame, man atrodo, nenutrūkstamai, darbo valandų čia nėra fiksuota, todėl priekaištai nepagrįsti. Bet yra opozicinių frakcijų siūlymas dėl išbraukimo, be abejo, dėl to balsuosime.

Prašau, L. Girskienė.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). P. Gražulis buvo pirmas. (*Balsai salėje*) Gera. Labas rytas. Aš noriu paprašyti iš darbotvarkės išbraukti Atliekų tvarkymo įstatymą ir Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymą, nes yra Konkurencijos tarybos ir STT išvados, kuriose parašyta, kad šitos įstatymų pataisos galimai sudaro sąlygas eliminuoti iš rinkos pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo dalyvius ir galimai sudaro sąlygas susidaryti monopoliui ir panašiai. Dėl galimo viešojo intereso pažeidimo aš šiandien kreipiausi į Generalinę prokuratūrą. Prašau išbraukti šiuos klausimus iš darbotvarkės.

PIRMININKAS. Prašysite...

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Frakcijos vardu.

PIRMININKAS. Frakcijos vardu. Taip, balsuosime. R. Šarknickas pats pirmasis laukia. Taip, prašau.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Aš norėjau visų pirma po VRK klausimo padėkoti L. Matjošaitytei, kuri dirbo tikrai kompetentingai, ir visai buvusiai komisijai.

Antras dalykas, keturi Seimo nariai saviizoliuojasi. Ar pats laikas buvo nuimti tuos akvariumo stiklus? Ačiū.

PIRMININKAS. Pasakysiu, kad kaip tik opozicijos atstovai griežčiausiai ir seniai reikalavo nuimti tuos stiklus. Tai ne valdančiųjų iš esmės iniciatyva. (*Šurmulyš salėje*)

P. Gražulis dėl darbotvarkės. Ar frakcijos vardu?

P. GRAŽULIS (LRF). Taip, aš noriu dėl darbotvarkės kreiptis daugiausia į konservatorius, valdančiąją daugumą. Kodėl jūs kaitinate aistras? Jūs žinote, kas yra, kad dėl to Partnerystės įstatymo birželio mėnesį vėl organizuojamas trijų dienų mitingas. Kodėl jūs skubate ir kodėl jūs kiršinate tautą? Konstitucijoje yra pasakyta, kad svarbiausiais klausimais sprendimus priima tauta. Pasiūlyta valstiečių ši klausimą spręsti referendumu, tai gerbkime tautą, suruoškime referendumą ir pašalinkime nereikalingas įtampas. O partnerystės ar santuokos įstatymas – faktiškai tas pat. Viskas čia yra *pakavota*. Antras dalykas, gerbiami konservatoriai, kurie taip pat pasirašėte, kad būtų referendumas, krikščionys demokratai, išeikite jūs iš Konservatorių partijos. Jūsų yra 13, jūs galite įkurti partiją.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, čia ne moralizavimo valandėlė, dabar kalbame dėl darbotvarkės su konkrečiais siūlymais. Prašau. R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (LRF). Aš frakcijos vardu ir be moralizavimo, deja, apsieiti nelabai galėčiau, nes pirmininkas pasakė, kad dėl tokių svarbių įstatymų, kurie keičia konstitucinę šeimos sampratą, visuomenei svarbių, dar galėjo didesnis ekspromtas būti. Aš tikrai linkėčiau to ekspromto nedaryti ir čia ne sprinteris, čia keičiamos mūsų visuomenės ir pagrindinės konstitucinės sampratos. Atsižvelgdama į tai, kad dalis Seimo narių yra izoliacijoje, atsižvelgdama į tai, kad tikrai netikėtai buvo įregistruotas darbotvarkėje toks klausimas, ne koks nors eilinis Seimo narių pateiktas įstatymo projektas, frakcijos vardu taip pat pritariu kolegoms, prieš tai kalbėjusiems. Prašom šiandien išbraukti iš darbotvarkės šį klausimą. Čia jokių ekspromtų ir būti negali.

PIRMININKAS. Supratome. Čia ne ekspromtai, čia paprasta procedūra. S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Laba diena, gerbiamieji. Aš dėl L. Girskienės pasiūlymo išbraukti du įstatymų paketus norėčiau pasakyti keturis argumentus. Visų pirma, tai yra Europos Sąjungos direktyva...

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, dėl motyvų čia nediskutuoju. Atsiprašau.

S. GENTVILAS (LSF). Prašau neišbraukti, nes tai vėluojantis direktyvos...

PIRMININKAS. Seimo nariai balsuodami tai išsakys. Yra pasiūlymas, dėl jo balsuojama, o motyvai nefiksuojami.

Turime du pasiūlymus dėl darbotvarkės. Pirmasis siūlymas yra išbraukti Partnerystės įstatymo projektą ir lydimuosius. Aš taip būtent suprantu, kad lydimieji, savaime aišku, negali būti svarstomi. Kas už šį pasiūlymą, balsuoja už.

Už balsavo 57, prieš – 55, susilaikė 14. Pasiūlymui nepritarta, projektas lieka darbotvarkėje.

Buvo dar vienas pasiūlymas išbraukti projektus, kurie įrašyti mūsų darbotvarkėje, tai 2-6.1, 2-6.2 klausimai – Atliekų tvarkymo įstatymo ir Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektai. Kas pritaria pasiūlymui, kviečiu balsuoti. Kas už išbraukimą, balsuoja už.

Už balsavo 57, prieš – 56, susilaikė 18. Projektai lieka darbotvarkėje.

Dabar balsuosime dėl visos darbotvarkės. Kadangi dėl jos turinio buvo daug aistrų, nesiūlau fiksuoti bendru sutarimu. Kviečiu balsuoti už visą darbotvarkę. Kas pritaria, balsuoja už.

Balsavo 130: už – 83, prieš – 36, susilaikė 11. Darbotvarkė patvirtinta.

Taigi dirbame pagal patvirtintą darbotvarkę.

10.25 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl Baltarusijos įvykdyto valstybinio terorizmo akto prieš civilinį orlaivį FR 4978“ projektas Nr. XIVP-545 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 1-3 klausimas – Seimo rezoliucijos „Dėl Baltarusijos įvykdyto valstybinio terorizmo akto prieš civilinį orlaivį FR 4978“ projektas Nr. XIVP-545. Pranešėjas – Ž. Pavilionis.

Gera, trumpa replika po balsavimo – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (*LRF*). Aš dėl Partnerystės įstatymo. P. Saudargas buvo salėje, bet jis nebalsavo. Čia buvo labai svarbus jūsų balsas. Pauliau, kodėl jūs taip pasielgėte? Todėl, kad Seimo vicepirmininkas?

PIRMININKAS. Prašom, pranešėjau.

Ž. PAVILIONIS (*TS-LKDF*). Labai ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, Lietuva visada buvo viena iš pirmųjų šalių, kurios gina baltarusių laisvę. Atsiminkime praeitų metų rugpjūčio mėnesį, kai visi susirinkome į neeilinę sesiją ir visi kartu vienbalsiai aiškiai pasakėme, kad mes ir esame už baltarusių laisvę, įvardijome A. Lukašenką kaip nelegitimų vadovą ir S. Cichanouską kaip demokratinę žmonių išrinktą prezidentę. Šiandien būtent taip ją įvardija dauguma pasaulio lyderių, su ja susitinka ir delegitimizuoja A. Lukašenkos režimą. Tai čia buvo rugpjūčio mėnesį. Tačiau po šio sekmadienio įvykių, po beprecedenčio valstybinio terorizmo prieš civilinį orlaivį, kuriame buvo nemažai Europos Sąjungos piliečių, visas pasaulis buvo sukrėstas. Asmeniškai aš manau, kad mes priartėjome prie tam tikro lūžio taško baltarusių laisvės byloje, ir tą liudija tiek vakarykščiai Europos Vadovų Tarybos sprendimai, tiek JAV Prezidento Dž. Baideno pareiškimas šiandien su visapusiška parama mūsų linijai ir baltarusių laisvei. Tačiau šie pareiškimai dar turi nueiti tam tikrą kelią, kad virstų darbais. Todėl mes siūlome jums visiems, kaip kažkada praeitų metų rugpjūčio mėnesį, vieningai, kuo vieningiau priimti šiandien rezoliuciją, kurią vakar patvirtino Užsienio reikalų komitetas ir Europos reikalų komitetas. Jūsų dėmesiui esminiai šios rezoliucijos punktai.

Visų pirma, vakar politiškai tam buvo pritarta Europos Sąjungoje, tačiau mes kreipėmės ir į kitas šalis, tai draudimas skristi virš baltarusių oro erdvės. Antras punktas – draudimas Baltarusijos avialinijoms naudotis mūsų, tai yra Europos Sąjungos, erdve. Lygiai taip pat ilgai atidėliotas ketvirtasis sankcijų paketas Baltarusijai, jam politinį pritarimą iš esmės jau vakar davė Europos Vadovų Taryba ir savotiškai savo pareiškimu JAV prezidentas Dž. Baidenas indikavo, kad prisijungs prie šių sankcijų.

Taip pat siūlome atkreipti dėmesį, žinoma, į tuos nusikaltimus, kurie buvo įvykdyti sekmadienį, ir papildyti tai naujomis priemonėmis. Siūlome nutraukti Europos Sąjungos ir kitų šalių ar institucijų įvairias programas, kuriomis remiamas režimas. Siūlome Jungtinėms Tautos, NATO, G7 ir kitoms tarptautinėms organizacijoms atkreipti dėmesį į grėsmę, kurią kelia baltarusių režimas, ir, žinoma, reikalaujame R. Pratasevičiaus, S. Sapegos ir kitų politinių kalinių išlaisvinimo.

Savo ruožtu kreipiamės nedelsiant dėl tyrimo Tarptautinės aviacijos organizacijoje. Tokį pareiškimą vakar taip pat įtvirtino ir Europos Vadovų Taryba, apie tai kalba ir JAV valstybės sekretorius, o tol, kol nebus tas tyrimas atliktas, sustabdyti Baltarusijos narystę ICAO. Savo ruožtu siūlome atkreipti dėmesį Interpolo ir kitų tarptautinių organizacijų, kad labai dažnai Baltarusijos ir kiti režimai naudojami šiais tarptautiniais instrumentais ne tam, kad gintų tarptautinę teisę, o persekiotų žmones, kurie kovoja už laisvę ir demokratiją. Ir atkreipiame dėmesį į Baltarusijos skrydžių valdymo tarnybos nepatikimumą.

Kolegos, tai yra esmė. Ne vieną kartą kalbėjau apie tai, kad parlamentinė diplomatija yra labai svarbi, nors kai kuriems iš šių sprendimų jau yra pritarta vyriausybių lygiu, bet, patikėkite, iki to kelio, kad jie būtų įgyvendinti, užtruks nemažai laiko. Tas signalas, kurį mes pasiųstume ir iš kairės, ir iš dešinės visiems kitiems parlamentams, tikrai padės vyriausybėms tuos būtinus sprendimus priimti, kad tokie įvykiai, kurie sekmadienį įvyko, niekada daugiau nepasikartotų. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū pranešėjui. Yra klausiančių. Pirmasis klausia M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (*DPF*). Gerbiamas pranešėjau, iš tikrųjų turiu kartu ir prašymą, ir klausimą, nes buvo paskelbtos žinios, kad tame pačiame lėktuve su R. Pratasevičiumi galimai buvo keturi Rusijos KGB žmonės. Skrydis vyko iš Atėnų į Vilnių – iš Europos Sąjungos šalies į Europos Sąjungos šalį Lietuvą. Dėl kovido reikalavimų trečiųjų šalių piliečiams vizų išdavimas yra, sakykim, labai sudėtingas ir griežtas procesas. Gal turite atsakymą arba galėtumėte atlikti tyrimą, kaip tos vizos jiems buvo išduotos, nes jeigu tų žmonių galimai nebūtų buvę lėktuve, tai greičiausiai ir ta visa nelaimė su R. Pratasevičiumi nebūtų įvykusi. Ar jūs galėtumėte ką nors pakomentuoti ir gal-

būt turite žinių iš užsienio reikalų ministro ir ministerijos, kaip taip įvyko, kad būtent trečiųjų šalių piliečiai, ir dar galimai KGB pareigūnai, galėjo gauti vizas iš Atėnų skristi į Vilnių? Dėkui.

Ž. PAVILIONIS (*TS-LKDF*). Labai ačiū. Nesiūlyčiau vertinti, kas ir kaip tame lėktuve keliavo. Tam ir vykdomas prokuratūros tyrimas kartu su kitomis šalimis, kad tos visos detalės būtų iki galo išaiškintos. Savo ruožtu tam ir siūlome ICAO tarptautinį tyrimą pradėti nedelsiant, kad visi taškai būtų sudėti ant i ir mes galėtume vertinti atitinkamai šiuos įvykius. Mano asmenine nuomone, be abejonės, tie įvykiai negalėjo įvykti be Rusijos dalyvavimo, tačiau į konkrečius klausimus apie konkrečius asmenis, apie visą procesą turi atsakyti tyrimas. Aš tikiuosi, kad mes galėsime susipažinti su jų rezultatais.

PIRMININKAS. Toliau klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiamas kolega, jūs minėjote, kad tai įvykdytas teroristinis aktas. Savaimė suprantama, pasikėsinta ne tik į opozicijos žmones, bet pasikėsinta į daug žmonių, kurie galbūt apskritai niekuo nesusiję su situacija Baltarusijoje. Jūs čia daugiau orientuojatės į tokias ekonomines sankcijas, bet labai užsimenate apie baudžiamąjį persekiojimą. Kaip matote tą perspektyvą, nes iš esmės tai yra baudžiamasis nusikaltimas, iš tikrųjų teroristinis aktas. Ar manote, kad tai rutuliosis toliau? Ar nereikėjo ryškiau parašyti rezoliucijoje, vis dėlto paminėti, kad tai teroristinis aktas, kuris yra persekiojamas?

Ž. PAVILIONIS (*TS-LKDF*). Aš dėl pirmos klausimo dalies iš tikrųjų norėčiau jums pritarti, bet vakar ir užsienio reikalų ministras kalbėjo CNN – taip, tai yra teroristinis aktas, kuris sujaudino daugelį pasaulio valstybių, nes jeigu leisime, kad tokie precedentai vyktų, niekas negalės užtikrinti, kad tokie precedentai nevyks virš Rusijos, Irano ar Kinijos ir kitų autokratiinių valstybių teritorijų.

Dėl baudžiamųjų dalykų – į tuos klausimus turi atsakyti prokuratūros tyrimas. Jis yra pradėtas ir, kai paaiškės visos detalės, mes, manau, tada jau galėsime imtis visų politinių priemonių. Turime ir savo nacionalinius S. Magnitskio aktus, turime Europos Sąjungos aktus, turime bendradarbiavimą su sąjungininkais. Be abejonės, visi nusikaltėliai, kurie pridėjo ranką prie šio nusikaltimo, bus įvardinti ir nubausti.

PIRMININKAS. Klausia L. Kasčiūnas.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Sveiki. Žygimantai, aš tikrai sveikinu jūsų iniciatyvą, sveikinu ir Vyriausybės greitai suformuluotą žinučių paketą, manau, jis tikrai adekvatus. Kaip matome, turbūt ir Europos Sąjungos lygiu priimti sprendimai, kad Lietuva brėžia tam tikrą trajektoriją ir Europos Sąjunga juda.

Aš ir norėčiau paklausti. Dabar mes esame tokia etape, kai lyg ir pradėjome kalbėti apie naują sankcijų paketą, ir dabar svarbiausias procesas, kokia formulė bus atrasta. Ką čia mes galėtume padaryti kaip valstybė ir kaip visa bendrija, kad ta sankcijų formulė būtų tikrai pakankamai atgrasanti? Ačiū.

Ž. PAVILIONIS (*TS-LKDF*). Tikrai labai geras klausimas. Ačiū, Laurynai. Iš tiesų vakar buvo uždegta tokia bendra svarbi politinė šviesa, tačiau, kaip sako kai kurie žmonės, velnias slypi detalėse: kai būna pradėti nagrinėti konkretūs sąrašai, dėl kurių jau diskutuojama kurį laiką, ir įmonių, ir žmonių, na, kai kurios šalys pradeda turėti tam tikrų abejonų. Todėl būtų labai svarbu šiandien visam parlamentui, visoms politinėms spalvoms pritarti šiam procesui ir kreiptis į kitų šalių parlamentus. Kaip ir sekmadienį padirbėjome su Užsienio reikalų komitetais, daugybė šalių prisijungė prie tų pareiškimų. Tikrai parlamentinis veikimas duoda didžiulę naudą, jeigu parlamentai tai remia, vyriausybėms daug lengviau pritarti arba sunkiau nepritarti tokiems dalykams. Labai prašau dar kartą kolegų kuo vieningiau pritarti šiai rezoliucijai.

PIRMININKAS. Klausia A. Nekrošius.

A. NEKROŠIUS (*LVŽSF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamas pranešėjas, tikrai rezoliucija savalaikė ir labai reikšminga, ir manau, kad jina labai svarbi. Aš tikrai ją palaikysiu, bet žiūrėdami į tai, kas dabar vyksta, matome, kad tarptautiniu mastu įvairios šalys reiškia susirūpinimą. Būkime *biedni*, bet teisingi, tas susirūpinimas dažnai niekuo ir pasibaigia. Tie susirūpinimai nėra reikšmingi, vadinkime, tos šalies demokratizacijos keliui.

Aš norėčiau jūsų paklausti, tai yra jūsų pasiūlymas, jie yra labai svarbūs, bet, jūsų požiūriu, ką dar reikėtų padaryti, kad ta šalis vis dėlto žengtų demokratijos keliu? Ačiū.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Aš irgi pritariu jūsų vertinimui – ne tik žodžiais, o darbais mes galime įrodyti mūsų paramą laisvei, bet tie sprendimai tiek dėl oro erdvės uždarymo, tiek dėl neskraidymo zonos kainuos. Lygiai taip pat dėl to pritarimo sankcijų paketui, duok Dieve, jam bus pritarta visais lygiais – ir ministrų, ir ekspertų, ir visos šalys pritaro konkrečiam įmonių ir žmonių sąrašui, kurį reikės papildyti tais nusikaltėliais, kuriuos mes išaiškinsime dėl nusikaltimo. Atsakant iki galo į jūsų klausimą, esminis tikslas yra laisvi ir demokratiški rinkimai. Ir vakar, jeigu jūs pastebėjote, Dž. Baideno nacionalinio saugumo patarėjas Dž. Sulemanas kalbėjo su S. Cichanouskaja, ir Baltųjų rūmų spaudos atstovė aiškiai nedviprasmiškai pasakė: nauji, laisvi rinkimai. Mano žiniomis, ta tema bus tikrai keliama ir V. Putino ir Dž. Baideno susitikime. Jeigu jau Amerika ir visos šalys tai kartoja, belieka laukti, kad bus panaudotos visos priemonės įtikinti „kolegas“, kurie nesutinka su tuo, kad tie laisvi ir demokratiški rinkimai taptų realybe. Tai šitą farsą, dramą ir tragediją galutinai užbaigtų visiems laikams.

PIRMININKAS. Klausia D. Šakalienė.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Akivaizdu, kad dauguma keleivių net nesusimąsto, kokių valstybių oro erdvę jiems teks kirsti kelionės metu, ir mes turbūt visi suprantame, kad šis incidentas liudija, jog gali būti užgrobtas bet kuris skrydis, siekiant susidoroti su režimui neparankiais bet kurios šalies piliečiais. Mano supratimu, tai keičia visą oro kelionių saugumo koncepcijos suvokimą, kaip mes galėsime gyventi toliau.

Ar, jūsų manymu, ši rezoliucija galėtų padėti mums šiek tiek parodyti, kad mes į šį incidentą turime reaguoti ne kaip į atskirą incidentą, bet iš esmės kaip į kartinį akmenį, kuris nubrėžia vi-siškai kitą tarptautinės oro erdvės saugumo suvokimą ateityje?

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Pritariu ir, mano žiniomis, nežinau, ar jos patvirtintos, bet artimiausiu metu bus sušauktas neeilinis ICAO posėdis, kurio jau dabar prašo mūsų Europos Sąjungos Viršūnių Taryba ir prezidentas Dž. Baidenas, ir valstybės sekretorius. Aš tikiuosi, kad taip, kaip jūs sakote, ir bus įvertinta, ir ICAO tikrai reaguos visu griežtumu, nes tai nėra leistina. Jeigu į tokį precedentą nebus sureaguota, aš esu įsitikinęs, kad autokratinės valstybės naudosis šiuo valstybiniu terorizmu ir piratavimu, tiesiog skrendančius per bet kurią erdvę bet ką iš mūsų, įskaitant jus, Dovile, skrendančią virš Kinijos gali nusodinti ir atsidursite tuose kinų gulaguose Sin-dziange. Aš čia taip grubiai juokauju, bet kodėl ne, jeigu tokie precedentai yra kuriami?

PIRMININKAS. Paskutinis klausia E. Zingeris.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Ačiū. Mielas kolega, mano klausimas būtų susijęs su jūsų kolegos, mūsų nepripažintos Baltarusijos parlamento Užsienio reikalų komiteto pirmininko pavaduotojo O. Gaidukevičiaus pareiškimu. Jis oficialiai A. Lukašenkos valdžios lūpomis pasakė, kad kitas žingsnis bus Baltarusijos opozicijos narių grobimas ir vežimas mašinų bagažinėse masiškai į kalėjimus iš aplinkinių valstybių. Čia yra oficialus valdžios atstovas, ne koks paklaikęs A. Lukašenkos pritarėjas. Ką tik per rinkimus jis rėmė poną A. Lukašenką. Klausimas rimtas: ką mes ruošiamės daryti, kad nepasikartotų tai, kai mūsų Teisingumo ministerija išdavė Baltarusijai... olandų remiamo A. Beliackio atvejis, žmogus pateko į kalėjimą daugybei metų dėl mūsų kaltės. Aš tuo metu buvau Užsienio reikalų komiteto pirmininkas, aš atsiprašiau baltarusių tautos.

PIRMININKAS. Kolega, laikas.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Todėl aš norėčiau paklausti, ką mes galime padaryti, kad tai nepasikartotų? Ačiū.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Ačiū, Emanueli. Apie tai vakar diskutavome bendrame uždarame Užsienio reikalų komiteto ir Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto posėdyje, įvardijome visas grėsmes. Aš džiaugiuosi, kad į mūsų dėmesį saugumo prasme tiems demokratijos kovotojams iš Baltarusijos ir Rusijos tikrai yra adekvačiai reaguojama, kiek žinau, ir biudžete yra skiriama lėšų. Matyt, dar nepakankamai, nes ir tos grėsmės vis didėja, tačiau savo ruožtu atkreipiame dėmesį ir pačių demokratų, baltarusių ar rusų, jie turėtų elgtis atsakingiau, nes jie yra taikiniai. Jie turėtų suvokti, kad turi elgtis taip, kaip gali elgtis prižiūrimi KGB taikiniai, bet kur, kur jie būtų. Kaip parodė tų struktūrų vykdomi nusikaltimai mūsų šalių teritorijoje, tie režimai mano, kad jie neturi

ribų. Todėl aš manau, turime viską padaryti patys, bet ir išpėti mūsų draugus, kolegas, kad jie turėtų elgtis atsargiai.

PIRMININKAS. Laikas, skirtas klausiti, išseko. Dabar diskusija. Yra užsirašę trys Seimo nariai. Pirmasis – E. Gentvilas. Kviečiame į tribūną.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, viena vertus, džiaugiuosi, kad Europos Vadovų Taryba kaip tik posėdžiavo tą dieną, po šito teroristinio incidento, kurį sukėlė Baltarusijos režimas. Mes matome, kad pasaulio bendruomenė reaguoja paprastai per lėtai, per silpnai, per vėlai. Jeigu Europos Vadovų Taryba būtų numatyta po kažkurio laiko, tarkime, po mėnesio, aš bijau, kad šiandien dar jokių sprendimų Europos mastu nebūtų priimta. Lietuva sakytų savo tiesas, kurias ir dabar sakome, ir tada pasaulis, Europos politkorektiški politiniai lyderiai galvotų, žinoma, gerai, kad atsitiko taip. Žinoma, dabar yra galimybė iki kito Europos Vadovų Tarybos posėdžio, galbūt reikėtų kviešti ir neeilinį, ieškoti griežtesnių sprendimų ketvirtajam paketui ar jau ir penktajam sankcijų paketui aptarti ir jį priimti.

Kai buvau Europos Parlamento narys, aš buvau ir Europos Parlamento bei Baltarusijos delegacijos narys, susiruošėme vyksti stebėti rinkimų į Baltarusiją, jau tada nė vienas europarlamentaras negavo įvažiavimo vizos. Kai kurie europarlamentarai buvo sustabdyti prie Lenkijos ir Baltarusijos sienos ir gražinti atgal. Tačiau nuo to laiko Europos Sąjunga ir pasaulis per lėtai reaguoja į monstrą, kuris išaugo J. Kupalos šalyje.

Mes, lietuviai, visada adekvačiau, stipriau matėme tuos pavojus, kurie ten vyksta, randasi vis naujų ir vis stipresne forma. Po praėjusių metų rugpjūčio 9-osios neteisėtų prezidento rinkimų žinome, kaip vystosi šita istorija. Ji vystosi pilietinių teisių, politinių teisių, tarptautinės teisės požiūriu vis prastesne linkme.

Labai dėkingas rezoliucijos autoriams, tačiau matydamas, kad kalbos apie sankcijas, kalbos apie nacionalinį saugumą, užsienio politiką čia yra labai teisingai atspindėtos, manyčiau, kad per mažai atspindėtos žmogaus teisių problemos. Aš nekaltinu ir tikrai raginu balsuoti be jokių pakeitimų už šią rezoliuciją, atvirkščiai, esu dėkingas. Dėl laiko stokos, mes visi suprantame, ne viskas aprėpta. Mes, Liberalų frakcija, nusprendėme šiandien sureikšminti būtent žmogaus teisių aspektą ir šiandien sakome – išlaisvinkite R. Pratasėvičių.

Greta to aš noriu pasakyti – Lietuva turi imtis aiškos lyderystės. Ne portugalai, net ne olandai pasakys, ką ir kaip daryti. Noriu asmeniškai padėkoti Ž. Pavilioniui, kuris jau padarė įdirbį su kitų šalių užsienio reikalų komitetų pirmininkais, noriu padėkoti užsienio reikalų ministrui G. Landsbergiui, kuris savo ruožtu padarė, padėkos prašosi ir L. Kasčiūnas, matyt, yra už ką dėkoti, bet jūsų uždaras posėdis buvo, tai nežinau, už ką reikia dėkoti. Tačiau šiandien kalbėkime visiškai rimtai.

Mes esame artimi kaimynai su baltarusių tauta, mes esame ne tik geografiškai artimiausi kaimynai, ekonomiškai labiausiai susiję kaimynai – mes, matyt, esame ir dvasiškai artimiausi, bendrystė mūsų tautų Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje suformavo tam tikrus mūsų DNR kodus ir atminties kodus, kurie veikia mus emociškai matant, kas dedasi šioje šalyje. Mes negalime būti abejingi, mes turime suprasti, kad kiekvienas Lietuvoje gyvenantis žmogus tampa tam tikru taikiniu, jeigu jis aiškiai, nevienareikšmiškai palaiko Baltarusijos opoziciją. Neturėkime, kolegos, iliuzijų. Vilniuje šmirinėja ne tik Rusijos KGB, bet ir Baltarusijos KGB veikėjai. Kas čia kitas taps taikiniu ar skrisdamas lėktuvu, ar eidamas Vilniaus gatvėmis, ar užsimanęs nuvažiuoti kaip E. Jankauskas paspardyti kamuolį Minsko stadione – kiekvienas galime tapti taikiniu.

Atskira kalba, gerbiamieji, apie Baltarusijos opozicijos žmones, gyvenančius čia. Labai taiklus E. Zingerio klausimas, ką mes darome? Jeigu jūs vakar aptarėte uždarame posėdyje, aš tikiu, kad jau yra priimti sprendimai. Šitie žmonės – trūksta vieno dalyko – paspausto mygtuko ir tų žmonių nebėra, sakau vaizdžiai, ar bagažinėje, ar kaip. Jie yra visiškai pavojuje. Šiuo atveju kalbėkime apskritai apie bet kokio žmogaus teises, bet dar labiau turime kalbėti apie teises žmogaus, kuris pasisako prieš režimą, prieš nežmoniškumus. Šitie žmonės pasisakė prieš režimo vykdomus nežmoniškumus ir šiandien jų gyvybė, ne tik saugumas – gyvybė yra pavojuje.

Lietuvos tarnybos tampa vis labiau atsakingos dėl šitų Baltarusijos opozicijos žmonių, gyvenančių, gavusių politinį prieglobstį Lietuvoje ar negavusių politinio prieglobsčio Lietuvoje, už jų saugumą. Tie Baltarusijos žmonės, kurie vakar piketavo, demonstravo prie Europos Sąjungos at-

stovybės, tikrai ne visi yra gavę politinį prieglobstį Lietuvoje, tikrai ne visi jie turi saugumo garantijas, kurias suteiktų Lietuva ar Europos Sąjunga. Gal tai yra tiesiog Baltarusijos piliečiai, nuolatos gyvenantys Lietuvoje, bet jie jau yra užfiksuoti, kad jie drįso piketuoti prieš A. Lukašenkos režimą. Mes turime galvoti apie jų apsaugą, mes išsipareigojame kaip valstybė apsaugoti tuos žmones. Aš nežinau, kokių pavidalų: prie kiekvieno asmens sargybinis – nežinau, kiekvieno būsto, kur jie gyvena, apsauga – nežinau. Tam yra profesionalai, kurie turi labai aiškiai atlikti tuos darbus. Kalbu ne tik apie parlamentinių profilinių komitetų, tačiau ir Lietuvos tarnybų atsakomybę. Bet koks atvejis, kuris įvyktų su opozicijos atstovu, gyvenančiu čia, Lietuvoje, yra didžiulė šird-perša ir nuodėmė Lietuvai, kuri prisiėmė atsakomybę už tuos žmones ir jų neapsaugojo. Saugokime žmones, kurie kovoja prieš antidemokratinis režimus. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Diskusijoje toliau kalbės P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (*LRF*). Gerbiamas pirmininke, gerbiami Seimo nariai, visi mes sutinkame, kad tai įžūlus pono diktatoriaus A. Lukašenkos sprendimas nutupdyti lėktuvą, bet mes paanalizuokime priežastis, kodėl taip įžūliai ir *nachališkai* elgiasi diktatorius. Atsakysiu pirmiausia apskritai vienu sakiniu – nes Europos Sąjunga neprincipinga, nereaguoja, ir jie gali tyčiotis ir toliau tyčiosis.

Aš noriu jums paminėti – numuštas Malaizijos lėktuvas. Kiek žuvo? Apie 243 žmones. Taip, atliko tyrimą. O kokia reakcija? Jokios. Nei Amerika, nei Europos Sąjunga, nei kitos demokratinės šalys nepriėmė rimtų sankcijų.

Štai grįžta iš Vokietijos A. Navalnas. Sulaikytas. Pašnekėjo, šnekos baigėsi. O kokios sankcijos? Nėra jokių sankcijų. Mes jau nekalbėkime, kas yra taip...

O čiagi nutupdytas lėktuvas Minske, žuvusių nėra ir panašiai. Apie kokias jūs čia sankcijas kalbate? Mes čia sau pasikalbame ir niekas nereaguos į mūsų kalbas. Aš nenoriu kalbėti apie valstybes: Ukraina netenka dalies teritorijos, Moldova, Gruzija, dabar Sakartvelas. Tai yra prarastos teritorijos. Kokios Europos Sąjungos sankcijos? Nėra.

Taigi net ir vakar, pirmadienį, susirinko Europos Taryba. Na, ką, susijaudino ir pareiškė apgailestavimą. Viskas. Jokių sprendimų nepriėmė. Ar priims Europos Sąjunga sprendimus? Jūs galvojate, kad Rusijos arba Baltarusijos specialiosios tarnybos nežino, kad Europos Sąjunga yra neprincipinga, kad iš jos galima tyčiotis, iš Europos Sąjungos narių. Kodėl nesityčiojus, jeigu galima tyčiotis? Žino, kad jie nepriims jokių rimtų sprendimų. Taigi mūsų šitas šūkavimas, be abejo, sukelia juoką Baltarusijos diktatoriui – ir nieko, jis nekeis politikos. Ir dar kartą jau per šitiek metų, kiek susikūrusi Europos Sąjunga, galima pasakyti, kad Europos Sąjungos bendros, rimtos užsienio politikos nėra, ir jau dabar galime dėti tašką, pasakyti, kad ir nebus.

Paskutiniai Izraelio ir Palestinos įvykiai, karinis konfliktas. Kokia Europos Sąjunga pozicija, ponai? Kokia Europos Sąjungos pozicija? Tos pozicijos nėra ir jos nebus. Taigi ir Europos Sąjungos ateitis – užsienio politikoje jos nėra ir apskritai yra miglota. Gėda už tokią Europos Sąjungą, kai kiekviena šalis paskendusi savo tuose pragmatiniuose kažkokiuose sprendimuose, ir tada gali tokia kaip Baltarusija ir kitos tautos iš jos tyčiotis. Tai ir daro.

PIRMININKAS. Paskutinis diskusijoje pasisako G. Surplys.

G. SURPLYS (*LVŽSF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamieji kolegos, iš tiesų esame labai glaudžiai susiję su Baltarusija, su jos tauta ir tikrai palaikome prabudusios tautos kovą už demokratiją, už žmogaus teises, už laisvę. Tačiau, mano supratimu, sekmadienio išpuolis pirmiausia yra ne apie demokratiją, ne apie žmogaus teises. Tai tiesiog apie lėktuvų užgrobimą, apie civilių įkaitų ėmimą, apie bandymą įbauginti dėl politinių tikslų. Kitaip tariant, vienu žodžiu tai vadinama terorizmu. Civiliniame orlaivyje buvo ne vienos valstybės piliečių, vaikų. Ten galėjo būti kiekvieno iš mūsų artimųjų ir mes, belaukiantys Vilniaus oro uoste. Taip, iš lėktuvo galėjo būti išlaipinti sausio 13-osios bylos teisėjai ar žmonės, kurie netarnavo žlungančios Sovietų Sąjungos kariuomenėje.

Kas būtų buvę, jeigu pilotai būtų nepaklusę nusikalstamo režimo reikalavimams ir ryžtingai pabandę kirsti Lietuvos sieną? Bėlika tik spėlioti. Taigi už tokį poelgį privalo būti griežtas atsakas. Todėl kviečiu neabejoti ir vieningai, vieningai paremti šią rezoliuciją.

Kitas dalykas, tai, kad Lietuva tapo Baltarusijos opozicijos priebėga, yra, mano galva, garbingas reikalas, už kurį dėl laisvės kovojanti baltarusių tauta bus dėkinga mums visą gyvenimą. Taip, kaip mes esame dėkingi Islandijai, ir, manyčiau, dar labiau. Tačiau, kaip parodė sekmadienio incidentas, tai yra pavojinga misija, nes nusikalstamos blogio jėgos yra pasiryžusios bet kam.

Todėl kviečiu mūsų Prezidentą ir Vyriausybę dėti visas pastangas, kad, pirma, tai būtų visos laisvosios Europos ir viso laisvojo pasaulio misija – rūpestis ir atsakomybė. Jei Baltarusija vis dar nori būti tarptautinių organizacijų nare, tų organizacijų pareigūnų turi Baltarusijoje knibždėti knibždėti. Tarptautinės organizacijos turi dėti visas pastangas, kad būtų užtikrintos žmogaus teisės, pirmiausia, politiniams kaliniams. Antra. Kviečiu Lietuvos Prezidentą ir Vyriausybę dėti visas pastangas, kad Lietuvos piliečiai, verslas ir rimtis mūsų šalyje būtų visapusiškai apsaugoti nuo nusikalstamų piktų režimų veiksmų.

Taigi pritarkime šiai rezoliucijai ir paraginkime kitas šalis priimti panašius pareiškimus, bet neapsiribokime tuo. Iš tiesų labai gailėtis, reikšti didelį susirūpinimą yra gražu, bet šis incidentas, šis nusikalstamas incidentas parodė, kad vien to tikrai nebeužtenka. Aš kviečiu mus ir visą Europą, visą laisvąjį pasaulį visais formatais dirbti, kad mūsų ir Europos Vadovų Tarybos sprendimai būtų įgyvendinti ir įgyvendinti greitai. Netgi siūlyčiau eiti dar toliau ir atlikus visapusišką sekmadienio incidento tyrimą apsvarstyti galimybę Baltarusijos režimą įtraukti į Europos Sąjungos ir Amerikos teroristų sąrašus. Ačiū.

PIRMININKAS. Diskusiją baigėme. Dabar priėmimas. Motyvai dėl projekto. Replikos sakomos po balsavimo, gerbiamas kolega. Dabar motyvai. Pirmasis – T. Tomilinas. Atsisako. Gal ir kiti atsisako, matydami, kad yra tik kalbantys už? (*Šurmulys salėje*) Bet aš privalau paklausti. E. Gentvilas jau kalbėjo, gal...

E. GENTVILAS (LSF). Taip, ar jūs už žmogaus teises, ar ne? Aš turiu teisę, atsiprašau, tikrai pasistengsiu greitai, pabaigsiu savo mintis. Kolegos, Rusijos Federacija parodė, kad būtent užsienyje nužudyti oponentai, nunuodyti S. Skripalis ir A. Litvinenka. Neatsipalaiduokime ir suvokiame, kad už Baltarusijos, už A. Lukašenkos režimo nugaros stovi ta pati Rusija, kuri padarys viską ir pagelbės susidorojant su opozicijos atstovais, gyvenančiais čia, Lietuvoje. Mes turime būti atsakingi už šituos žmones, kartoju dar kartą, ir, žinoma, principingi. Čia turiu pritarti tam pačiam P. Gražuliui – principingumo trūksta. Juk tos pačios Rusijos Federacijos buvo sustabdyta narystė Europos Taryboje, bet praėjusiais metais Europos Taryba sugrąžino Rusijos Federacijai narystės statutą, visavertės narystės statusą Europos Taryboje. Ir kas po to? Iš karto A. Navalno incidentas ir Rusija visiems rodo vidurinį pirštą. Tai rodo mums, europiečiams, todėl mes turime tą bestuburių zoologiją, kuri yra Europos Sąjungoje, keisti į tvirtą stuburą turinčių politikų ir diplomatų aktyvų veikimą prieš antidemokratinis režimus. Ačiū.

PIRMININKAS. Jeigu dėl vedimo tvarkos, suteiksiu žodį J. Sabatauskui, bet tikrai dėl vedimo tvarkos.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, tikrai neprašysiu pertraukos. Bet kadangi likau pirmas už brūkšnio, vieną sakinį vis dėlto norėjau pasakyti. Pritardami šiai rezoliucijai, esame šiek tiek nustebę ir nusivylę dėl to, kad vakar Vadovų Taryba nesiryžo priimti sprendimo ir pasakyti, kad Baltarusijos oro erdvė yra pavojinga ir ja negalima skraidyti, nes valstybė vykdo valstybinį piratavimą, sulaiko orlaivius ir pagrobia žmones. O šioje rezoliucijoje taip pat nėra nė vieno žodžio apie tai – nei rekomendacijos, nei siūlymo ICAO, kad būtų priimtas toks sprendimas ar Europos Sąjungos Vadovų Taryba tokį priimtų. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerai. Toliau dėl motyvų kalba A. Lydeka.

A. LYDEKA (LSF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, taip, ši Seimo rezoliucija neišspręs visų problemų, susijusių su valstybiniu terorizmu, egzistuojančiu pasaulyje. Tačiau aiškios parlamentinės nuomonės išsakymas bus tvirta parama tiek Prezidentui, tiek ir Vyriausybei, dirbantiems tarptautinių santykių plotmėje. Ir mes, Seimo nariai, dirbantys parlamentinės diplomatijos srityje, tiek Prezidentas, tiek Vyriausybė, remdamiesi šios rezoliucijos nuostatomis, galės pakviesti visą tarptautinę bendruomenę tinkamai įvertinti dėl Baltarusijos režimo veiksmų prastėjančią saugumo situaciją regione. Minsko sprendimą prievarta nutupdyti į Vilnių skridusį lėktuvą vertinti kaip valstybinio terorizmo aktą, nukreiptą prieš Europos Sąjungos ir kitų šalių piliečių, prieglobsčio nuo režimo persekiojimo ieškančių Baltarusijos pilietinės visuomenės atstovų, taip pat tarptautinės civilinės aviacijos saugumą. Imtis bendrų veiksmų tiek Jungtinėse Tautose, tiek NATO, tiek G7 ir kitose tarptautinėse organizacijose bei formatais dėl Baltarusijos režimo keliamų grėsmių įvertinimo ir visų politinių kalinių išlaisvinimo. Kolegos, kviečiu vieningai balsuoti už.

PIRMININKAS. Paskutinis – K. Adomaitis.

K. ADOMAITIS (LF). Be abejonės pritardamas rezoliucijai manau, kad mažiausia, ką mes šiandien galime padaryti, tai apriboti aviacijos erdvę ir prašyti, kreiptis į kitas valstybes, kad jos irgi tą padarytų. Tačiau nematau, kad čia turime sustoti, nes šita Baltarusijos akcija ir veiksmas, jo rezultatai yra gana prognozuojami. Ir tai, ką mes darome dabar, režimas galėjo numatyti. Manau, kad turėtume eiti toliau ir galvoti apie ekonomines sankcijas valstybei, kuri pamina žmogaus teises ir užsiima teroristiniais aktais, nes tik ekonominiai veiksmai galės iš tiesų išgąsdinti ten veikiančius asmenis.

PIRMININKAS. Ačiū. Baigėme dėl motyvų. Balsavimas dėl rezoliucijos numatytu laiku, tai yra 11 val. 25 min., kaip parašyta darbotvarkėje.

11.03 val.

Partnerystės įstatymo projektas Nr. XIVP-537, Civilinio kodekso 2.19, 3.299 straipsnių pakeitimo ir Kodekso 3.230, 3.231, 3.232, 3.233, 3.234, 3.235 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIVP-538, Gyventojų registro įstatymo Nr. I-2237 9 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-539, Civilinės būklės aktų registravimo įstatymo Nr. XII-2111 3, 4, 6, 10, 25, 27 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo naujais V¹ ir V² skyriais įstatymo projektas Nr. XIVP-540 (pateikimas)

Dabar kitas darbotvarkės klausimas – Partnerystės įstatymo projektas Nr. XIVP-537 ir trys lydimieji projektai. Pranešėja – Seimo Pirmininkė V. Čmilytė-Nielsen. Prašom.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, įstatymo projekto pateikimo žanras reikalauja aiškos ir dalykiškos informacijos. Vis dėlto pradėti šio įstatymo projekto, Partnerystės projekto, pateikimą aš norėčiau ne administracine kalba.

Kiekvienas Seime priimamas įstatymas reglamentuoja žmonių gyvenimus. Vieni tai daro tiesiogiai, kiti ne, vieni labiau direktyviai, kiti mažiau. Dažnai Seimui yra prikaišiojama, kad darome daug kosmetinių pakeitimų, kurie neatneša realių pokyčių. Bet yra ir tokių, kurie gyvenimus ne tik reguliuoja, bet ir keičia, ir šis yra kaip tik toks. Nuo mūsų galutinio sprendimo priklausys, kaip toliau gyvens šimtai tūkstančių žmonių, dešimtys tūkstančių porų, mūsų šalies piliečių.

Šioje tribūnoje yra pateiktas ne vienas ribojantis, ne vienas draudžiantis įstatymas. Šiuo atveju mes turime galimybę valstybės vardu suteikti daugiau teisių, daugiau pagarbos ir daugiau saugumo. Sutinku su vienu iš opozicinių partnerių lyderių: turime galimybę parodyti, kiek gerbiame savo piliečių teises turėti tai, ką turi kiti. Esame ne kartą įsitikinę: suteikę daugiau teisių ir laisvių atskiroms visuomenėms grupėms, kurios jų turėjo mažiau negu dauguma, kitiems jos nesumažėja, priešingai – tokia visuomenė tampa brandesnė, o valstybė sėkmingesnė.

Taigi drauge su kolegomis teikiu Partnerystės įstatymo projektą ir lydimuosius tam tikrų straipsnių pakeitimus, parengtus siekiant sureguliuoti partnerystės santykius ir teisiškai apsaugoti bendrai gyvenančių asmenų turtinius ir neturtinius interesus.

Priminsiu, kad dar 2000 metais buvo patvirtintas Civilinis kodeksas, kuriame numatytos teisės normos, reguliuojančios bendrai gyvenančių asmenų, nesudariusių santuokos, tai yra partnerių, teisinius santykius. Šios normos turėjo įsigalioti nuo įstatymo, reglamentuojančio partnerystės registravimo tvarką, įsigaliojimo momento, tačiau iki šiol toks įstatymas nėra priimtas, nors šiuo metu net 20 Europos Sąjungos valstybių narių teisės aktais reguliuoja registruotos partnerystės santykius.

2011 metais Konstitucinis Teismas konstatavo, kad valstybė turi pareigą taip sureguliuoti šeiminius santykius, kad nebūtų sudaroma prielaidų diskriminuoti šeimos narius, taip pat ir santuokos neįregistravusius, bendrai gyvenančius asmenis. 2019 metais Konstitucinis Teismas akcentavo, kad, kitaip nei konstitucinės santuokos samprata, konstitucinė šeimos samprata, be kita ko, yra neutrali lyties požiūriu. Atsižvelgiant į šią Konstitucinio Teismo suformuluotą doktriną, Partnerystės įstatymo projekte įtvirtinamas įregistruotas lyčiai neutralios partnerystės modelis. Pagal siūlomą reguliavimą teisinės partnerystės pasekmės partneriams atsirastų nuo partnerystės įregistravimo momento.

Kartu, siekiant apsaugoti faktinius, bet neįregistruotus partnerystėje gyvenančių asmenų santykius, nustatoma, kad partnerystė gali būti registruojama remiantis teismo sprendimu, kuriuo būtų nustatytas juridinę reikšmę turintis faktas, kad tarp atitinkamų asmenų egzistuoja faktiniai partnerystės santykiai.

Partneriai, sudarę partnerystę, įgyja ir tam tikrų pareigų, ne tik teisių. Pareigą būti vienas kitam lojaliam ir gerbti vienas kitą, remti vienas kitą moraliai ir materialiai, prisidėti prie bendro gyvenimo ar kito partnerio poreikių tenkinimo. Už šių pareigų nevykdymą nėra numatyta sankcijų, bet jų pažeidimas ar nevykdymas gali būtų pagrindas partnerystės teisinių santykių pabaigai.

Partnerystės įstatyme, be kita ko, siūloma nustatyti, kad turtas, partnerystės laikotarpiu įgytas abiejų partnerių ar vieno jų vardu, laikomas bendrąja daline nuosavybe, preziumuojant, kad partnerių bendrosios dalinės nuosavybės dalys yra lygios, kol nėra įrodyta kitaip. Numatytas ir partnerių bendram gyvenimui naudojamas turtas, jo teisinis režimas, šio režimo pabaiga. Siūlomas teisinis reguliavimas padės fiziniams asmenims išspręsti pagrindines praktines problemas, kylančias partnerių tarpusavio santykiuose, taip pat partnerių santykiuose su trečiaisiais asmenimis. Pavyzdžiui, naudojimas ir disponavimas partneriams priklausančiu bendru turtu, partnerių tarpusavio išlaikymas, paveldėjimas po vieno iš partnerių mirties, susižinojimas sveikatos priežiūros įstaigose ir kita.

Išvardinau argumentų dalį, jie yra teisiniai. Žinau, kad tikrai turėsite pastabų dėl formuluočių tikslumo, dėl teisinių projekto niuansų. Esu pasirengusi į juos atsižvelgti ir drauge su komitetais šlifuoti šias formuluotes, ieškoti geriausių sprendimų.

Tačiau taip pat yra ir kita dalis, kuri, manau, turėtų mus paskatinti būti vienodai teisingus visų Lietuvos piliečių atžvilgiu, nediskriminuojant nė vieno. Aš esu įsitikinusi, kad mes visi jaučiame tą išipareigojimą būti vienodai teisingiems visiems, todėl šiandien labai raginu atverti duris diskusijai apie partnerystę čia, Seime, ir žengti pirmąjį žingsnį, kurį atidėliojame jau 20 metų. Mielai atsakysiu į jūsų klausimus.

PIRMININKAS. Klausiančių tikrai nemažai. Pirmasis – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiama Seimo Pirmininke, džiaugiuosi ir sveikinu su šia iniciatyva. Ją tikrai palaikau ir balsuosiu už. Noriu išreikšti susirūpinimą. Mes girdime Lietuvos vyskupų poziciją, jog jie nepalaiko partnerystės įteisinimo. Tačiau reikia atkreipti dėmesį, kad giliai katalikiškos šalys, tokios kaip Prancūzija, Ispanija, Portugalija, galų gale Italija, yra įteisinusios partnerystę. Ar jums teko bendrauti su Lietuvos vyskupais ar jų atstovais bandant įtikinti ir parodyti, kad giliai katalikiškos šalys jau seniai yra priėmusios tokius sprendimus ir dėl to nė viena tradicinė šeima nesugriuvo?

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Dėkoju už klausimą. Taip, man yra tekę bendrauti šiuo klausimu su dvasininkais, aš žinau dominuojantį požiūrį į šį projektą, į šį klausimą. Jis, matyt, yra dominuojantis, bet nėra vienbalsis. Tačiau tikrai svarbu yra tai, kad šiandieną 20 Europos Sąjungos valstybių yra įteisinusios partnerystę, vienaip ar kitaip ją reglamentuoja. Tarp jų, kaip jūs ir minėjote, yra katalikiškų šalių, tokių kaip Italija, Ispanija, Airija. Taip pat ir pasižvalgę aplink mes pamatysime, kad viena iš paskutinių šalių, įteisinusių panašų mechanizmą, buvo Estija. Tai įvyko 2016 metais. Kokių nors pokyčių ar pavojų, susijusių su šiuo įstatymu, su šiuo naujuoju reguliavimu, nebuvo. Taigi aš manau, kad gerbdami kiekvienos bendruomenės nuomonę mes turime nepamiršti ir to, kad šiandieną yra šimtai tūkstančių žmonių, kurie Lietuvoje dėl vieno ar kito priežasčių santuokos pasirenka nesudaryti, ir mes, kaip įstatymų leidėjai, neturėtume užmerkti į tai akių. Turėtume matyti ir juos, ir tuos žmones, ir suteikti jiems alternatyvą, suteikti jiems galimybę jaustis Lietuvoje saugiems, jaustis turintiems tas pačias teises, kaip ir kiti žmonės.

PIRMININKAS. Tik prašysiu Pirmininkės kiek įmanoma trumpiau atsakyti, nes labai daug užsirašiusių.

Klausia R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (LRF). Gerbiama pranešėja, Lietuvos Respublikos Konstitucijos III skirsnyje „Visuomenė ir valstybė“ pirmas žodis yra šeima. Jūsų ką tik čia girtas įstatymas, mano vertinimu, yra išvis perteklinis įstatymas mūsų teisinėje sistemoje. Kaip jūs ir minėjote, visa tai, kas ak-

tualu žmonėms, pasirinkusiems kitokią gyvenimo ar sugyvenimo formą, galima įtvirtinti Civiliniame kodekse – ar gauti informacijos, turtinius santykius įteisinti ar dalinės nuosavybės dalykus. Tas jūsų įstatymas iš tikrųjų yra Civilinio kodekso ir visų kitų lydimųjų kratinys. Atsakykite man, kodėl jūs bandote apeiti Konstituciją ir įtvirtintą šeimos sampratą nepasirinkdami tiesiog kelio sureguliuoti tuos santykius Civilinio kodekso tam tikrose knygose? Tikrai palinkėčiau...

PIRMININKAS. Laikas!

R. TAMAŠUNIENĖ (LRF). Dar antras klausimas. Kaip planuojate visuomenės atsiklausti? Tas straipsnis yra skirtas visuomenei. Tai aukščiausia vertybė, įtvirtinta Konstitucijoje. Ačiū.

PIRMININKAS. Laikykimės nustatyto laiko, kolegos.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Dėkoju, gerbiama kolege. Visų pirma, noriu atkreipti dėmesį, kad šeimos samprata šiame įstatyme niekaip nėra diskutuojama. Tai nėra šio įstatymo reikalas. Svarbu, kad šiuo įstatymu mes tiesiog apibrėžiame nesusituokusių, tačiau bendrai gyvenančių asmenų turtinius ir neturtinius santykius. Tam jis yra skirtas.

Kiek aš žinau, vienintelė alternatyva tokiam reguliavimui, tai, kaip jau minėjau, nėra mūsų išradimas, jis remiasi daugelio kitų vakarietiškų Europos Sąjungos ir ne tik valstybių pavyzdžiais, vienintelė alternatyva, kuri šiandieną yra svarstoma, tai jungtinės veiklos susitarimas, kuris iš esmės yra pelno siekiančio verslo forma. Aš manyčiau, kad mes turėtume būti teisingi ir, sakyčiau, nediskriminuojantys visų žmonių atžvilgiu, matyti tuos šimtus tūkstančių žmonių, kurie dėl vienos ar kitos priežasties santuokos nesudaro, ir suteikti jiems galimybę jaustis Lietuvoje nediskriminuojamiems.

PIRMININKAS. Klausia V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (LRF). Ačiū, Jurgi. Profesionalūs homoseksualai ir jų rėmėjai labai skuba. Kur? Iš kur tokia įtampa? Teisė ir laisvė kam? Civilizaciją sugriauti? Tuoktis ir sudaryti šeimą yra įtvirtintas Konstitucijoje įstatymas. Jeigu su tokiomis pačiomis funkcijomis, kam reikalinga tada partnerystė, tas pačias funkcijas kartoti? Tai kaip čia, alternatyva? Viską jau turime, tik puoselėkime, ką turime. Gerbiama pranešėja, jums kausimas. Neutrali lyčiai forma. Kiek lyčių jūsų mintys generuoja?

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Net nežinau, gerbiamas kolega, kaip jums atsakyti ar tai palikti kaip tokį pareiškimą. Aš į klausimą apie lytis turiu vieną atsakymą. Yra vyrai ir moteris. Manau, čia mūsų požiūriai sutampa.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia V. Aleknaitytė-Abramikienė.

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamoji Seimo Pirmininke, jūsų, kaip patyrusios šachmatininkės, šiandien man gaila, kad būtent jūs pristatote šitą įstatymą. Jį turėtų pristatyti kiti asmenys. Patikėkite manimi, tie, kurie įkalbėjo jus atsistoti tribūnoje su šiuo įstatymu, vargu ar linkėjo jums gero. Bet ką jau dabar padarysi, juk puikiai žinojo tie, kurie jus įkalbėjo, kad 70 % Lietuvos gyventojų nepritaria šitam įstatymui.

Tačiau mane labai apvilia, kad tai yra ne partnerystės, o apgaulės įstatymas. Akademinio pasaulio atstovai atliko patikrą pagal programą, kuri vadinasi plagiato patikros programa. Jie pamatė, kad 66 % nuostatų žodis žodin nukopijuotos iš Lietuvos Respublikoje galiojančių teisės aktų, ir svarbiausia, kad nukopijuotos būtent tos Civilinio kodekso dalys, kurios taikomos išimtinai santuokos institutui. O pagal Konstitucinio Teismo nutarimą...

PIRMININKAS. Laikas klausti, formuluokite klausimą.

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (TS-LKDF). Kaip jūs jaučiatės teikdama apgaulės įstatymą, kuriu yra apgaudinėjamas ir Seimas, visuomenė? Ačiū.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Dėkoju už klausimą. Gerbiama kolege, aš dar 2017 metais teikiau Civilinio kodekso pakeitimo projektą ir esu dėkinga darbo grupei, kuri rado kompromisines formuluotes. Išties šiandien teikiamas Partnerystės įstatymas yra mažiau radikalus nei mano 2017 metais iš šios tribūnos pristatytas įstatymas.

Mano supratimu, partnerystė turi būti reglamentuojama. Šiuo atveju mes tikrai turėtume lygiuotis į vakarietiškas valstybes, o ne į tas valstybes, kurios neįžvelgia ar nemato tarp savo piliečių didžiulių visuomenės grupių. Aš, tiesą pasakius, manau, kad tas laikas jau pribrendo, ir tikiuosi, kad šiandien ir Seimas taip pat pamanytų.

PIRMININKAS. Toliau klausia K. Bartoševičius.

K. BARTOŠEVIČIUS (*TS-LKDF*). Dėkoju. Ponia Čmilyte-Nielsen, labai ačiū už šio įstatymo projekto pateikimą. Manau, kad jis yra būtent laiku, ir džiaugiuosi, kad būtent jūs jį pristatote, nes tai parodo tam tikra prasme ir aukščiausių šalies pareigūnų požiūrį.

Noriu paklausti jūsų, kaip jūs bandytumėte įtikinti tuos žmones, kurie galvoja, kad vienu žmonių sudaryti vienokie ar kitokie civiliniai santykiai gali sukelti pavojų kitiems žmonėms, kurie sudaro kitokius civilinius ar šeimos santykius, ir ar bent menkiausia teorinė grėsmė kyla iš šio įstatymo projekto? Ačiū.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Dėkoju už klausimą. Jeigu jūs klausiate, ar aš manau, kad partnerystės instituto įteisinimas kelia grėsmę tradicinei šeimai, ne, tikrai taip nemanau. Aš manau, kad mes turime matyti tai, kad mūsų visuomenėje yra daug žmonių, gyvenančių faktinėje partnerystėje. Man, be kita ko, rūpi ir tai, jog faktinėje partnerystėje gyvenančių porų silpnosios pusės dažniausiai yra moterys. Šiuo įstatymo projektu mes taip pat sudarome galimybes teismo sprendimu tą faktinę partnerystę pripažinti ir tokiu būdu apsaugoti tas santykių puses, kurios dažniausiai būna silpnesnės. Taigi aš manau, kad šis įstatymas yra reikalingas dideliame ratui žmonių, skirtingai, nei sako oponentai, šimtams tūkstančių žmonių. Ir teisių suteikimo prasme jis būtų svarbus, tačiau iš nieko nei teisių, nei galimybių neatimtų.

PIRMININKAS. Toliau klausia E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Ačiū. Visiškai trumpai. Ponia Čmilyte, jūs turėjote galimybę šiek tiek palyginti 2017 metų projektą, tai aš tik noriu pabrėžti, tai yra 2017 metais V. Čmilytės-Nielsen ir kitų liberalų teikto projekto pagrindu atsiradęs projektas. Noriu, kad jūs palygintumėte daugiau, išsamiau, kuo skiriasi jūsų 2017 metais teiktas ir atmestas projektas nuo šio projekto, kuris bus priimtas.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Dėkoju už klausimą. Iš esmės esminių skirtumų galbūt nėra, išskyrus tai, kad tai yra atskiras įstatymas, tai yra Partnerystės įstatymas, skirtingai nuo Civilinio kodekso pakeitimo, kurį 2017 metais buvome įregistravę ir teikėme. Tačiau iš esmės jis taip pat reguliuoja turtinius santykius, sudaro galimybę susižinoti sveikatos įstaigose ir kitas praktines problemas spręsti. Esmė yra panaši, tiesiog Partnerystės įstatymas yra atskiras įstatymas. Mes vadovaujamės šiuo atveju Vokietijos modeliu. Manau, kad nei vienas, nei kitas projektas... Galbūt nesakyčiau, kad kuris nors iš jų yra tobulesnis, kiekvienas galėtų būti tobulinamas, šlifuojamas. Apie tai jau kalbėjau pristatymo metu ir labai tikiuosi, kad tai turėsime galimybę padaryti komitetuose.

PIRMININKAS. Klausia R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (*LVŽSF*). Dėkoju. Gerbiamoji Pirmininke, aš nuoširdžiai tikiu, kad jūs stengiatės būti visiems vienodai teisinga, stengiatės būti dėmesinga, girdėti nuomones. Ir dabar Statuto, kuriuo mes vadovaujamės, 143 straipsnio 2 dalis kaip tik ir numato galimybę paskelbti šį įstatymą svarstyti visuomenei. Ar nenumatote jūs būtent tokia galimybe pasinaudoti ir kaip Pirmininkė pasiūlyti Seimui, kad šis įstatymas būtų svarstomas plačiau ir visuomenėje. Tada mes galėtume labiau išgirsti, labiau įsigilinti ir kartu įtraukti į įstatymų leidybos procesą mūsų žmones, iš kurių sulaukėme tiek daug skambučių ir žinučių šiuo etapu. Ačiū jums.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Miela kolege, ačiū už klausimą. Iš tiesų šis įstatymo projektas ir pati partnerystės koncepcija sulaukė didžiulio visuomenės dėmesio. Aš manau, kad visos formos, kuriomis visuomenės, ar tai būtų nevyriausybinės organizacijos, ar kurių nors visuomenės grupių atstovai, balsas yra išgirstamas įstatymų projektų svarstymo metu, yra geros. Ir šiuo svarbiu klausimu, aš manau, taip pat ir komitetai organizuotų klausymus, imtųsi visų įmanomų formų, kad išgirstų kuo daugiau nuomonių ir vėlgi patobulintų taip, kad šis reguliavimas praktikoje veiktų puikiai.

PIRMININKAS. Toliau klausia P. Saudargas.

P. SAUDARGAS (*TS-LKDF*). Gerbiama Pirmininke, jūs irgi savo kalboje užsimenate apie pagarbą Lietuvos žmonėms, aš irgi gerbiu visus Lietuvos piliečius, tikrai stengiamės sudaryti jiems kuo geresnes sąlygas ir jūs žinote, kad ne kartą atkreipėme dėmesį, kad Seime yra jau po pateikimo pritarta įstatymo projektui, kuris spęstų daug ir šiame įstatyme keliamų klausimų. Tai ar jūs vėlgi kalbėdama... sakote, kad šis Partnerystės įstatymas nesuvienodins, neprilygins partnerystės

tradicinei šeimai ar santuokai. Tačiau yra Europos Žmogaus Teisių Teismo praktika, yra analizė paties šio įstatymo, kad beveik 70 %, tai yra tiesiog nukopijuota iš santuokos apibrėžimo, kaip įstatymuose apibrėžia. Ar jūs nemanote, kad po kelerių metų mes tiesiog atsidursime situacijoje, kad, deja, šis įstatymas apibrėžia vienalyčių porų santuoką ir šeimą.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Dėkoju už klausimą. Gerbiamas Pauliau, tikrai žinau, kad yra skirtingi požiūriai, ir nesakau, kad tie, kurie prieštarauja įstatymui, negerbia Lietuvos žmonių. To niekada neteigiau, bet tiesiog manau, kad toks reguliavimas šiandieną yra reikalingas. Ta alternatyva, kuri šiandieną yra Seime, tai yra susitarimą dėl bendro gyvenimo apibrėžti kaip jungtinę veiklą, tikrai neatspindi artimų žmonių, mylinčių vienas kitą, gyvenančių, kuriančių savo bendrą gyvenimą kartu, santykių pobūdžio. Mano manymu, mes tokį sprendimą priėmę Seime kaip tik ir parodytume tokį nepagarbą ir neteisingą požiūrį į labai dideles Lietuvos visuomenės dalis, į gausias grupes. Todėl, mano galva, mes turėtume eiti tokiu, kaip ir minėjau, vakarietišku, civilizuotu keliu, eiti tuo keliu, kuris leistų mums matyti kiekvieną žmogų, kiekvieną Lietuvos pilietį, kuris nori kurti gyvenimą su savo pasirinktu partneriu.

PIRMININKAS. Paskutinis klausia M. Puidokas. Jau ir taip pridėjome šiek tiek laiko. Prašau.

M. PUIDOKAS (DPF). Gerbiama pranešėja, visose Europos šalyse pradžioje Partnerystės įstatymas nesuteikia tos pačios lyties asmenims teisės įvaikinti vaikus, bet vis dėlto visose valstybėse buvo veikta pagal identišką teisinę ir efektyvią schemą: neutralios lyčiai partnerystės įteisinimas, po to įteisinimo buvo kreipiamasi į Žmogaus Teisių Teismą, tuomet valstybės pralaimėdavo bylas ir tos pačios lyties asmenims būdavo suteikiama ši teisė, tai yra dėl vaikų įvaikinimo, taip pat santuokai visiškai prilyginama partnerystė. Iš esmės ir dabar šiame projekte yra labai daug tapatumų, kaip ir įvardino teisininkų analizė. Ar jūs nemanote, kad vis dėlto visuomenė, priimant tokį svarbų klausimą, kai didžioji dauguma žmonių tam nepritaria, turėtų žinoti tiesą, ką gauna kartu su šiuo Partnerystės įstatymo projektu?

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Dėkoju už klausimą. Gerbiamas kolega, man sunku komentuoti sąmokslų teorijas. Šiandien mes čia svarstome Partnerystės įstatymo projektą, bandome atverti duris svarstyti komitetuose. Kaip ir minėjau, būtų šlifuojamos ir koreguojamos kai kurios formuluo-tės. Tiesą pasakius, manau, jeigu šis Seimas per šią kadenciją sugebėtų priimti tą įstatymą, tai būtų labai didelis ir svarbus žingsnis žmogaus teisių srityje, tai būtų žingsnis, į kurį aš asmeniškai atgal žvelgdama žiūrėčiau su pasididžiavimu. To mums ir linkiu. Dėkui.

PIRMININKAS. Ačiū. Dabar dėl motyvų. Pirmasis kalba už – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, aš atsisakau žodžio, matydamas, kad po manęs yra užsirašiusių kolegų, kurių nuomonė dar nebuvo išsakyta.

PIRMININKAS. Gerai, ačiū. Tada kalba E. Gentvilas. Taip pat atsisako. Tikrinsime, kas kalba prieš. M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (DPF). Gerbiama kolegė, iš tikrųjų kalbėdami apie šį įstatymo projektą, mes privalome žinoti tiesą. Gerbiama Seimo Pirmininkė ką tik įvardijo, kad mes kaip oponentai vadovaujamės sąmokslų teorijomis, bet mes vadovaujamės faktais, kaip teisiškai vyko visa šita įstatymo raida ir teisių suteikimas tos pačios lyties asmenims kitose Europos valstybėse. Tai akivaizdu, kad visa teisinė tvarka tokia ir buvo, kad viskas buvo pradėta nuo partnerystės. Ko gero, šiandien mes visi šiame Seime sutinkame ir pritariame, kad kalbant ne apie Partnerystės įstatymo įtvirtinimą, bet būtent apie tuos dalykus, kad mes turime suteikti tos pačios lyties asmenims galimybę gyventi kartu, gauti medicininę informaciją, bet tą padaryti tokia teisine tvarka, kad neatsitiktų taip, kad įvaikinimas ir santuoka Lietuvoje jau po gero pusmečio taptų realybe. Galiausiai, kalbant apie plagijavimo tvarką, ką taip pat įvardino viena iš mano kolegų, šiuo atveju yra tikrai labai negražu, kad 66 % teisinio teksto yra tapatus, jis sutampa, jis yra imamas iš kitų teisinių aktų ir nėra nurodoma į tuos teisinius aktus, kaip tai yra daroma visoje teisėkūroje. Šiuo atveju tai nebuvo atlikta ir akivaizdu, kad žmonės yra klaidinami, kad Seimo nariai yra klaidinami, nes po visu šiuo projektu yra užslėptas būtent santuokos projektas. Detaliai tokį projektą gavus Europos Žmogaus Teisių Teisme laimėti bylas nebūtų jokios problemos.

Gerbiamieji, nesuteikta galimybė pasirengti, oponuoti, nesuteikta galimybė dalyvauti balsuojant tiems Seimo nariams, kurie dabar yra izoliacijoje. Viskas daroma už dūmų uždangos, pri-

sidengiant Baltarusijos lėktuvo skandalu ir visa, sakykim, ta teroristine istorija. Tikrai manau, kad Lietuva ir jos žmonės nusipelno demokratinio proceso.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, laikas! Ačiū.

Už kalba T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (*LVŽSF*). Gerbiama kolegė, prašome laikyti mano pasisakymą mano asmenine nuomone, galite netapatinti jos su šita puse. Mano partijos kolegės gali galvoti kitaip. Aš tikrai gerbiu visas nuomones.

Žinote, kolegės, nuraminti visuomenę, deradikalizuoti ją įmanoma paprasta parlamentine diskusija. Mes šiandien spėliojame, kaip elgsis Prezidentas, ar čia degs laužai prie Seimo, ar bus nepalaujami mitingai. Normali parlamentinė diskusija daro stebuklus. Už tokį projektą, kaip jis šiandien surašytas, priėmimo metu aš negalėsiu balsuoti. Reikės daryti kompromisus, reikės ieškoti išečių, reikės patenkinti visas puses. Abi pusės – ir konservatyvi, ir liberali, ir kairioji šiuo klausimu yra pasidalinusios, neranda sutarimo.

Pirmiausia, kolegės, susitarkime – homoseksualūs asmenys yra žmonės, todėl gali sutapti tekstas, gali šiek tiek būti panašus į santuoką, nes tai tie patys lietuviai, tie patys žmonės, jų DNR yra tokia pat. Todėl mes turime pirmiausia juos gerbti kaip žmones. O toliau mes diskutuojame, kaip geriausiai realizuoti Partnerystės įstatymo raidę.

Aš šioje šalyje esu dauguma. Aš turiu šeimą, aš jaučiuosi dauguma. Manęs niekas neskriaudžia, aš nejaučiu dėl to jokių kompleksų. Mano šeimai nėra jokios grėsmės. Politikai tą diskusiją kaitina, jie ir privalo žmones nuraminti ir rasti kompromisus, gerbdami visas nuomones. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Gerbiama kolegė, jau laikas balsuoti dėl projektų. Šiek tiek viršijame nustatytą laiką.

11.32 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl Baltarusijos įvykdyto valstybinio terorizmo akto prieš civilinį orlaivį FR 4978“ projektas Nr. XIVP-545 (priėmimo tęsinys)

Dabar pirmiausia balsuosime dėl Seimo rezoliucijos „Dėl Baltarusijos įvykdyto valstybinio terorizmo akto prieš civilinį orlaivį FR 4978“ projekto. Priėmimas. Balsuojame už tai, kad priimtume rezoliuciją be pataisų.

Šios rezoliucijos priėmimas

Balsavo 125: už – 124, prieš nėra, susilaikė 1. Rezoliucija priimta. (*Gongas*) (*Plojimai*)

11.33 val.

Partnerystės įstatymo projektas Nr. XIVP-537, Civilinio kodekso 2.19, 3.299 straipsnių pakeitimo ir Kodekso 3.230, 3.231, 3.232, 3.233, 3.234, 3.235 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIVP-538, Gyventojų registro įstatymo Nr. I-2237 9 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-539, Civilinės būklės aktų registravimo įstatymo Nr. XII-2111 3, 4, 6, 10, 25, 27 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo naujais V¹ ir V² skyriais įstatymo projektas Nr. XIVP-540 (pateikimo tęsinys)

Dabar balsuojame dėl Partnerystės įstatymo projekto ir lydimųjų, balsuojame kartu vienu balsavimu dėl pritarimo po pateikimo.

Balsavo 128: už – 63, prieš – 58, susilaikė 7. Po pateikimo projektui nepritarta. (*Plojimai, šūksniai*)

Dabar žinome – standartinis balsavimas, ar projektą atmesti, ar grąžinti tobulinti. (*Balsai salėje*) Be diskusijų, be motyvų yra balsuojama iš karto. Kas balsuoja už, balsuoja už grąžinimą tobulinti, kas balsuoja prieš – už atmetimą.

Už – 75, prieš – 52. Projektas grąžinamas iniciatoriams tobulinti.

Dabar kviečiu Seimo Pirmininkę pakeisti mane pirmininko pozicijoje. Replikos po balsavimo. A. Armonaitė.

A. ARMONAITĖ (LF). Dėkoju. Visų pirma noriu padėkoti kolegoms, kurie palaikė projektą. Noriu pasakyti visiems tiems žmonėms, kurie stebėjo šį posėdį ir kurie laukė projekto: sudėtinga atmosfera, daug neapykantos, daug dezinformacijos, melagienos, bet tai nėra pabaiga. Mes toliau sieksime pokyčių, sieksime, kad visi žmonės būtų lygūs prieš įstatymą, kad niekas nebūtų parašėse ir kad Lietuva ne tik pasididžiudama kovotų už žmogaus teises kaimynystėje, kitur, bet taip pat užtikrintų ir savo žmonių teises. Tai – ne pabaiga, duodu žodį visiems, kam svarbu.

PIRMININKAS. Toliau replikuos P. Gražulis. Toliau pirmininkaus V. Mitalas.

P. GRAŽULIS (LRF). Įjungėte? Gerbiami Seimo nariai, ypač aš galiu kreiptis į senbuvius, esu išrinktas septintą kadenciją, faktiškai ne tik apygardą, bet beveik apėjęs ir aplankęs visus žmones. Ir tikrai mes, Seimo nariai, darome priėmimus, ateina žmonės. Nė karto daugiau kaip per 20 metų nesikreipė žmonės, kad būtų priimtas Partnerystės įstatymas. Tikrai daug sutikau šeimų, kur, ypač senatvėje, gyvena brolis su broliu, brolis su seserimi, pardavę turtą, kitą turtą naudoja savo reikmėms, sveikatai, sveikatinimui ir panašiai, neturi jokių problemų. Kad suteiktų informaciją apie sveikatos būseną, jeigu reikia, jie nueita pas notarą, pasirašo sutartį. Jokių problemų nėra. Kodėl kalbate apie šimtus tūkstančių žmonių? Aš tokio nesutikau žmogaus, kuriam kiltų šiandien problemų. Yra paslėptas, melagingas įstatymas įtvirtinti šeimą ir vaikų įsivaikinimą.

PIRMININKAS (V. MITALAS, LF). Supratome.

P. GRAŽULIS (LRF). Tai yra paslėpta.

PIRMININKAS. Supratome repliką. Ačiū už ją. Po balsavimo einame toliau.

11.38 val.

Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 12, 50, 51, 57 ir 71 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 57¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-413(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-5.1 ir lydimasis darbotvarkės klausimas – Elektroninių ryšių įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo projektas Nr. XIVP-413(2) ir susijęs Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo pakeitimo ir įstatymo papildymo straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-414(2). Pranešėjas – K. Starkevičius. Prašom pristatyti svarstymo rezultatus. (*Balsai salėje*)

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Laba diena, gerbiami kolegos. Po svarstymo gauta keletas pasiūlymų. Turbūt eisime ir diskutuosime dėl šių pasiūlymų.

PIRMININKAS. Taip. Dėl 1 straipsniui pastabų, pasiūlymų negauta. Galime jam pritarti bendru sutarimu? Galime. Ačiū, pritarta. Dėl 2 straipsnio yra gautas Seimo nario G. Palucko siūlymas.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Komitetas siūlo nepritarti. Yra pažymėtina, kad radijo dažniai yra ypač svarbūs valstybės ištekliai, priskiriami nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbiam informacinių technologijų ir telekomunikacijų, kitų aukštųjų technologijų ūkio sektoriui. Todėl mes nepritarėme šiam pasiūlymui. Balsavimo rezultatai: nepritarė – 9, prieš – 1, susilaikė 1.

PIRMININKAS. G. Palucko salėje nematau. Ar galime bendru sutarimu pritarti komiteto nuomonei? Ačiū, pritarta. Ar galime bendru sutarimu pritarti 2 straipsniui? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Dėl 3 straipsnio pastabų ir pasiūlymų negauta. Galime pritarti? Ačiū, pritarta. Dėl 4 straipsnio pastabų ir pasiūlymų negauta. Galime pritarti? Ačiū, pritarta.

Dėl 5 straipsnio yra gautas taip pat Seimo nario G. Palucko siūlymas, jam komitetas siūlo nepritarti. Prašom. Trumpai.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Komitetas nepritarė taip pat balsuodamas: už – 9, prieš – 1, susilaikė šį kartą 2. Pažymėtina, kad pagrindinis projekte numatytas kriterijus yra aparatūros, įrenginių, programinės įrangos keliama saugumo rizika, todėl saugumo rizikos nekelianti aparatūra, įrenginiai, programinė įranga negalės būti įtraukta į krašto apsaugos ministro tvirtinamą sąrašą ir patikra dėl jos gamintojų, tiekėjų, priežiūros, palaikymo paslaugų tiekėjų nebus atliekama. O iš tikrųjų čia reikėtų žiūrėti šiek tiek svarbiau ir atsakingiau.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar galime bendru sutarimu pritarti komiteto nuomonei atmesti šį pasiūlymą? Galime. Pritarta bendru sutarimu. Taip pat dėl šio straipsnio yra Teisės departamento siūlymas, jam komitetas taip pat siūlo nepritarti.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Mes čia nepritarėme bendru sutarimu ir siūlau iš tikrųjų palaikyti mūsų pasiūlymą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar galime bendru sutarimu pritarti komiteto siūlymui atmesti? Galime. Pritarta. Ar galime bendru sutarimu pritarti visam 5 straipsniui?

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Galime.

PIRMININKAS. Atsiprašau, dėl šio straipsnio dar yra G. Palucko vienas pasiūlymas, jam komitetas analogiškai nepritarė.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Jis taip pat yra panašus. Nepritarėme. Už – 9, prieš – 1, susilaukė 1. Siūlome nepritarti.

PIRMININKAS. Ar galime bendru sutarimu pritarti komiteto nuomonei nepritarti? Galime. Pritarta. Ar galime bendru sutarimu pritarti 5 straipsniui? Ačiū, pritarta.

Dėl 6 straipsnio pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Dėl 7 straipsnio pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

Dėl viso projekto už norėtų kalbėti L. Kasčiūnas. Prašom.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, aš pirmiausia labai noriu padėkoti ir K. Starkevičiui, ir Ekonomikos komitetui, jam tikrai teko didelis darbas įvertinti visas pastabas, tą patį padarė Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas. Beveik vienbalsiai tai padarė abudu komitetai. Aš pavadinčiau šitą sprendimą tikrai beveik istoriniu, nes 5G ryšys yra mūsų technologinė ateitis, jis susijęs su daiktų internetu, jis teiks mums daug įvairių galimybių, bet kartu kels daug įvairių saugumo rizikų. Jeigu mes pritarsime šiam projektui, ir aš tikiu, kad mes tai padarysime, mes labai aiškiai pasakysime, kad Lietuva nenori būti Kinijos kontroliuojamoje technosferoje. Mes norime būti toje technosferoje pagal tokius valstybės įstatymus, kai jų įmonės, net ir privačios, sukaupusios duomenų, turėtų, esant poreikiui, teikti tuos duomenis Kinijos Liaudies Respublikos vyriausybei ir saugumo tarnyboms. Saugokime savo duomenis ir įveskime nacionaliniam saugumui svarbią patikrą, turėkime tą patikrą. Tas įstatymas numato, kad jeigu įmonė ir įranga, kurios kilmė yra ne NATO, ne Europos Sąjungoje, ne EBPO valstybėje, ji negalėtų būti instaliuota į Lietuvos 5G ryšio infrastruktūrą. Manau, labai laiku, labai stiprus sprendimas. Ir tikrai raginu visus Seimo narius pritarti. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš nori kalbėti G. Paluckas, bet jo salėje nematau. Nuomonę už taip pat turi M. Majauskas. Prašau.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, aš taip pat siūlau palaikyti šį svarbų įstatymo projektą ir atkreipti dėmesį, kad 5G infrastruktūros diegimu nesibaigia Lietuvos infrastruktūros modernizavimas ir saugios įrangos naudojimas. Nacionalinis kibernetinio saugumo centras labai aiškiai atkreipė dėmesį, kad rusiška programinė įranga, kurios vientisumas ir prieinamumas gali būti paveiktas trečiųjų šalių, vis dar naudojama Lietuvos banke, Mokesčių inspekcijoje, „Sodroje“ ir Statistikos departamente. Dar daugiau. Šios institucijos net kelerius ateinančius metus vis dar planuoja naudotis ta programine įranga.

Man atrodo, kad atsižvelgiant į tai, kad institucijos nepaiso komitetų raginimų kuo greičiau atsisakyti galimai nesaugios programinės įrangos, būtų prasminga kalbėti ir apie papildomus įstatymų projektus, kuriais institucijos būtų įpareigosios kuo greičiau atsisakyti nesaugios programinės įrangos. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Grįžo G. Paluckas, suteiksime žodį prieš. Prašau, Gintautai.

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Iš tiesų šis įstatymo projektas parengtas skubotai, neatsižvelgiant apskritai nei į teisėkūros principus, nei į technologinių procesų išmanymą, ar, sakytume, pagrįsta elementaria logika. Todėl manau, jog šis įstatymas pirmiausia tikrai neprisidės prie aiškumo, teisinio apibrėžtumo, investicijų teisinio apibrėžtumo ir apgynimo.

Antras dalykas. Reikia atvirai pripažinti, kad šio įstatymo nuostatos, jo įgyvendinimas atvirai kelia privataus monopolio arba duopolijos susiformavimo 5G technologijų tiekimo rinkoje grėsmę. Jeigu mes iš tiesų norime turėti pirmiausia Europos Sąjungos teisės pažeidimo procedūrą,

kuri, mano galva, jau yra pradėta dėl teisėkūros principų pažeidimo, ir jeigu mes norime ekonominius dalykus ir jų reguliavimą perduoti Krašto apsaugos ministerijai su iš jos kuravimo sričių kylančiomis kompetencijomis, tai tikrai balsuokime už šį įstatymą. Bet aš manau, kad šį įstatymą reikia parengti geriau, Vyriausybė turi išanalizuoti ekonominį, investicinį šio įstatymo poveikį, taip pat reikia atkreipti dėmesį į teisėkūros proceso pažeidimus ir tuomet priimti sprendimą. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti, balsuosime numatytu laiku.

11.47 val.

Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 19 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 13² straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-414(2) (priėmimas)

Darbotvarkės lydimasis 1-5.2 klausimas. Dėl jo pasiūlymų, pastabų, matau, nėra gauta.

Ar 1 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 2 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Ir 3 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Ačiū.

Dėl motyvų, kadangi susijęs, matau, taip pat nėra norinčių kalbėti. Dėl jo apsispręsimu taip pat numatyta laiku.

11.47 val.

Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 68 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5108(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-6 klausimas – Elektroninių ryšių įstatymo 68 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5108(2). Priėmimas. Yra du straipsniai.

Ar 1 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Ačiū, pritarta. 2 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Ačiū, pritarta.

Dėl viso yra norinčių kalbėti. E. Gentvilas norėtų kalbėti prieš, bet jo salėje nematau. Vadinausi, apsispręsimu ir balsuosime numatyta laiku.

11.48 val.

Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 5¹, 25, 35, 41, 42, 43 ir 48¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-498(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-8 klausimas – Užimtumo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-498(2). Pranešėjai – M. Lingė ir M. Majauskas. Prašau Mindaugą į tribūną pristatyti svarstymo rezultatus.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komitetas praėjusį penktadienį apsvarstė Užimtumo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo projektą ir priėmė sprendimą pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Sprendimas priimtas bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kviečiu M. Majauską į tribūną pristatyti svarstymo Biudžeto ir finansų komitete rezultatus.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, mieli kolegos, Biudžeto ir finansų komitetas gana atidžiai svarstė įstatymo projektą, pritarė Seimo narių pasiūlymams, kurie subalansavo pagalbos priemones taip, kad būtų du mėnesiai prastovinės paramos, tai yra tiems, kurie lieka namuose, ir jų darbo vietos būtų išsaugotos, taip pat dviem mėnesiams poprastovinės paramos, tai yra paramos tiems sektoriams, kurie yra nukentėję labiausiai, ir paramos darbuotojams, kurie grįžta į darbo rinką.

Biudžeto ir finansų komitetas, įvertinęs šiuos siūlymus, pritarė siūlymams ir pritarė projektui bendru sutarimu. Taip pat ir lydimiesiems. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar yra diskutuoti užsirašiusių Seimo narių. Pirmasis į tribūną kviečiamas A. Vinkus. Prašau.

A. VINKUS (LVŽSF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami Seimo nariai, į mane jau ne kartą kreipėsi Lietuvos keleivių vežimo asociacija, mano apygardos uždaroji akcinė bendrovė „Skuodo autobusai“ ir kiti vežėjai. Jie tvirtina, kad viename iš labiausiai pandemijos paveiktų keleivių vežimo veiklos sektoriuje dirbančių įmonių darbuotojai Užimtumo įstatymo pakeitimo projekte siūloma paramos forma pasinaudoti negalės.

Keleivių vežėjai pabrėžia, kad nuo pat pandemijos pradžios elgėsi socialiai atsakingai, sąžiningai, siekė išlaikyti darbuotojus, todėl net ir sumažėjus darbų apimtims sudarė sąlygas darbuotojams dirbti rotacijos principu. Darbuotojai buvo rotuojami taip, kad galėtų dirbti ir būti prastovose pasikeisdami, tokiu būdu sumažindami laiką prastovose vidutiniškai iki 25 darbo dienų. Jei nebūtų buvę išleista atostogų ir rotuojama, tai darbuotojų, kurie buvo prastovose ne mažiau kaip 75 darbo dienas, būtų buvę proporcingai sumažėjusioms darbo apimtims. Tačiau dabar tokių darbuotojų įmonėse bus mažai arba visai nebus.

Šių žmonių nuomone (ir mano nuomonė tokia pat), būtina sąlyga – 75 dienos – yra per daug griežta ir nelabai teisinga įmonėms, kurios proporcingai skirstė prastovos krūvį. Įstaigos vadovai ir kolektyvas stengėsi pandemijos metu padaryti taip, kad nenukentėtų ir darbuotojai, ir įmonė, o dabar patys vėl gauna dar sprigtą į kaktą – negalės pasinaudoti šia nuostata. Vežėjai argumentuotai siūlo sumažinti prastovos laiką bent iki 50 darbo dienų. Labai prašau gerbiamų Seimo narių atkreipti į tai dėmesį ir palaikyti šį pasiūlymą. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Į tribūną kviečiu M. Lingę.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, svarstant šį įstatymą ir šį įstatymo paketą pirmiausia norėtusi tikrai padėkoti, pradėti nuo padėkų. Pirmiausia mano žvilgsnis krypta į opozicijos pusę, į kolegas ir komitete, ir apskritai čia, salėje, nuo pat pradžių aktyviai rodžiusius dėmesį ir konstruktyvumą sprendžiant šiuos klausimus ir ieškant geriausių sprendimų. Bendras sutarimas dėl nors ir nebe tokio jau brangaus paketo, kokį mes turėjome ir pirmo karantino laikotarpiu, bet vis dėlto reikalaujančio papildomų valstybės išlaidų, bendras sutarimas leidžia sutarti dėl tų priemonių, dėl tų ribotų resursų paskirstymo kuo efektyviau.

Lietuvoje bendras nedarbo lygis ištis išlieka didelis. Nors ir mažėjantis, išlieka rimta problema. Bet esama ir pozityvių ženklų. Kaip praėjusią savaitę išplatinta „Sodros“ atlikta informacinė analizė rodo, per antrąjį karantiną 14 tūkst. daugiau priimta vyrų, nei atleista, moterų – 5 tūkst. Ištis jau turime tų atsigavimo ženklų ir ta tendencija yra tikrai gerėjanti. Todėl Vyriausybės pateiktus ir komiteto patobulintus variantus... šie variantai, šie pataisymai turėtų prisidėti prie paskatų greičiau grįžti prie didesnio užimtumo ritmo.

Mažėja paskatos laikyti žmones prastovose, didėja paskatos grąžinti į darbą, vienodinamas paramos laikotarpis, kuris turėtų pasibaigti sulig vasaros pabaiga, ištis rodo subalansuoto siūlymo eigą. Karantino metu labiausiai paveiktas apgyvendinimo ir maitinimo sektorius, jam impulso turėtų be paramos suteikti ir vasaros poilsio sezonas, mažėjantys ribojimai. Nors Vyriausybės pateikto projekto kaina yra apie 130 mln. eurų, esminė žinia, kad paramos lygis nuosekliai yra mažinamas, augant vakcinuotų žmonių skaičiui, mažėjant veiklų ribojimams. Štai kad ir mūsų salėje regime akivaizdžius ženklus, nuimtas pertvaras, kad iš tiesų grįžtame prie normaliosio ritmo. Taip, be abejo, vyksta ir mūsų viešajame visuomeniniame gyvenime, todėl ir paramos lygis turėtų mažėti, jisai turėtų išlikti taiklus, be abejo, pasiekti tuos sektorius, kurie dar negali atsigauti visa apimtimi. Griežto karantino laikotarpis reikalavo, be abejo, didesnės pagalbos, paramos poreikio, didesnių šiltnamio sąlygų sunkumus patiriantiems, tačiau šiandien augant ir apskritai atsigavimo ženklams rodantis, ir pandemijos situacijai nebeprastėjant ištis išlaikomos tos šiltnamio sąlygos gali nebe gerinti, o tiesiog daryti meškos paslaugą.

Kviečiu visus kolegas pritarti šiam Vyriausybės pateiktam ir čia, Seime, bendromis pastangomis tobulintam įstatymo projektui, kuris yra subalansuotas, taiklus ir rodantis bendrą sutarimą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kalbėti kviečiu L. Kukuraitį.

L. KUKURAITIS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami, negausiai salėje esantys Seimo nariai, štai sulaukėme pokarantinio priemonių paketo. Taip, premjerė ir Vyriausybė išlaikė savo pažadą ir šis paketas mus pasiekė gegužės mėnesį kartu su biudžeto svarstymais.

Trumpai pakalbėsiu apie praeitį, dabartį ir ateitį. Pirmiausia apie praeitį. Nuo vasario mėnesio, nuo to laiko, kai valstiečiai yra pateikę pokarantinio paketo siūlymus, laukėme šios diskusijos ir šių sprendimų, nes jų aktualumas neslopo nuo pat pirmųjų karantino dienų. Turbūt visi sutinkate, kad su kiekvienu karantino atlaisvinimu, kuris vyko nuo kovo pradžios, turėjo būti koreguojama ir valstybės teikiama parama, kad ji prisiderintų prie persiskirstančios darbo rinkos poreikių. Tad kiek šis beveik pusmečio laikymasis beveik tų pačių gana brangių priemonių kainavo ir vis dar kainuoja Lietuvai, turbūt net sunku įvertinti, bet tikiuosi, kad ateityje tai bus padaryta.

Dabar apie dabartį. Trumpai aptarsiu tris darbo rinkos tendencijas šiandien. Pirmoji. Nedarbas krenta ir ministerijos vadovybės teigiama, kad tai nuo sausio mėnesio galiojančių taiklių priemonių pasekmė, ypač prastovų už subsidijas, tai yra subsidijų už prastovas. Atkreipiu dėmesį, kad subsidijos už prastovas, o kartu ir už poprastovines priemones netgi didesnėmis apimtimis buvo mokamos ir praėjusiais metais, tačiau registruotas nedarbas nuolat augo. Jis pradėjo mažėti tik tuo atveju, kai daugiau nei 200 tūkst. žmonių buvo panaikintos darbo paieškos išmokos ir būtent dėl šitos priemonės panaikinimo žmonės pradėjo išsiregistruoti iš Užimtumo tarnybos ir registruotas nedarbas pradėjo ženkliai kristi, bet ar tuo reikia didžiulotis? Greičiausiai ne. Kaip nesididžiuojame, kad yra skurstančių, kurie nedalyvauja socialinės paramos sistemoje, taip ir neturėtume didžiulotis, kad yra bedarbių, kurie nėra užimtumo sistemoje ir kurie negali būti aktyvinami. Tiesa, reikia pripažinti, kad krenta ir Statistikos departamento fiksuojamas nedarbas, tačiau tas kritimas daugiau ar mažiau atitinka sezoninius svyravimus, o apskritai nedarbas yra itin aukštas ir vienas aukščiausių Europoje.

Kita tendencija. Jau turbūt visi esate girdėję, kad yra registruotas rekordiškai aukštas laisvų darbo vietų skaičius. Tai mus visus įpareigoja visomis įmanomomis priemonėmis siekti jų užpildymo.

Trečia tendencija. Pažeidžiamų grupių įdarbinimas. Turbūt ir jus yra pasiekę nusivylimo laišškai ir skambučiai iš regionų, kai pažeidžiami asmenys, neįgalieji ir priešpensinio amžiaus žmonės ir kiti, kurie suranda darbo vietas, kur juos priimtų ir įdarbintų, negali pasinaudoti valstybės parama, nes tokių lėšų tiesiog trūksta. Tai taip pat yra skandalinga ir turime visi viską padaryti, kad bet kuris norintis įsidarbinti maksimalią valstybės pagalbą gautų čia ir dabar.

Dabar apie ateitį. Ką siūlome visuomenei, išeinančiai iš karantino vasaros metu, kuriuo darbo rinka pati aktyviausia dėl gausos atsiveriančių sezoninių darbų. Vyriausybė pateikė paketą, kuris džiugina pirmiausia dėl to, kad jis yra pateiktas. Apie tai jau kalbėjome. Antra, tęsiamos visos dar praėjusios Vyriausybės pradėtos priemonės. Trečia, grąžinama net ir ta priemonė, kuri buvo netaikoma, tai poprastovinio įdarbinimo subsidijavimas.

Tačiau pateiktame pakete matome ir tam tikrą disbalansą – priemonėms, kurios apsaugo dirbančiuosius ir bedarbius, tačiau jų faktinį būvį išlaiko kaip nedirbančių, skiriamas kur kas didesnis lėšų ir numatomų paramos terminų svoris negu toms, kurios aktyvina ir darbdavius, ir dirbančiuosius, ir bedarbius. Todėl su kolegomis iš įvairių frakcijų (ir čia tikrai norisi padėkoti ir valdantiejiems) pateikėme siūlymą, kuris yra labiau subalansuotas. Jis suvienodina terminus – tiek socialiai apsaugančioms, tiek aktyvinančioms priemonėms numatomas tas pats dviejų mėnesių terminas.

Antra. Visiškai suvienodinamas prastovinių ir poprastovinių išlaidų kompensavimas, kad darbdaviui nebeliktų jokios paskatos laikyti žmogų prastovoje, kad jis nedirbtų.

Ir trečia. Aktyvioms darbo rinkos priemonėms ir užimtumo didinimo programoms, kurios įgyvendinamos per savivaldybes, turėtų būti skiriamas papildomas finansavimas tam, kad visi, kurie ieško darbo, galėtų prieiti prie resursų ir būtų įdarbinti. Mano skaičiavimu, turėtų būti apie 20 mln., kurie šituo siūlymu turėtų būti taupomi, ir dėl to jas būtina įtraukti biudžeto svarstymo etape į aktyvias darbo rinkos priemones ir užimtumo didinimo programas. Būtent aktyvios darbo rinkos priemonės kartu su nedarbo socialiniu draudimu bus pagrindinė socialinė pagalba tolesnei atečiai, kai baigsis šis paketas ir ateis žiema. Taigi kviečiu pritarti šitam pasiūlymui ir kartu būti atsakingiems, kai svarstysime biudžetą. Dėkui už dėmesį.

PIRMININKAS. Dėkoju. Į tribūną kviesčiau A. Butkevičių, bet jo salėje nematau. Tada L. Nagienė paskutinė kalba diskusijoje. Prašom.

L. NAGIENĖ (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų pritariau ir pati pasirašiau šitą įstatymo pataisų projektą ir pasiūlymus. Daug ką išsakė Linas, bet aš dabar grįžčiau prie vieno mano pasiūlymo, kuris buvo pateiktas, tačiau komitete jam nebuvo pritarta.

Neseniai kalbėjo ir ponas A. Vinkus apie prastovų laiko sumažinimą. Į jį taip pat kreipėsi ne vienas vežėjas, tai yra mūsų keleivių vežimo veikla užsiimanti įmonė. Tikrai noriu paprašyti ir posėdžio pirmininko, kviesčiau Seimo narius nubalsuoti dar kartą, išklausti, kad šį skaičių ne be reikalo aš sumažinau, imdama optimalų 50 dienų prastovų skaičių. Lietuvos Respublikoje visoje mūsų darbo rinkoje prastovose asmenys buvo vidutiniškai apie 30 dienų, o dabar, norint gauti po-prastovinę subsidiją, yra nustatytas laikas 75 dienos.

Siūlymas buvo toks, kad 50 dienų būtų tikrai optimalus variantas, ir todėl kviesčiau tikrai dar kartą išklausti ir pritarti šitam pasiūlymui, nes mūsų vežėjų įmonės, kurios yra savivaldybėse, ne vienoje savivaldybėje mes turime vežėjų, keleivių vežimo veikla užsiimančių įmonių, kurios yra pavaldžios ir priklauso savivaldybėms, gali pasinaudoti tik vienintele subsidija gauti šitą propastovinę kompensaciją. Jos neturi teisės ir negali pasinaudoti „Invega“ paramos priemonėmis, nes tai yra savivaldybėms priklausančios bendrovės. Ir buvo užklausta ne vieną kartą, tačiau „Invega“ tiesiog negali paaiškinti, kodėl negali pasinaudoti. Todėl labai prašau ir kviečiu Seimo narius ir posėdžio pirmininką, kai balsuosime už šį projektą, kad dar kartą pateiktumėte pasiūlymą dėl 50 darbo dienų, prastovų laiką sumažinti nuo 75 iki 50 dienų. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų pasiūlymas yra, dėl jo mes apsispręsimė kartu svarstydami ir balsuodami dėl viso projekto numatytu laiku. Tas numatytas laikas, beje, yra 12 val. 50 min.

12.04 val.

Vienišo asmens išmokos įstatymo projektas Nr. XIVP-499(2), Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 7, 10, 13 ir 22¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-500(2), Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 10 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-230 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-501(2), Valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-730 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-502(2), Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-503(2), Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 41 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-504(2), Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-506(2), Socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-507(2) (svarstymas)

Diskusija baigėsi. Darbotvarkės 1-9 klausimas – dešimt įstatymų projektų (ir lydimieji). Dabar kviečiu M. Lingę pristatyti svarstymo dėl Vienišo asmens išmokos įstatymo projekto ir lydimųjų Socialinių reikalų ir darbo komitete rezultatus.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Dėkui, gerbiamas pirmininke. Socialinių reikalų ir darbo komitetas gegužės 21 dieną apsvarstė Vienišo asmens išmokos įstatymo projektą ir priėmė sprendimą pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadai. Sprendimas yra priimtas bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dėl lydimųjų taip pat, ar ne?

M. LINGĖ (TS-LKDF). Taip. Lydimųjų turime tikrai didelę gausą, buvo svarstytas Lietuvos Respublikos šalpos pensijų įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Sprendimas yra pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir komiteto išvadai. Taip pat sprendimas priimtas bendru sutarimu.

Komitetas taip pat svarstė Lietuvos Respublikos šalpos pensijų įstatymo keleto straipsnių pakeitimo įstatymo projektą. Taip pat priėmė sprendimą pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Sprendimas priimtas bendru sutarimu.

Komitetas svarstė Valstybinių pensijų įstatymo 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Sprendimas priimtas: pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Sprendimas priimtas bendru sutarimu.

Komitetas apsvarstė Lietuvos Respublikos socialinio draudimo pensijų įstatymo 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą ir priėmė sprendimą pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Dėl šio sprendimo taip pat buvo sutarta bendru sutarimu, priimtas sprendimas.

Buvo svarstytas Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo 41 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Pritarta iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Sprendimas priimtas bendru sutarimu.

Buvo apsvarstytas Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Ir taip pat bendru sutarimu pritarta iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir komiteto išvadai.

Komitetas svarstė Socialinių paslaugų įstatymo 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą ir pritarrė iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Sprendimas buvo priimtas bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Jeigu pristatėte visus, tada dėkoju. Iš Biudžeto ir finansų komiteto, matau, nelabai yra pranešėjų. Aš galiu perskaityti. Biudžeto ir finansų komitetas taip pat svarstė ir sprendimas – iš esmės pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir pasiūlyti pagrindiniam Socialinių reikalų ir darbo komitetui patobulinti projektą pagal Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas. Komiteto pasiūlymas ne 2024 metais, o 2023 metais Seimui svarstyti tolesnį vienišo asmens pensijų indeksavimą.

Dabar dėl šių klausimų turėtume turėti diskusiją. Į tribūną kviečiu A. Sysą.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiamas pirmininke, gerbiamieji Seimo nariai, kurie likote po aistringų diskusijų ir balsavimų. Aš manau, kad tai yra įstatymas, kuris tikrai turėtų kelti daugiau diskusijų, nes tai paliečia labai didelę dalį žmonių, deja, ir žurnalistai, ir Seimo nariai dinga iš salės. Ne visi, teisingai. Ačiū tiems, kurie pasiliko. Bet čia yra pateikimo stadija.

Pirmiausia aš noriu pasakyti, kad faktiškai ilgai lauktas įstatymas pasirodė Seime. Aš dėkoju iniciatoriams, Vyriausybei, kad vis dėlto ištesėjo pažadą, nes kalbų apie tai, kad šią sritį sutvarkyti reikėjo, na, diskusijų Seime buvo nuo 1995 metų, kai mes priėmėme Socialinio draudimo įstatymą. Taip sakant, savo kolegoms norėčiau priminti. Jeigu jūs pabandykite rasti mūsų įstatymuose draudimą nuo našlystės, tai jūs jo nerasite, nors našlių pensijas iš socialinio draudimo mes 26 metus mokame. O tokio draudimo nėra. Bet štai čia yra paradoksas. Istorinė klaida, aš manau, turi būti ištaisyta, nes visa statistika rodo, kad būtent vieniši žmonės dažniausiai patenka į skurdo spąstus arba gyvena ne taip oriai, kaip jie norėtų. Aš suprantu, kad tie 30 eurų ar 28 su centais nėra tie pinigai, kurie išgelbėja žmones, bet tai yra vis tiek geriau negu nieko. Esu šalininkas, kad mes Lietuvoje gautume didesnes socialinio draudimo pensijas, o ne atskiromis priemokomis pagelbėtume.

Ši našlių pensija atsirado būtent iš varganos socialinio draudimo pensijos, ji tais 1995 metais buvo išvis kelios *vagnorkės*, aišku, žmonės labai vargingai gyveno ir paprasčiausiai buvo visokiais būdais galvojama, kaip vienai ar kitai grupei padėti. Todėl Lietuvoje atsirado našlių pensijos, atsirado įvairių valstybinių pensijų. Pragyvenus 30 metų nepriklausomoje Lietuvoje, kaip nors reikėtų mažinti skaičių tų įvairių įvairiausių pensijų ir išmokų, kurių mes prikūrėme, eiti prie bendros paramos. Paprasčiausiai tai sumažintų administravimą. Bet koku atveju būtų paprasčiau ir žmonėms, ir politikams suprasti, iš kur kas atsiranda ir kas ką gauna. Todėl šis žingsnis yra teisingas, einama vienos priemokos link. Galbūt išmuš ta valanda, kai mes jos galėsime atsisakyti ir paprasčiausiai padidinti socialinio draudimo pensiją. Tai būtų pats teisingiausias būdas, nes tai skatina ne gauti galimybę patekti į kokią nors grupę, o dalyvauti tame socialiniame draudime, mokėti socialinio draudimo įmokas ir po to tikėtis gauti didesnę pensiją. Taip gyvena kitas pasaulis ir, aš manau, mes turėtume daryti būtent tuos pačius žingsnius, nekurdami atskirų segmentų ir grupių, kurie yra geresni už visus kitus. Mes turime beveik 700 tūkst. senatvės pensininkų, turime keletą šimtų tūkstančių neįgaliųjų ir visokių kitokių, našlių, našlaičių, tai beveik milijonas žmonių. Tai yra faktiškai didesnis trečdalis Lietuvos. Tai ta Lietuvos dalis, kuri dalyvauja rinkimuose, balsavimuose ir visur kitur.

Todėl aš raginu pritarti šiam įstatymui. Džiaugiuosi ir dėkoju komiteto kolegoms, palaikiusiems mano siūlymą, kad kai darome ką nors gera vieniems, taip sakant, nepablogėtų arba nesustotų gerovės kilimas kitiems. Tai yra išaldymas tos pensijos neindeksavimo. Mes radome kompromisą, tai yra paliekame tik vienus metus, nes tais metais pensijos sąlyginai padidės daugiau, negu buvo galima tikėtis, iš indeksavimo. Aš manau, tai, ką aš pasakiau, mes sugebėsime susitarę priimti ir visi vieniši žmonės turės galimybę gauti vienodas išmokas prie jų nedidelių socialinio draudimo pensijų. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskutuoti kviečiu M. Lingę. Prašom.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Labai dėkui, gerbiamas pirmininke. Taigi šiuo Vyriausybės lauktu projektu galime konstatuoti, kad ištis vykdomė pažadus. Tai, kas buvo deklaruota rinkimų kampanijos metu, tai, kas buvo bandoma realizuoti dar praėjusios kadencijos metu kolegų, Tėvynės sąjungos frakcijos narių G. Skaistės, L. Kasčiūno, šiuo Vyriausybės atneštu įstatymų paketu yra bandoma realizuoti ir įgyvendinti. Svarbus socialinės politikos tikslas yra kurti teisingumo jausmą. Pirmiausia tai sprendimai ne apie pinigus ar jų dydį, bet požiūrį į žmogų, į jo orumą, į jo galimybes mažinti neteisingumo jausmą. Vieniši vyresni žmonės patiria ne tik didžiausią materialinį skurdą, bet ir išgyvena didelę atskirtį. Skaičiuojama, kad tikslinė auditorija, kuriai taikomos šios išmokos, tai yra vyresni, virš 65 metų žmonės, gyvenantys vieni. 47 % jų patiria skurdą.

Siūloma išmoka nėra vienvietės kompensavimas. Vertybiniu požiūriu pirmiausia tai yra sprendimas, užkertantis žmonių diskriminavimą. Našlių ir vienišų asmenų iš esmės yra vienoda padėtis. Tai šiuo siūlymu yra naikinamas šis diskriminacinis požiūris.

Lydimaisiais projektais vienišo asmens išmoka su našlio pensija sulyginama ne tik suvienodinant išmokų dydžius, bet suvienodinant ir jų turinį, teises, įvairias kompensacijas, sulyginamos sąlygos gauti kitas socialines paslaugas ir perorientuojama į kitą socialinę paramą.

Tiek vienos, tiek kitos grupės situacija gerėja šiais pateiktais įstatymo pakeitimais. Išmoka ir pensija nebus skaičiuojama apskaičiuojant teisę į paramą ar įgyjant teisę į paslaugų kompensavimą. Tai šių žmonių kategorijų padėtis ne pablogės, o abiejų gerės būtent dėl ateinančio šio reguliavimo. Taigi raginu visus kolegas palaikyti vieningai šį siūlomą sprendimą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskutuoti kviečiu I. Kačinskaitę-Urbonienę.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Tikrai pritariu kolegoms, sakiusiems, kad šis sprendimas jau tikrai subrendęs. Turime maždaug 180 tūkst. vienišų žmonių, kurių nelietė vadinamosios našlių pensijos, o pagal statusą jie panašiai gyvena kaip našliai. Man atrodo, kad parlamente turėsime platų sutarimą dėl šio klausimo. Vis dėlto negalime ignoruoti to, kad esame ketvirti nuo pabaigos pagal vienišų skurstančių pensinio amžiaus asmenų grupės dydį Europos Sąjungoje.

Džiaugiuosi, kad net pandemijos laikotarpiu Vyriausybė ir kartu Seimas, tikiuosi, surado galimybę finansuoti vienišų pensinio amžiaus žmonių pensijas. Aišku, reikėtų atkreipti dėmesį, kad ta dalis, kuria prisidės tie 28 eurai, bus neindeksuojama. Mano manymu, mes turėtume žiūrėti ir planuoti taip, kad ir ta dalis būtų finansuojama. Kita vertus, ta vienišo asmens pensija nebus įskaičiuojama į įvairias pagalbos priemones, tarkime, kompensacijas už šildymą ir panašiai. Tai kiek tikrai prisidės prie skurdo ir atskirties lygio mažinimo.

Ką galiu pasakyti dar daugiau? Darbo partijos frakcija artimiausiu metu teiks dar vieną įstatymo projektą ir šiek tiek naudodamasi proga anonsuoju, kad mes manome, kad reikia taikyti taiklias priemones, kaip čia ir dabar spręsti vienišų žmonių skurdo ir atskirties problemas, todėl siūlysiame visiškai Lietuvoje dar neaptartą modelį, kaip būtų sudaryta galimybė rinktis savo ar mirusio sutuoktinio pensiją, pasirinkti būtent tada, kai sutuoktinis miršta. Kviečiu apie tai jau mąstyti, nes mes žengiame vieną žingsnį, bet jis išspręs, nežinau, ar tikslūs skaičiavimai, tik apie 7 % asmenų atskirties ir skurdo lygio problemą. O turime žiūrėti plačiau ir žvelgti, kaip galėtume taikliau ir efektyviau mažinti atskirtį. Siūlysiu kolegoms pritarti.

Darbo partijos frakcijos vardu sakau, kad mes tikrai palaikysime šį projektą, ir dėkoju, kad taip toli nužengėme šiuo sudėtingu laikotarpiu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kalbėti kviesčiau O. Leiputę, bet jos salėje nematau. Taip pat nematau finansų ministrės G. Skaistės. Tuomet T. Tomilinas kviečiamas į tribūną diskutuoti.

T. TOMILINAS (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, žinote, kaip yra su tais rinkimų pažadais. Nėra visai taip, kad yra vykdomi rinkimų pažadai, nes dar 2019 metais turėjome ir 2020 metais turėjome konservatorių buvusios opozicijos narių ir aktyvių socialinę politiką komentuojančių žmonių, tai yra ir dabartinės finansų ministrės, ir socialinės apsaugos ir darbo ministrės, turėjome net įstatymo projektus, kurie buvo teikiami čia praeitoje kadencijoje su konkrečiais išipareigojimais įvesti 42 eurų išmoką vienišiesiems. Panaikinti našlių išmoką ir įvesti tą universalią vienišų žmonių pensiją arba išmoką. Kaip norime, taip vadiname.

Realybėje turime 28 eurus ir tik itin mažai grupei žmonių, tai yra pašalpos pensijų gavėjams bei vadinamųjų pensijų priedų gavėjams. Taip, tai yra įprasti, kaip sakoma, pensininkai, kurie gauna šiek tiek didesnę pensiją negu šalpos pensiją, kai visai nėra taškų ir stažo arba yra neįgalumas, bet kurių pensija netraukia iki 260 eurų. Būtent tai kategorijai žmonių, kurie yra vieniši, mes šiandien siūlome 28 eurus. Visi kiti pensininkai lauks, vieniši pensininkai lauks sausio mėnesio ir kito biudžeto. Ir vėlgi 42 eurai virto 32 eurai. Ir našlių išmokų sistema nekoreguota.

Na, žinote, kaip ten dėl tų rinkimų pažadų. Manau, kad jie yra tiesiog neįgyvendinami. O jeigu norime iš tiesų įgyvendinti, tai turėtume sutarti dėl to, kad ir 2022, ir 2023, ir 2024 metais būtų konkretūs išipareigojimai, sumos, ir pasiektume tą 42 sumą. Bet indeksacija, kuri dabar siūloma, mes jos nematome, kokia ji bus, bet labiausiai tikėtina, kad bus ta standartinė indeksacija, susijusi su kainų augimu. Vadinasi, 2024 metais turėsime viso labo 34–35 eurus ir ne daugiau.

Taigi rinkimų pažadas nevykdomas ir tą galima konstatuoti. Geriau negu nieko. Reikia pripažinti, kad praeitoje kadencijoje šio sprendimo priimti nepavyko. Mes, aišku, balsuosime dabartinėje stadijoje už. Tas sprendimas turi savo minusų, turi pavojų, kad dalis žmonių norės dirbtinai savo santuoką nutraukti. Tikiuosi, kad to nebus ir tas išpėjimas, ta rizika vienaip ar kitaip bus suvaldyta.

Dar labai svarbu pasakyti, jeigu kas nors tikisi iš šios Vyriausybės ko nors daugiau per ateinančius kadencijos metus, tai nieko daugiau, nieko didesnio tikrai, manau, mes nesulauksime. Tai yra kitais metais planuojama 212 mln. eurų vienišų žmonių išmokai skirti. Tai nėra maža suma, manau, kad tai yra didžiausias šios kadencijos darbas finansine prasme, to socialinio poveikio prasme. Labai tikimės, tikėkimės, kad tai paveiks teigiamai, skurdo rodikliai kris. Nesu dėl to labai užtikrintas. Mes praeitoje kadencijoje matėme šio projekto visas rizikas, dėl to tokio ryžtingumo ir nebuvo. Tikėkimės, kad šis projektas vis dėlto bus naudingas Lietuvos žmonėms. Aš atkreipiu dėmesį, kad tai turbūt svarbiausias valdančiųjų kadencijos darbas socialinės politikos srityje. Žiūrėsime, kuo tai baigsis.

PIRMININKAS. Ačiū. Visi, norintys kalbėti, kalbėjo. Finansų ministrė nori kalbėti diskusijoje. Prašom, prašom. Jeigu galima, tik neilgai, nes mes vėluojame šiek tiek.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Atsiprašau, kiek pavėlavau, bet buvau užsiregistravusi kaip ir visi kiti Seimo nariai. Manau, kad šis įstatymas yra labai svarbus. Man atrodo, mano nuomonė taip pat turėtų būti šioje salėje kaip vienos iš šio įstatymo pakeitimo iniciatorių.

Kalbant apskritai apie visą valstybės politiką, apie socialinę politiką, man atrodo, daugelis iš mūsų kaip Seimo nariai teikia daug gerų idėjų, ir turbūt pasakyti, kad vienas ar kitas įstatymo pateikimas yra blogas pats savaime, – dažniausiai taip nėra. Dažniausiai visi įstatymai yra skirti tam, kad žmonių grupėms ar visiems žmonėms būtų šiek tiek geriau. Tačiau, man atrodo, kalbant apie bendrą politiką visą laiką reikia turėti omenyje, kad mažiausiais resursais reikia pasiekti didžiausią rezultatą. Ir visi mūsų makroekonominio prognozavimo modeliai rodo, kad vis dėlto išmokomis, socialinėmis išmokomis galima pasiekti geresnio skurdo mažinimo rezultato negu atskiromis mokesčių lengvatomis, kurios dažniausiai arba sukoncentruotos į paramą verslui, arba padengia ištis labai didelę žmonių grupę, tarkime, kai kalbame apie gyventojų pajamų mokesčio įvairias lengvatas. Todėl tokia tikslinė išmoka, kuri būtų skirta tikrai labai ženklią skurdo riziką patiriantiems žmonėms, yra efektyvi.

Ženkliusia grupė, kuri gyvena žemiau skurdo ribos, šiandien Lietuvoje yra būtent senatvės pensininkai, ypač vieniši pensininkai. Ir ne tik vieniši pensininkai, bet taip pat ir vieniši neįgalūs asmenys. Kodėl taip yra? Tiesiog todėl, kad jų išlaidos būstui ir buičiai išlaikyti yra sąlyginai di-

desnės negu kitų žmonių, kurie gyvena draugėje su savo šeima ar su savo vaikais. Ir reikia pažymėti, kad taip pat yra tam tikra neatitiktis vien todėl, kad našliai gauna našlių pensiją ir yra atliepiama ta jų vienišumo situacija, o tie žmonės, kurie niekada nesusituokė ar yra išsiskyrę, nepaisant to, kad jų buitis yra lygiai tokia pati, jie tokios išmokos negauna, ir ta situacija tikrai yra taisytina.

Bendras skurdo rizikos lygis Lietuvoje 2019 metais buvo 20,6 %, o pensininkų skurdo lygis buvo 35,1%, nuo 2015 metų jis išaugo bemaž dvigubai. Vieniųjų pensininkų skurdo lygis yra 47 %, tai yra daugiau negu dvigubai daugiau negu visoje Lietuvos visuomenėje. Todėl, man atrodo, priemonė, kuri yra nukreipta tiesiai į šią tikslinę grupę, yra efektyvi ir tikrai labai svarbi.

Šį sprendimą mes pasiūlėme drauge su Seimo nariu L. Kasčiūnu dar 2019 metų rudenį. Sekėsi sunkiai. Po pateikimo buvo pritarta, tačiau Vyriausybės išvada vis dėlto buvo neigiama. Ir šandien tiesiog turiu pasakyti, kad tai vienas iš tų sprendimų, dėl kurių realizavimo tiesiog džiaugiuosi, kad mūsų politinė jėga laimėjo šiuos rinkimus ir turi galimybę įgyvendinti šį pasiūlymą, kuris buvo ir mūsų rinkimų, ir mūsų Vyriausybės programoje. Galų gale ledai pajudėjo. Nuo liepos 1 dienos turime pirmuosius pokyčius, kitais metais tie pokyčiai apims dar platesnį žmonių ratą. Šiais metais kas mėnesį išmoka pasieks 60 tūkst. žmonių. Jie gaus papildomai 28,63 euro kiekvieną mėnesį. Tai nėra vienkartinė išmoka, kuri būtų duodama vieną kartą per metus. Kitais metais iš viso padidintą 32 eurų kas mėnesinę išmoką gaus 400 tūkst. žmonių.

Man atrodo, tokia priemonė, nukreipta į skurdą ir atskirtį patiriančią grupę, yra tikrai efektyvi. Ir kas man atrodo dar labai svarbu, kad visus sprendimus, kurie yra daromi valstybėje, visus sprendimus, kurie yra daromi plačiai visuomenei, kurie kainuoja brangiai, mes pamatuotume jų efektyvumą iš anksto. Tai ir buvo padaryta. Pagal EUROMOD makroekonominio prognozavimo modelį buvo apskaičiuotas pokytis, kuris atsitiks įgyvendinus šį įstatymą. 2019 metais vieniųjų pensininkų skurdo lygis buvo 47 %, o 2024 metais jis turėtų sumažėti beveik 8 %. Žmonėms, žinantiems, kaip sunkiai keičiasi skurdo rizikos rodikliai, šis skaičius tikrai turėtų kelti kąsą sakyti.

Todėl, man atrodo, šiandien tikrai ženkime tą žingsnį drauge, pritarkime ir tuomet, kai reikės ieškoti papildomų pajamų šaltinių tam, kad įgyvendintume šį ir kitus tolesnius sprendimus, kurie laukia ateinančiais metais, turėsime priimti tuos sprendimus ramia širdimi. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskusijoje visi dalyvavo. Dėl šių projektų yra pateikti du siūlymai. Seimo narys A. Sysas siūlo šiek tiek paankstinti pasiūlymus dėl vienišo asmens išmokos dydžio ir šios išmokos indeksavimo tvarkos dvejais metais. Socialinių reikalų ir darbo komitetas siūlo pritarti iš dalies, pritarti vienišo asmens išmokos dydžio ir šios išmokos indeksavimo tvarkos pateikimo paankstinimui dvejais metais, bet nepritarti pasiūlymo taikymo pradžios paankstinimui dvejais metais. Ar sutiktumėte su tokiu pritarimu iš dalies?

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Taip, mes komitete apvarstėme. Čia ir mano šiokia tokia klaida buvo padaryta, nes tais pačiais metais ir parengti, ir įgyvendinti neįmanoma, tai su tuo aš sutikau. Ačiū, kolegos, kad apskritai mes šito ėmėmės, nes buvo siūlymas dvejiems metams. Aš manau, tai būtų sukėlę bent jau pusės tų žmonių, kurie šiandien gauna našlių pensijas, tam tikrą nepasitenkinimą.

PIRMININKAS. Dėkui. Gal galime tam pagrindinio komiteto siūlymui pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Taip pat yra Biudžeto ir finansų komiteto pasiūlymas, jam pagrindinis komitetas pritarė iš dalies. Pritarė komiteto sprendimui ir iš dalies pritarė pasiūlymui. Ar tinka tokia versija?

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Pirmininke, tinka.

PIRMININKAS. Ačiū. Galime bendru sutarimu pritarti pagrindinio komiteto redakcijai? Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Dabar dėl viso šio paketo už kalbės A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, aš manau, kad daugelis užsirašė kalbėti tik už, nes tai, ką kalbėjo diskusijoje dalyvavę kolegos, akivaizdžiai parodo, kad buvo problema, ji dar kol kas yra, kol mes neišsprendėme šito įstatymo. Dėkoju finansų ministrei, kad vis dėlto mes matome tas silpnąsias vietas valstybėje, kur reikėtų pagelbėti. Ir manau, kad iš to gausios rago atskirų išmokų mes turėsime vieną – aiškesnę, suprantamesnę. Svarbiausia, kad ji bus visiems vienoda ir tai sukels mažiau pavydo ir apkalbų. Kviečiu pritarti.

PIRMININKAS. Dėkoju, visi kalbėjo. Dėl šio projekto balsuosime kartu su kitais.

12.33 val.

Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-505, Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-131(2) (svarstymas)

Dar iš lydimųjų yra 1-9.9 ir 1-9.10 klausimai – tai Nedarbo socialinio draudimo įstatymo 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-505 ir projektas Nr. XIVP-131(2). Kviečiu M. Lingę. Aš suprantu, siūloma atmesti?

M. LINGĖ (TS-LKDF). Vienas projektas. Jie tarpusavyje labai susiję. Aš pirma pristatysiu Lietuvos Respublikos nedarbo socialinio draudimo įstatymo 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Komitetas svarstė Prezidento pateiktą įstatymo projektą. Priimtas sprendimas – pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Šitas sprendimas buvo priimtas bendru sutarimu.

Taip pat komitetas svarstė Vyriausybės pateiktą Nedarbo socialinio draudimo įstatymo 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Komitetas siūlo atmesti įstatymo projektą atsižvelgdamas į tai, kad komitetas pritarė Nedarbo socialinio draudimo įstatymo (mano minėtam projektui, kurį teikia Prezidentas) pakeitimo įstatymo projektui, pagal kurį asmenims, gaunantiems jiems priklausančias socialinio draudimo pensijas, šalpos išmokas ir netekto darbingumo kompensacijas, kartu būtų mokama viso dydžio nedarbo socialinio draudimo išmoka.

Siūlomas vienišo asmens išmokos teisės reguliavimas yra analogiškas socialinio draudimo našlių pensijų teisiniam reguliavimui, todėl nevertina nedarbo socialinio draudimo išmokų gavėjų mokamų socialinio draudimo pensijų, įskaitant našlių pensiją, dydžių, turėtų būti nevertinamas ir vienišo asmens išmokos dydis. Šiam komiteto sprendimui – siūlymui atmesti – pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gera, kolegos, dėl 1-9.9 klausimo: projektą Nr. XIVP-505 pagrindinis komitetas siūlo atmesti. Pirmininkas paaiškino priežastis. Ar galime bendru sutarimu pritarti dėl atmetimo? Galime. Dėkui. Pritarta.

Ir 1-9.10 klausimas – Nedarbo socialinio draudimo įstatymo taip pat to paties straipsnio įstatymo projektas. Jam buvo pritarta. Kadangi iš esmės apie tą patį mes diskutavome, pasisakančių nėra.

Yra papildomas Vyriausybės siūlymas, jam komitetas pritarė iš dalies, atsižvelgė į Biudžeto ir finansų komiteto sprendimą. Galime tam pritarti? Manau, kad galime. Dėl 1-9.10 klausimo taip pat balsuosime balsavimo metu.

12.37 val.

Seimo nutarimo „Dėl Jelenos Dilienės skyrimo Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nare“ projektas Nr. XIVP-535, Seimo nutarimo „Dėl Donato Jaso skyrimo Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nariu“ projektas Nr. XIVP-536 (pateikimas)

Dabar darbotvarkės 1-10 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Jelenos Dilienės skyrimo Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nare“ projektas Nr. XIVP-535. Pranešėjas – nuotoliniu būdu, matau, Respublikos Prezidento vyriausiasis patarėjas J. Neverovičius. Prašom trumpai pristatyti. Gal net abu iš karto – ir dėl D. Jaso skyrimo Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nariu. Prašom.

J. NEVEROVIČ. Laba diena. Gerbiamasis posėdžio pirmininke, gerbiamieji Seimo nariai, Respublikos Prezidentas, vadovaudamasis Konstitucija ir Energetikos įstatymu, teikia Seimui dekretu skirti ponią J. Dilienę ir poną D. Jasą į laisvas Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos narių pareigas penkerių metų kadencijai nuo šių metų birželio 14 dienos. Valstybinė energetikos... (*Nėra įrašo*) subjektų veiklą ir atliekanti valstybinę energetikos sektoriaus priežiūrą atsinaujinančios energetikos, gamtinių dujų, elektros energetikos, šilumos ūkio, geriamojo vandens tiekimo, nuotekų tvarkymo bei kitose srityse. Taryba taip pat saugo vartotojų teises ir teisėtus interesus, remia reguliuojamų ūkio subjektų sąnaudų skaidrumą ir kainų pagrįstumą, siekia didinti jų veik-

los efektyvumą. Tarybą sudaro penki nariai, kuriuos Prezidento teikimu skiria Lietuvos Respublikos Seimas. (*Nėra įrašo, negirdėti*)

PIRMININKAS. Matome, kad yra tam tikrų interneto sutrikimų.

J. NEVEROVIČ. Taigi verta (...) svarbu užtikrinti strateginio lygio darbų tęstinumą, taip pat turėti naujų idėjų, kaip tobulinti reguliavimą, kaip siekti didesnio reguliuojamojo sektoriaus efektyvumo per konkurenciją, per kitas paskatas. Taryba privalo ieškoti būdų, kaip papildomai paskatinti inovacijas, energiją taupančius ir žalumą skatinančius sprendimus, prieš akis turint pagrindinį klimatui neutralios ekonomikos tikslą, transformuojant ir keičiant energetikos sektorių... (*Nėra įrašo, negirdėti*)

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, man atrodo, kad... Gerbiamas patarėjau, ačiū. Jūsų internetas šiek tiek strigo, tad girdėjome ne viską, bet supratome, manau, ką jūs norite pasakyti. Vis tiek kandidatai yra čia atėję. Padarysime dabar taip: aš pakviesiu kiekvieną kandidatą trumpai prisistatyti į tribūną ir bus galimybė trumpai užduoti klausimus. Tik Seimo nariams primenu, kad 12 val. 50 min. numatytas balsavimas, tikiuosi, kad to laiko pakaks. Trumpai prisistatyti kviečiu kandidatę J. Dilienę. Prašom.

J. DILIENĖ. Gerbiamieji Seimo nariai, man yra didelė garbė ir iššūkis dalyvauti šioje atrankoje. Dirbu geresnio reglamentavimo politikos formavimo srityje jau penktus metus. Mano kasdienis darbas apima administracinės naštos vertinimą ir prevenciją, Europos Sąjungos vidaus rinkos paslaugų politikos įgyvendinimą, konkurencijos politikos formavimą. Manau, kad šios dabartinių iššūkių sritys tiek energetikos sektoriuje, tiek apskritai reguliavimo, mano sukaupta patirtis galėtų būti naudinga ir galėtų praturtinti tarybos veiklą.

Kasdien man tenka analizuoti teisinio reguliavimo problemas, teisės aktų projektų nuostatas, vertinti, ar jos nesukuria perteklinės naštos, ar jos yra proporcingos, ar kuria vertę visuomenei. Turiu idėjų ir manau, kad taryba galėtų atskleisti savo potencialą aktyviau diegdama inovacijas, saugodama ir gerindama tiek vartotojų teises, tiek reguliavimo aplinką. Savo tiesioginį indėlį į tarybos veiklą matyčiau per tam tikrų horizontalių principų įgyvendinimą. Tai jau mano paminėtas geresnis reglamentavimas, vidinės teisinės ekspertizės stiprinimas, tiek administracinės, tiek reguliavimo naštos prevencija. Šiuos principus, manau, galima diegti ne tik kalbant apie reguliuojamus subjektus, ne tik gerinant jų padėtį, bet ir nukreipiant į vidinį administravimą. Taryba yra kompetencijų centras, joje dirba nemažai kvalifikuotų žmonių, jie turi tuos savo kompetencijų išteklius ir intelektinius resursus skirti reguliavimo problemoms spręsti, o ne perteklinėms biurokratinėms procedūroms atlikti. Manau, kad šios mano turimos idėjos ir patirtis galėtų būti naudingos ir valstybiniam energetikos reguliuotojui. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Jūsų dabar niekas nenori paklausti. Iš tribūnos galite grįžti į savo vietą. Su kandidatais bus galima susipažinti susitikimų frakcijose metu. Dabar į tribūną kviečiu kandidatą D. Jasą taip pat trumpai prisistatyti. Prašau.

D. JASAS. Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, dėkoju už galimybę prisistatyti Seimo posėdžių salėje ir pristatyti jums savo kandidatūrą. Esu energetikos ekspertas, 12 metų patirtis, dalis jos versle, kita dalis – Valstybinėje energetikos reguliavimo taryboje. Šiuo metu einu pareigas ir kuruoju šilumos, atsinaujinančių energijos išteklių ir vandentvarkos sektorius. Ateityje matyčiau tolesnę plėtrą ir tolesnį šių sektorių kuravimą, taip pat akcentuočiau tiek atsinaujinančių energijos išteklių vystymą Baltijos jūroje, tiek gaminančių vartotojų ar pačių vartotojų įgalinimo skatinimą.

Taip pat atkreipčiau dėmesį ir į tolesnį konkurencijos ir inovacijų skatinimą. Kaip pristatė ir mano būsimoji kolegė, skaitmenizavimas ir inovacijos mums padėtų sumažinti administracinę naštą tiek viešajame sektoriuje, tiek ir ūkio subjektams.

Jeigu turėtumėte klausimų, mielai atsakysčiau ir galėčiau pateikti savo poziciją. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Vienas klausimas kaip tik dabar kilo, taip, du klausimai. Prašau. A. Stončaičiui žodis. Gerbiamas Algirdai, galite paklausti. Žodis A. Stončaičiui. Neužsiregistravote? Supratau, gerai. Ar K. Vilkauskas norėtų paklausti? Nori. Prašau.

K. VILKAUSKAS (LSDPF) Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas pretendentė, norėčiau paklausti. Kadangi minėjote, kad turėjote reikalų su šilumos ūkiu, tai norėčiau paklausti, ar jums ne-

atrodo labai sudėtingos tos formulės, pagal kurias dabar apskaičiuojama šilumos kaina, biokuro dedamosios, dujų kainos, kaip jūs manote?

D. JASAS. Ačiū už klausimą, tikrai aktualus klausimas visuomenei. Mes, specialistai, esame įsigilinę į šiuos klausimus, mums atrodo, įprastas ir suprantamas dalykas, bet tikrai suprantu, kad skaitant visuomenei mūsų metodikas ir gaires gali kilti iššūkių. Šių metų pradžioje buvo patvirtinta nauja Šilumos kainų nustatymo metodika, ja buvo siekiama supaprastinti ir kad būtų visuomenei lengviau skaitomos metodinės gairės. Žinoma, diskusijose su socialiniais partneriais ir su kitomis suinteresuotomis pusėmis mes sieksime dar geriau reglamentuoti, kad būtų aiškesnės. Bet šiandien mes suprantame ir siekiame, kad tas veiksmas būtų kaip galima suprantamesnis ir aiškesnis. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Daugiau klausimų jums nėra. Ačiū už prisistatymą. Kaip jau ir minėjau, kviečiu susitikti su kandidatais frakcijose ir taip pat užduoti jiems klausimų. Sekretoriatas viską padės suorganizuoti.

Siūlomi komitetai. Pagrindinis – Ekonomikos komitetas. Siūloma svarstymo data – gegužės 27-oji. Galime bendru sutarimu pritarti? Ačiū, pritarta. Taigi apsvarstę iš esmės visus rytinės darbotvarkės klausimus mes turime 5 minutes iki balsavimo.

Gerbiami kolegos, aš nieko nematau, kas galėtų pristatyti kitus darbotvarkės klausimus. Gal M. Majauskas turi idėją, kol mes turėsime balsuoti? Prašau.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas pirmininke, galbūt sutiktumėte iš vakarinės darbotvarkės leisti pristatyti Bankų įstatymo klausimą? Jis numatytas 16 val. 55 min. Aš esu pranešėjas, galėčiau jį pristatyti. Užtruktų ne daugiau kaip 5 minutes, gal *maksimum* 10 minučių.

PIRMININKAS. Dėkoju. Tuoj, minutę. Tik tada prašau trumpai, nes mes turime keletą minučių ir tada 12 val. 50 min. eisime balsuoti.

12.47 val.

Bankų įstatymo Nr. IX-2085 2 ir 56 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-491 (pateikimas)

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, gerbiamas posėdžio pirmininke, norėčiau pradėti nuo to, jog komerciniai bankai nuosekliai uždaro skyrius regionuose ir uždaro bankomatus. Tokiais sprendimais jie mažina savo sąnaudas ir didina pelningumą. Toks yra jų komercinis interesas. Tai vienareikšmiškai apriboja bankinių paslaugų kokybę ir jų prieinamumą regionuose. Nors grynųjų pinigų operacijos galimos ir išsigryninimas galimas „Perlo“ terminaluose ir prekybos vietose, paslauga yra nekokybiška. Teoriškai – arklys, praktiškai – nesikelia. „Perlo“ terminaluose dažnai nebūna pakankamai grynųjų pinigų išsigryninti, o prekybos vietose, matome, būna daug sąlygų ir apribojimų – turi įsigyti už tam tikrą sumą prekių ir gali išsigryninti tik iki tam tikros sumos.

Pasaulio bankas dar 2019 metais atlikdamas studiją atkreipė dėmesį, kad Lietuvoje bankomatų tinklas yra vienas mažiausių visoje Europos Sąjungoje kartu su keliomis kitomis Skandinavijos šalimis, tokiomis kaip Švedija. Švedai, reaguodami į tokią situaciją, 2019 metais pasiūlė švedų vyriausybei ir Riksdagas priėmė sprendimą, kad nuo šių metų sausio 1 dienos įsigaliotų ir įsigaliojo Mokėjimų įstatymo pakeitimas, kuris įpareigoja bankus užtikrinti, kad bankomatų tinklas būtų per visą šalį ir bankomatai nebūtų nutolę nuo gyventojų tam tikru atstumu.

Europos Centrinis Bankas, nors į jį ir nesikreipė Švedijos institucijos, pats savarankiškai atkreipė dėmesį, kad, nepaisant skaitmenizacijos, turime užtikrinti gyventojams galimybę atsiskaityti, disponuoti grynaisiais pinigais asmeniniams poreikiams, tai yra nedidelėmis sumomis. Tai yra ypač svarbu regionuose, ypač svarbu vyresnio amžiaus žmonėms, svarbu patiriantiems socialinę atskirtį ir gaunantiems mažesnes pajamas, žmonėms, kurie galbūt nėra linkę naudotis skaitmeninėmis elektroninėmis bankinėmis paslaugomis.

Atsižvelgdami į tai, mes, remdamiesi Švedijos įstatymu, iš esmės žodis į žodį bandėme žiūrėti ir analizuoti kiekvieną švedų pasiūlymą ir pabandėme jį pritaikyti Lietuvos bankų įstatyme. Taip darėme todėl, jog keturi didžiausi Lietuvoje veikiantys bankai, kurie turi bankomatų tinklą,

du iš jų yra Švedijos bankai, kuriems iš esmės ir turėtų būti jau šiuo metu taikomas Švedijoje priimtas reguliavimas, kas reiškia, kad neturėtų būti reikšmingų problemų įgyvendinant tokį įstatymo pakeitimą ir čia, Lietuvoje. Siūloma nustatyti kilometrus, kad ne daugiau kaip 5 kilometrų atstumas būtų 95 % Lietuvos gyventojų, ne didesnis kaip 10 kilometrų atstumas – 97 % Lietuvos gyventojų. Tokius atstumus rinkomės kartu su iniciatoriais, kurių yra net 46, remdamiesi Belgijos pavyzdžiu. Belgija panašaus dydžio šalis, žinoma, tankesnė, tačiau ten būtent toks atstumas ir buvo pritaikytas – 95 % ir 5 kilometrai, ir bankai savo sutarimu tokį atstumą patvirtino.

Taigi, galime iš tiesų diskutuoti galbūt dėl tų atstumų variacijų, kalbėtis su Lietuvos banku ir išgirsti Lietuvos banko poziciją, bet komerciniai bankai turi labai aiškiai suprasti, kad jie turi vykdyti ne tik komercinę, bet ir socialinę funkciją, užtikrindami bankinių paslaugų prieinamumą regionuose. Todėl, gerbiami kolegos, laukiu jūsų pritarimo dėl šio įstatymo projekto.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų nori paklausti trys Seimo nariai. Pirmasis klausia L. Savickas, bet jo salėje nematau. Klausimą turi G. Kinduryš. Prašau.

G. KINDURYŠ (LVŽSF). Ačiū. Gerbiamas pranešėjau, iš tiesų klausimas labai aktualus ir jau praeitoje kadencijoje apie tai kalbėjome. Į mano klausimą jūs atsakėte tiesiog pristatydami kitų valstybių patirtį. Tačiau bankai vis tiek skaičiuoja. Buvo dar anksčiau mūsų su gyventojais kalbėta, nes vietos gyventojai tikrai skundžiasi dėl tų bankomatų nebuvimo. Visgi tie 5 ir 10 kilometrų būtų ar keliais matuojama, ar spinduliu nuo žmonių gyvenamosios vietos?

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Iš tiesų pagal praktiką tai būtų spinduliu, bet, kaip ir minėjau, mes tikrai, na, nelėksime strimgalviais, tarsimės su Lietuvos banku dėl racionalaus išdėstymo. Svarbu tai, kad pagal šį parengtą įstatymo projektą turėtų atsirasti apie 200–250 naujų bankomatų. Bet, matyt, toks sprendimas paskatintų pačius bankus peržiūrėti savo bankomatų tinklą ir nestatyti trijų skirtingų bankomatų vienoje vietoje, kaip mes kartais dabar matome prie parduotuvės, o įvesti vieną tinklą, kuris priklausytų ir kuriuo operuotų keturi didžiausi bankai, ir žmogus, turėdamas, nesvarbu, kurio nors iš keturių bankų kortelę, galėtų išsigryninti pinigus.

Taip pat, kolegos, labai svarbu atkreipti dėmesį, pasigirsta tokių pamastymų, kad štai bankai atsigriebs iš žmonių pakeldami įkainius. Labai svarbu atkreipti dėmesį, kad paslaugų krepšelis, kurį turi absoliuti dauguma gyventojų ir kuriuo naudojasi, kainuoja 1,5 euro ir į jį įeina 500 eurų nemokamo išgryninimo. Ši paslaugų krepšelių tvirtina Lietuvos bankas, o ne komerciniai bankai, taigi yra labai aiškus apribojimas, kad priėmus tokį sprendimą gyventojai ir toliau galės nemokamai išsigryninti pinigus.

Taip pat atkreipsiu dėmesį, jog labai svarbu, kad toks sprendimas būtų priimtas kartu su Darbo kodekso pataisomis, jeigu jos bus priimtos dėl atlyginimų mokėjimo vokeliuose. Bet jeigu bus priimtas sprendimas dėl atlyginimų mokėjimo vokeliuose uždraudimo, tuomet turi būti ir galimybė žmonėms gautas pajamas esant poreikiui išsigryninti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ir paskutinis klausia A. Palionis. Prašau.

A. PALIONIS (LRF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Tikriausiai apie šį projektą negalima pasakyti, kad tai yra laiku pateiktas projektas, nes mes labai vėluojame. Aš sveikinu iniciatorius dėl šio projekto ir kviečiu visus palaikyti. Klausimų neturiu.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas Andriau. Aš gal trumpai tik sureaguosiu ir padėkosiu pačiam už dalyvavimą praeitoje kadencijoje Biudžeto ir finansų komitete, kur jūs kėlėte šį klausimą darbo grupėje, kad būtų nustatytas platus bankomatų tinklas, užtikrinantis socialinę funkciją. Jeigu Vyriausybė labai nesupyktų, kviesčiau kolegas nesikreipti į Vyriausybę dėl išvados, o priimti sprendimą čia, Seime. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus klausimus. Matau tik norinčius kalbėti už. Ar tikrai? I. Kačinskaitė-Urbonienė. Prašau.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Girdžiu norą sutaupyti laiko, tai labai trumpai. Tikrai manau, kad idėja ir projektas yra labai geras. Jis yra atliepiantis šiandieninius iššūkius. Tikrai tikiuosi plataus palaikymo Seime ir visus kviečiu balsuoti už, neprašant Vyriausybės išvados.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti, dabar apsispręsimė balsuodami. Gerbiami kolegos, pradėdame balsavimą. Kviečiu grįžti į savo vietas ir balsuoti, be abejo, išmintingai.

12.55 val.

Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 12, 50, 51, 57 ir 71 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 57¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-413(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-5.1 klausimas – Elektroninių ryšių įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo vienu straipsniu įstatymo projektas. Priėmimo stadija, kviečiu balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 107 Seimo nariai: už – 100, prieš – 1, susilaikė 6. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

12.56 val.

Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 19 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 13² straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-414(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-5.2 susijęs klausimas – Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo dviejų straipsnių pakeitimo projektas. Kviečiu balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 103 Seimo nariai: už – 100, prieš – 1, susilaikė 2. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

12.56 val.

Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 68 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5108(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-6 klausimas – projektas Nr. XIIIIP-5108. Kviečiu balsuoti. Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 110 Seimo narių: už – 96, prieš – 3, susilaikė 11. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

12.57 val.

Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 5¹, 25, 35, 41, 42, 43 ir 48¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-498(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 1-8 klausimas – Užimtumo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Čia mes turime apsispręsti dėl Seimo narės L. Nagienės siūlymo. Prašyčiau gal trumpai pristatyti. Jūs iš esmės jau kalbėjote dėl pasiūlymo, tai labai trumpai paminėkite ir išgirsime komiteto nuomonę.

L. NAGIENĖ (LVŽSF). Noriu paprašyti, kad palaikytumėte vieną pataisą, tai yra numatyta subsidiją po prastovos mokėti tik išbuvus prastovoje 75 dienas, tačiau šalies vidurkis yra 30 dienų, todėl siūlymas yra sutrumpinti ir pakeitimas – prastovos laikas 50 dienų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prašau komiteto pirmininko pristatyti nuomonę.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komitetas nepritarė šiam pasiūlymui. Pagrindinis argumentas yra tai, kad jis būtų išbalansuojantis Vyriausybės atneštą ir numatytą įstatymo projektą. Pats pasiūlymas išbrangintų visą esmę, papildomai kainuotų apie 38 mln. šitas balsavimas. Manome, kad esame sutarę ir radę bendrą kompromisą dėl visų sutarimų, kuriuos svarstėme prastovų ir po prastovų pakete. Tai iš tiesų siūlytume laikytis šio sutarimo ir balsuoti už Vyriausybės pateiktą. Noriu paminėti, kad Biudžeto ir finansų komitetas taip pat nepritarė šiam pasiūlymui. Komitetas pritarė, apsisprendė paremti Vyriausybės pateiktą reguliavimą, kuriuo siekiama padėti labiausiai nuo pandemijos nukentėjusiam sektoriui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dėl pasiūlymo motyvų, aš suprantu, teikėja nori kalbėti, bet jau išsakėte savo nuomonę. Prieš kalbės J. Džiugelis.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, iš tiesų turėjome išsamią diskusiją Socialinių reikalų ir darbo komitete, dalyvaujant įvairiems sektoriams, pradedant nuo viešbučių ir bai-

giant transporto sektoriumi. Norėčiau atkreipti dėmesį, kad šita pataisa būtų taip pat pagerinamos sąlygos ir tolimųjų reisų vairuotojams. Tačiau būtų tolimųjų reisų vairuotojai per pandemiją iš tiesų nenukentėję, o turėjo žymiai didesnę darbo krūvį negu iki pandemijos, kaip žinote, nes kelionės nesustojo. Todėl kviesčiau šiai pataisai nepritarti dar ir dėl to, kad tai kainuotų papildomai 38 mln. eurų, kurie nėra numatyti dabar peržiūrint biudžetą. Iš esmės, kolegos, tikrai kviečiu nepritarti, nes norėdami pagerinti vietinių pervežėjų padėtį mes iš esmės galime išsprogdyti biudžetą, nes pataisa kalba plačiau negu vien tik apie šiuos pervežėjus. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Aš labai atsiprašau, pati pasiūlymo teikėja pasisakyti negali pagal Statutą, tai žodis A. Vinkui. Prašom.

A. VINKUS (LVŽSF). Kaip aš jau ir buvau kalbėjęs tribūnoje, minėjau, kad į mane kreipėsi...

PIRMININKAS. Garsiau, prašom, gerbiamas Antanai.

A. VINKUS (LVŽSF). Kaip jau buvau minėjęs, būdamas tribūnoje, į mane kreipėsi Keleivių vežimo asociacijos Skuodo, mano apygardos, bendrovė „Skuodo autobusai“ ir kiti vežėjai, tvirtindami, kad viename iš labiausiai pandemijos paveiktų keleivių vežimo veiklos sektoriuje dirbančių įmonių darbuotojai Užimtumo įstatymo pakeitimo projekte siūloma paramos forma pasinaudoti negalės, nors jie sąžiningai siekė išlaikyti darbuotojus nuo pat pandemijos pradžios, elgėsi socialiai atsakingai, net ir sumažėjus darbų apimtims sudarė sąlygas darbuotojams dirbti rotacijos būdu. Darbuotojai buvo rotuojami taip, kad galėtų dirbti ir būti prastovose pasikeisdami, tokiu būdu sumažindami laiką prastovose vidutiniškai iki 25 darbo dienų, todėl jie mano, kad 75 dienos yra per daug griežta ir nelabai teisinga įmonėms, kurios proporcingai skirstė prastovos krūvį. Jeigu mes vien galvojame... Biudžetas tam ir yra, kad būtų gelbėjami ir palaikomi mūsų žmonės, įmonės, įstaigos. Jeigu žmonės elgėsi dorai, sąžiningai ir taupė lėšas, ir neatleido žmonių, ir nesugriuvo įmonės pandemijos metu, tai jie dar kartą, antrą kartą gauna smūgį. Labai prašau palaikyti ponios L. Nagienės pasiūlymą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Kviečiu Seimą apsispręsti dėl Seimo narės L. Nagienės siūlymo, jam nepritarė pagrindinis komitetas. Kas už Seimo narės siūlymą, balsuojame už, kas prieš, balsuojame prieš arba susilaikome.

Už balsavo 48, prieš – 47, susilaikė 22. Pasiūlymui nepritarta. Tada balsuojame dėl viso projekto po svarstymo. Dėl motyvų, atsiprašau. A. Sysas norėtų kalbėti. Taip.

A. SYSAS (LSDPF). Kadangi vyko jau ir pataisų svarstymas, siūlau pritarti, nes tai yra tam tikros išmokos žmonėms, kurie dar negali normaliai dirbti. Ir pokarantininis, ir išiliejimo į darbo rinką... Tikiuosi, kad tikrai tos viltys, kurios siejamos su rugpjūčio 30 ar rugsėjo 1 diena, išsipildys, daugelis bus vakcinuoti ir mes galėsime normaliai dirbti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Balsuojame dėl darbotvarkės 1-8 klausimo – Užimtumo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projekto.

Balsavo 118: už – 118, vienbalsiai pritarta.

13.05 val.

Vienišo asmens išmokos įstatymo projektas Nr. XIVP-499(2), Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 7, 10, 13 ir 22¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-500(2), Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 10 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-230 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-501(2), Valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-730 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-502(2), Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-503(2), Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 41 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-504(2), Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-506(2), Socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-507(2), Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-131(2) (*svarstymo tęsinys*)

Dabar balsuokime dėl 1-9 klausimų bloko. 1-9.9, atkreipsiu dėmesį, mes jau atmetėme bendru sutarimu, tai nuo 1-9.1 iki 1-9.8 ir 1-9.10 klausimai. Prašau balsuoti. Atsiprašome, tuoj, minutėlę, įjungsime teisingą klausimą ir balsuosime dėl 1-9 klausimų bloko. Prašau.

Balsavo 112: už – 111, prieš nėra, susilaikė 1. Ačiū. Po svarstymo pritarta 1-9 blokui.

13.06 val.

Bankų įstatymo Nr. IX-2085 2 ir 56 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-491 (pateikimo tęsinys)

Ir iš vakarinės darbotvarkės buvo vienas klausimas, kurį pateikė kolega M. Majauskas. Tai yra darbotvarkės 2-19 klausimas – Bankų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-491. Kviečiu balsuoti.

Balsavo 116: už – 109, prieš nėra, susilaikė 7. Po pateikimo pritarta.

Siūlomi komitetai: kaip pagrindinis – Biudžeto ir finansų komitetas. Siūloma svarstyti birželio 15 dieną. Galime pritarti? Galime, ačiū.

Taigi skelbiu Seimo rytinį posėdį baigtą. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

II (PAVASARIO) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 66 STENOGRAMA

2021 m. gegužės 25 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojai
J. JARUTIS ir A. MAZURONIS*

PIRMININKAS (J. JARUTIS, LVŽSF). Sveiki, kolegos, sveiki sugrįžę po pietų. Pradedame popietinį gegužės 25 dienos posėdį. Registruojamės. Tuoju, ministre, minutėlę. Užsiregistravo 54 Seimo nariai.

14.03 val.

Vyriausybės pusvalandis

Užsienio reikalų ministro Gabrieliaus Landsbergio pranešimas dėl Lietuvos ir tarptautinės bendruomenės pozicijos po Baltarusijos režimo įvykdyto civilinio orlaivio užgrobimo

Svarstomas popietinės darbotvarkės 2-1 klausimas – Vyriausybės pusvalandis: Užsienio reikalų ministras Gabrielius Landsbergis dėl Lietuvos ir tarptautinės bendruomenės pozicijos po Baltarusijos režimo įvykdyto civilinio orlaivio užgrobimo. Tam mes pagal darbotvarkę turime 27 minutes. Prašom, ministre.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, pasvarstėme, kad beprecedentis įvykis, atsitikęs sekmadienį... (*Balsai salėje*) Atsiprašau? Mėginsiu garsiau. Ačiū. Dėl sekmadienį priverstinai nutupdyto iš Atėnų į Vilnių skridusio „Ryanair“ lėktuvo reikalinga diskusija ar bent nedidelis aptarimas Seimo salėje. Trumpai pristatysiu informaciją, kurią mes turime iki šios dienos, jeigu turėsite klausimų, esu pasiruošęs į juos taip pat atsakyti.

Pati sekmadienio situacija jums turbūt yra ganėtinai neblogai žinoma. Lėktuvas, skrisdamas virš Baltarusijos teritorijos, gavo išpėjimą iš Baltarusijos oro navigacijos tarnybų apie tai, kad galimai lėktuve yra sprogmuo, kuris greičiausiai bus detonuotas lėktuvui leidžiantis Vilniuje. Lėktuvo pilotui buvo suteikta šiek tiek laiko pasitarti su vadovybe, su skrydį prižiūrinčiais atstovais žemėje, jie pasitarė ir nusprendė prie pat Lietuvos sienos lėktuvą apsukti ir grąžinti į Minską, nepaisant to, kad iki Vilniaus oro uosto atstumas buvo likęs mažesnis negu skristi iki Minsko. Minsko oro uoste lėktuvas buvo pastatytas prie pat terminalo, tai yra įdomus aspektas, nes paprastai, jeigu yra sprogimo pavojus, lėktuvas statomas kaip galima toliau nuo bet kokio pavojaus kitiems tuo metu oro uoste esantiems žmonėms, nesukeliant kokio nors papildomo pavojaus. Į tai nebuvo atsižvelgta, tai sukėlė įtarimą ir keleiviams.

Noriu pabrėžti, netrukus po to, kai gavome žinią apie priverstinai tupdomą lėktuvą, pavyko susisiekti su salone esančiais žmonėmis. Su jais turėjome nuolatinį ryšį telefonu. Siekėme užtikrinti jų saugumą, kad jie nesukeltų įtarimų fotografuodami, persiųsdami žinutes, kalbėdami telefonu. Aš esu dėkingas tiems žmonėms dėl to, kad tikrai jų pagalba mes tikrai gaudavome pirmąsias žinias. Daugelis vėliau paplitusių nuotraukų, naudotų kaip incidento iliustracija ir tarptautinės žiniasklaidos, buvo būtent mūsų piliečių. Daugiau kaip 6 valandas buvo laikyti žmonės salėje. Jie matė, kaip yra išvedami kai kurie keleiviai, tarp jų ir visiems gerai žinomas opozicijos žurnalistas, dabar esantis kalėjime. Vakar kaip tik girdėjome jo pareiškimą. Civiliais rūbais apsirengę pareigūnai išvedė jį, tuomet belaukiantį tolesnės informacijos. Iš tikrųjų yra pagrįstų nuogastavimų dėl jo gyvybės. Šiek tiek buvo to, aišku, vakar pamačius jį gyvą, kalbantį, tačiau ne mažiau šokiravo tai, ką jis pasakė. Akivaizdu, kad jis buvo priverstas pasakyti žodžius, kurių jis tikrai pats negalvoja. Nubrodzinimai ant jo veido gali reikšti ir tai, kad jis galėjo būti... bent jau prieš jį galėjo būti smurtauojama, galėjo būti kankinamas. Tai tikrai kelia didelį rūpestį.

Iki sekmadienio vakaro Lietuvos Vyriausybė, nepaisant to, kad buvo surinktas ir ekstremalus štabas, neteikė jokių griežtų pareiškimų, pasisakymų. Laukėme, kol žmonės pakils iš Minsko. Ir aš asmeniškai tikrai nujaučiau, kad režimas gali laikyti žmones oro uoste tiek, kiek jie manys esant reikalinga ir naudinga. Stengėmės neeskaluoti situacijos ir visais įmanomais būdais užtikrinti, kad žmonės pakiltų. Buvo telkiama tarptautinė Europos Sąjungos valstybių parama, kalbėjome su Jungtinių Amerikos Valstijų atstovais, Europos Sąjungos institucijų atstovais, kad jų žodžiuose taip pat atsispindėtų pagrindinis reikalavimas – žmonės turi palikti oro uostą ir jiems turi būti leista grįžti atgal į Vilnių.

Kai pavyko tai padaryti, antrasis žingsnis buvo – koks pirmiausia Lietuvos ir tarptautinis atsakas? Padalinome atsaką į dvi dalis. Pirmiausia kreipėmės... Dėkoju už šiandien patvirtintą rezoliuciją, ji, beje, jau reiškia, kad vakar Vyriausybėje patvirtintas kreipimasis jau yra Lietuvos pozicija. Kreipėmės į partnerius šioje ir kitoje Atlanto pusėje dėl kelių esminių dalykų. Mes dabar tikimės, kad jie bus priimti. Šiandien, beje, jie yra tvirtinami Briuselyje. Pirmiausia, kad Baltarusijos oro erdvė nebūtų naudojama Europos avialinijų lėktuvams. Akivaizdu, tai, kad opozicijos atstovas skrido lėktuve, skridusiam į Vilnių, yra tikrai atsitiktinumas. Lėktuvas galėjo skristi, tiksliau, opozicijos atstovas galėjo skristi lėktuvu į Helsinkį, jis galėjo skristi į Stokholmą, jis galėjo skristi į Oslą, jis galėjo skristi į Kopenhagą. Daugelis kitų Europos Sąjungos sostinių yra taip pat pakeliui virš... lėktuvai kerta Baltarusijos oro erdvę. Vadinasi, tame lėktuve galėjo būti ne 94 Lietuvos piliečiai, galėjo būti 94, 100 ir daugiau danų, suomių, švedų. Ir jie visi lygiai taip pat, kaip mūsų piliečiai ir likusieji, buvę ore, būtų paimti įkaitais. Todėl mes pirmiausia siekiame, kad atsakas būtų tarptautinis, nebūtų galimybės kitų lėktuvų lygiai tokiu pačiu metodu nutupdyti ant žemės ir žmonių paimti įkaitais.

Antroji priemonė – Baltarusijos avialinijų lėktuvams Europos erdvė turėtų būti uždaryta. Lietuva tokį sprendimą priėmė vakar. Nuo vakar dienos Vyriausybės sprendimu Baltarusijos lėktuvai negali skristi, tiksliau, leisti Lietuvos teritorijoje. Šiandien irgi taip pat signalai (apie tai galėsiu dar truputį pasakyti) iš Briuselio, atrodo, kad tai bus Europos sprendimas. Vadinasi, tai jau yra bendras Europos sprendimas.

Trečioji dalis yra sankcijos. Ilgą laiką, daugiau nei keletą mėnesių mes diskutuojame dėl ketvirtąjį sankcijų paketo. Negaliu atskleisti jo detalių, tai yra įslaptinta informacija, diskusija kol kas stumiasi sunkiai, tą aš galiu pripažinti. Didelio entuziazmo ir palaikymo tam nėra. Pavyko sutarti iš principo dėl tam tikro kompromisinio sąrašo, bet jis dar nebuvo patvirtintas. Nėra gesnės progos negu šiandien patvirtinti sąrašą. Lygiai taip pat suprantame, kad spaudimas režimui gali priversti režimą pakeisti savo politiką. Taip mąstome mes, taip mąsto ir mūsų partneriai Jungtinėse Amerikos Valstijose ir Europoje. Todėl taip pat su kolegomis pradedame diskusiją dėl tolimesnių galimų sankcijų, kokios jos galimos, kokias įmones, galbūt sritis ar asmenis galėtume įtraukti į sankcijų paketą.

Dar yra dvi nuostatos, kurios tikrai yra svarbios. Mūsų žiniomis, Baltarusijoje vykdomi valstybiniai projektai, dideli valstybiniai projektai, tokie kaip Astravo antrasis atominis reaktorius, iš dalies techniškai yra aprūpinami Vakarų kompanijų. Vakarų kompanijos to nedaro nemokamai. Kaip žinome, A. Lukašenka ir jo režimas daug pinigų neturi. Jie gali gauti paskolų iš Rusijos, kai kurių paskolų gali gauti iš Kinijos, bet, mūsų žiniomis, neatmestina, kad juos finansuoja ir Vakarų bankai. Todėl mes į valstybės poziciją įrašėme aiškią nuostatą, kad dideli infrastruktūriniai projektai nebeturėtų sulaukti Vakarų finansinių institucijų paramos.

Paskutinis dalykas dėl projektų, kurie yra iš seniau turėti tarp Lietuvos ir Baltarusijos, tai pasienio projektai, tai yra europietiška tradicija, sujungianti valstybes. Tol, kol projektai yra civilinio pobūdžio, mes galime džiaugtis jų abipuse nauda tiek vienai, tiek kitai valstybei. Mokyklų remontas, keliai, galbūt perėjimo punktai, įvairi civilinė infrastruktūra, kuri yra naudinga abiem pusėms, tačiau kai mes esame aiškiai įsitikinę, tikrai turime žinių ir neabejojame faktu, kad ana pusė gali išnaudoti dalį projektų tikrai neciviliams tikslams, netgi, kaip pamenate, buvo prieš keletą metų irgi istorija dėl dronų įsigijimo ir tie dronai po to yra naudojami kontroliuoti opozicijos pasipriešinimo akcijoms, žmonių maršams ir taip toliau, vadinasi, tai yra dvigubo panaudojimo, dvigubo tikslo projektai, kuriuose Lietuva dalyvauti neturėtų. Šiandien atsisakant dalyvauti tuo-

se projektuose pagal anksčiau pasirašytas sutartis, Lietuvai gali būti vadinamosios, pavadinkime jas dabar, baudos. Vadinasi, mes privalome jas vykdyti, toks yra mūsų įsipareigojimas. Todėl mes kreipiamės į Europos Komisiją ir prašome, kad dabartiniame etape, ypač tie projektai, kurie gali būti panaudojami, pinigai, Europos Sąjungos pinigai, galėtų būti panaudojami prieš civilius žmones, ne padėti jiems, bet jiems pakenkti, kad jie būtų sustabdyti ir Lietuvai dėl to negrėstų jokios finansinės sankcijos. Mes manome, kad tai yra svarbu, ir tai yra reikšmingi pinigai, tai nėra toks dalykas, kurį būtų labai lengva lengva ranka išbraukti. Kol kas tie projektai nevyksta, bet artėja terminai, kai mes turėtume pradėti juos vykdyti ir turėtume pradėti juos vykdyti su režimu. Tai yra iš tikrųjų netinkamas dalykas, todėl mes irgi tai įrašėme į valstybės poziciją, kuri vakar buvo patvirtinta.

Taip pat turbūt girdėjote apie Užsienio reikalų ministerijos rekomendaciją, primygtinę rekomendaciją nevykti į Baltarusiją ir žmonėms, esantiems ten, grįžti atgal į Lietuvą, tai yra, aišku, svarbus ir politinis signalas, kaip mes traktuojame Baltarusiją. Jeigu režimas gali paaimti žmones įkaitais, uždaryti juos oro uoste ir nežinia, kiek laiko laikyti, užduokime sau klausimą, ar ten tikrai verta keliauti ir ar tikrai tai yra saugu?

Paskutinis dalykas, kurį noriu paminėti dabar dėl vykstančios Europos Vadovų Tarybos ir nuo rytojaus prasidedančios Užsienio reikalų ministrų tarybos. Šie klausimai turi būti iškelti abiejose tarybose, jie turi būti pristatyti ir aš tikiu, kad jie, na, Vadovų Taryboje tikrai buvo pristatyti, aš savo ruožtu juos pristatysiu užsienio reikalų ministrams, kolegoms, 26 kitiems Europos kolegoms.

Kol kas ta informacija, kurią mes gauname, tikrai yra pozityvi. Pasaulis yra šokiruotas, bent jau Vakarų pasaulis yra šokiruotas to, kas atsitiko, todėl yra gera proga ne tikai nubauti režimą už tai, ką jisai padarė, bet nepamiršti ir dar kelių dalykų. Pirmas dalykas, mes turime padėti tiems žmonėms, kurie siekia laisvės ir demokratijos. Negalima pabaigti tikrai nubaudimu, todėl vakar ponios U. fon der Lejen pasakymas dėl būsimo paramos paketo, 3 mlrd. eurų paramos paketo, demokratinei Baltarusijai yra stiprus signalas. Tai yra būtent tai, ką reikia šiandien pasakyti, kad jūsų kova nėra betikslė, Europa jums padės. Ir to neužtenka, reikia įvairesnių pagalbos paketų, apie juos taip pat turbūt svarstysime tiek rytoj, tiek ir kitomis dienomis.

Ir paskutinis dalykas, kurį aš noriu pasakyti, kad mes prieš mėnesį diskutavome apie Rusijos pajėgas Ukrainos pasienyje ir Kryme. Dar truputį anksčiau mes diskutavome apie Rusijos režimo taip pat priespaudą opozicijai, apie A. Navalno įkalinimą, dar anksčiau – apie jo nuodijimą. Mano supratimu, visas šias operacijas, visus šiuos įvykius jungia Rusijos veiksny. Ji yra destabilizuojantis faktorius, ji prisideda prie daugelio įvykių, be jos greičiausiai nebūtų galėjęs įvykti ir sekmadienio incidentas, bent jau be jo žinios. Tai aš galiu pasakyti beveik šimtaprocentiniu įsitikinimu.

Mieli kolegos, ačiū, kad išklausėte. Esu pasiruošęs atsakyti į klausimus.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Jūsų yra norinčių paklausti. Pirmas klausia Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos atstovas V. Ažuolas. Prašom, kolega Valiau.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiamas ministre, iš tikrųjų tokių incidentų jau yra buvę toje pačioje Europos Sąjungoje. Kaip jūs vertinate, kai 2013 metais Austrijoje buvo taip pat priverstinai nuturdytas lėktuvas ieškant ieškomo asmens. Ar galima sakyti, kad tiek Baltarusija, tiek Austrija yra teroristinės valstybės, ar dar kitokia forma jas apibūdinti? Ir ar jums yra žinoma duomenų, kad buvo pažeista tarptautinė oro teisė?

Ir antras klausimas būtų, kokių žadate imtis veiksmų? Pavyzdžiui, dėl sanatorijos „Belorus“ veiksmai, kai iš tikrųjų nukentėjo ten dirbantys žmonės, o ne Baltarusijos režimas. Ar taip pat neatsitiks su Lietuvos verslu, kuris dirba Baltarusijoje, vysto savo verslą, prekybos santykius, kitus santykius? Ar neatsitiks kaip su „Belorus“ sanatorija, pakenksime savo verslui?

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų gal ir gera proga atsakyti, nes jūs akivaizdžiai atstovaujate tiems žmonėms, kurie yra stipriai panirę į rusiškos dezinformacijos srautą. Tokių žmonių tikrai yra Lietuvoje. Yra žmonių, kurie yra klaidinami, kurie Europos Sąjungos partnerę Austriją vadina vos ne taip, kaip jūs pasakėte: ar tai yra kriminalinė valstybė.

Atvejai yra visiškai skirtingi. Tiesą sakant, jūs pacitavote Kremliaus atstovės spaudai M. Simonian žodžius, nes ji pirmoji paskleidė šią žinią. Aš neabejoju, kad tą žinią, kaip ir jūs, perskaitė

daug žmonių. Bet aš labai norėčiau, kad jūs domėtumėtės ir kritiškai vertintumėte informaciją, kuri eina iš Kremliaus. Ji dažnu atveju yra netiesa, ji dažnu atveju yra skirta dezinformuoti jus, suvelti jūsų mintis ir ypač pasinaudojant jumis dezinformuoti Lietuvos žmones. Labai kviesčiau to nedaryti, nes kainuoja labai daug pastangų vėliau grąžinti atgal, paaiškinant kiekvienam žmogui, kurį jūs apgavote ar kuriam jūs pasakėte netiesą.

Austrijos lėktuvo atveju sprendimą priėmė pilotai. Šiuo atveju – negavę jokios klaidinančios informacijos. Paskaitykite, dabar ta informacija visa yra išaiškinta, tikrai labai kantriai ir kruopščiai, nepaisant to, kad ji yra paskleista kaip netiesa. Ir aš tikrai nenorėčiau, kad Austrija ir jos priimami sprendimai, ir vakarietiški lėktuvai, ir kaip buvo priimami sprendimai 2013 metais, būtų lyginami su tuo, kas yra dabar valstybėje, kurioje yra vykdomi terorizmo aktai realiai prieš europiečius, prieš mūsų piliečius.

Gerbiamas Ažuolai, tikrai žinokite, aš labai prašau jūsų atsakomybės, kalbant netiesą, kurią skleidžia Kremliaus atstovai. Ir tai, ką jūs dabar darote, manau, tiesą sakant, aš nežinau, ar jūs darote sąmoningai, bet turbūt jūs atsakysite pats sau.

Dėl Baltarusijos sanatorijos klausimas buvo daugybę kartų atsakytas. Sankcijos įvestos, nes yra tiesioginė sąsaja su režimu. Tai įrodė teismas. Šiandien yra galutinis paaiškinimas jau ir banko, kuris ir įvedė šias sankcijas. Jeigu jūs neskaitote lietuviškos spaudos, nežiūrėte, neturite savo tinklapyje socialinių tinklų informacijos, kuri ateina iš oficialių arba patikrintų šaltinių, aš tikrai esu pasiruošęs jus supažindinti ir labai prašyčiau susipažinus neskleisti netiesos. Būčiau labai dėkingas. Aš manau, kad daug Lietuvos žmonių būtų taip pat jums dėkingi.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, noriu priminti: klausti – minutė, atsakyti pasistenkite per porą minučių, nes yra norinčių paklausti. Klausia Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos atstovas A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, aš norėčiau priminti, kad kai mes kalbame apie Austrijos įvykius, tai ten buvo Interpolo reikalavimas sulaikyti žmogų, kuris buvo tame laive. Šiuo atveju „Hamas“ davė nurodymus, kiek aš girdėjau kažkokioje spaudoje, tai gal nesiginčykime. Mano būtent klausimas būtų, kad Lietuva ėmėsi pirma tam tikrų sankcijų, sveikinu, kaip ilgai mes laikysime tas sankcijas, jeigu Europos aviacijos tarnybos ir kitos šalys nepalaukė, kaip mes čia dėliojame visą šitą akciją? Labai ačiū.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Jeigu galima, truputį dėl pirmos dalies. Žiūrėkite, „Hamas“, aš nenoriu percituoti kitos teroristinės organizacijos pranešimų spaudai, paneigė, kad jie ką nors bendro su tuo turi. Akivaizdu, kad tai buvo Baltarusijos specialiųjų tarnybų operacija, ko gero, gal susijusi ir su Rusija. Mano žiniomis, ką aš žinau apie Austriją, tai buvo pilotų sprendimas, jie priėmė tą sprendimą. Galėsiu jus supažindinti su informacija, kurią aš turiu.

Jūsų klausimas, o kiek Lietuva. Iš tikrųjų aš labai tikiuosi, kad tai bus europinis sprendimas. Kol kas informacija, kurią aš turiu, kalba būtent apie europinį sprendimą. Aš manau, kad Lietuva žengė pirmą žingsnį, parodė pavyzdį. Dabar jau turiu tokių žinių, kad kitos Europos valstybės prisijungia prie mūsų ir tai bus europinis sprendimas, todėl ir pabaiga bus nuspręsta Europos.

PIRMININKAS. Ačiū. Z. Balčytis buvo užsirašęs nuo Regionų frakcijos. Prašau.

Z. BALČYTIS (LRF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas ministre, kažkur buvo perėjusi diskusija, koks turėtų būti požiūris, nes tai vis dėlto yra susiję su aviacija, yra tarptautinė aviacija, yra Tarptautinė oro transporto asociacija, taip pat yra Jungtinių Tautų ir taip pat yra Europos aviacijos saugumo organizacijos, kurios reguliuoja visą pasaulinę skrydžių sistemą. Koks jų požiūris, ar teko domėtis, nes tai yra pagrindų pagrindas?

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Žinau. Jūs esate visiškai teisus ir yra įrašyti du punktai į vakar patvirtintą valstybės poziciją. Pirmasis, mes kviečiame ICAO atlikti tyrimą, labai aiškų incidento tyrimą. Kol kas iš ten signalai ateina labai pozityvūs, kad yra pritarimas tokiam tyrimui. Manau, tai yra vienas iš svarbiausių galimų incidento tarptautinių tyrimų. Noriu pabrėžti, kad Lietuva atlieka savo tyrimą, prokuratūra yra pradėjusi tyrimą, Lenkija taip pat yra pradėjusi tyrimą. Šiandien kalbėjau su Lenkijos užsienio reikalų ministru, yra svarstymų galbūt sujungti kaip nors arba daryti kartu, tai šitą dar vėliau pažiūrėsime. Bet kalbant apie tikrą tarptautinį tyrimą, jis galėtų būti ICAO.

Dabar dėl Europos oro erdvės reguliavimo. Mes kreipėmės, siūlome kitoms Europos valstybėms kreiptis į šią agentūrą ir įvertinti, ar Baltarusijos oro erdvės navigatoriai, ta institucija, kuri naviguoja oro lėktuvus ir erdvę, ar ji yra patikima, nes signalas atėjo būtent iš jos, ji buvo panaudota kaip politinis instrumentas, institucija, kuri turi būti visiškai politiškai nepriklausoma, kurios žodis dažnu atveju yra įsakymas ore skrendantiems orlaiviams. Čia ji buvo panaudota kaip politinis instrumentas ir su jos pagalba pagrobtas lėktuvas. Čia, manau, irgi yra vienas iš veiksmų, kuriuos galėtume atlikti, bet kol kas atsakymo, ar yra tokių svarstymų ir kur jie yra toliau nuėję, dar neturiu.

PIRMININKAS. Klausia A. Navickas. Atsisakote? Toliau klausia A. Nekrošius. Prašau, Arvydai.

A. NEKROŠIUS (*LVŽSF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, aš norėčiau paklausti dviejų dalykų. Kadangi teko stebėti visą šitą situaciją, kuri tikrai buvo nerimastinga, ir džiaugiamės, kad Lietuvos piliečiai sėkmingai grįžo, mano tokie du klausimėliai.

Vienas klausimėlis yra dėl to, ar tokie žmonės, kuriems yra suteikiama galimybė gyventi Lietuvoje ar apskritai Europos Sąjungoje, kaip nors būna instruotjami dėl galimų grėsmių, kad gali nutikti tokios situacijos, kad jie gali papulti į režimo rankas ir su jais bus susidorota? Tai vienas klausimas.

Ir antras klausimas dėl tų žmonių, kurie buvo išlaipinti Baltarusijoje. Jeigu iš viešosios erdvės galima susidaryti įspūdį, kad tai buvo galimai Rusijos kažkokie tarnybų darbuotojai, kurie galimai prisidėjo prie šios visos operacijos. Mano klausimas būtų toks: ar tai nėra naudinga Rusijai, kad Baltarusija būtų kuo labiau izoliuojama ir kad ji tiesiogiai priklausytų nuo Rusijos įtakos? Kaip jūs matytumėte, kaip reiktų iš tos situacijos išeiti? Ačiū.

G. LANDSBERGIS (*TS-LKDF*). Ačiū už puikius klausimus. Atsakysiu į pirmą klausimą. Instruktazai vyksta ir, aišku, orientuojamasi turbūt daugiau į lyderius, kurie yra potencialiai labai matomi visuomenėje, kurie yra iš esmės politikai, nes jie yra viešos asmenybės. Jie yra informuojami, kad nepaisant to, kad jie daugiausia keliauja NATO ir Europos Sąjungos erdvėje, vis dėlto nedraugiškų valstybių specialiosios tarnybos veikia ir čia ir jiems gali grėsti pavojus.

R. Pratasevičius neturėjo pabėgėlio statuso, jis nebuvo paprašęs prieglobsčio. Jis turėjo tikrai vizą dirbti Europos Sąjungos teritorijoje, konkrečiai Lietuvoje. Ir tai jis darė. Ar jis buvo pats instruotas, aš negaliu pasakyti, nes gal nebuvo identifikuotas kaip vienas iš žmonių, kuris yra potencialiai matomas ir kaip baltarusių lyderis, kuriam grėstų pavojus. Dabar turėjome diskusiją ir su tarnybų atstovais. Svarstome galbūt išplėsti ratą žmonių, kuriuos instruotume, kuriems padėtume galbūt ir patiems padėti sau, kad tai nebūtų tikslai... Taip negali būti, valstybė neturi galiemybių padėti visiems, bet kad jie irgi gebėtų padėti sau.

Dabar dėl žmonių, kurie yra išlaipinti. Išties ta informacija, kuri mus pasiekė, aš pripažinsiu, yra prieštaringa. Duomenys stipriai keitėsi ir dėl pilietybių tų žmonių, kurie buvo išlaipinti, ir dėl jų galimų sąsajų su žvalgyba, ne su žvalgyba. Kol kas tai, ką mes žinome, pirminė informacija, atrodo, yra nepasitvirtinusi dėl jų tautybių. Kas tai būtų kitu atveju, negaliu atskleisti. Tai vis dar yra ikiteisminio tyrimo medžiaga ir ją komentuos Generalinė prokuratūra, kai turės galimybių.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas ministre, jūs kalbėdamas paminėjote, kad virš Baltarusijos teritorijos eina reisai ne tik į Atėnus, bet taip pat iš Pietų valstybių, Europos valstybių, ir į Helsinkį, Stokholmą ir kitas Skandinavijos valstybes. Vis tikslai vakar Vadovų Taryba nesiryžo priimti primygtinio arba imperatyvaus sprendimo, kad būtų nurodyta, kad per tą erdvę neskristų Europos Sąjungos valstybėse registruoti lėktuvai. Mūsų Vyriausybė lyg ir priėmė tokį siūlymą. Kaip jūs manote, ar čia šiuo atveju nesuveikė stambiųjų žmonių interesai, kas šiuo atveju suveikė, kad svarbiau pinigai, kuriuos gali uždirbti arba labiau prarasti, o ne žmonių saugumas ir gyvybė?

Antras dalykas. Šiandien režimo nelaisvėje laikoma virš 400, galima sakyti, įkaitų, tai yra žmonių, kurie sulaikyti po protesto akcijų ir, kaip apžvalgininkai juos mini, kad jie yra kaip kažkokia valiuta, kurią paskui diktatorius gali iškeisti.

PIRMININKAS. Kolega, laikas!

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ką Europos Sąjunga, jūs siūlytumėte, galėtų nuveikti šitų žmonių labui, kad jie nebūtų kalinami be teismo ir nenuiteisti neteisėtai?

PIRMININKAS. Laikas, kolega.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas Juliau. Tiesą sakant, nustebino pirmasis klausimas, nes, mano žiniomis, yra tokia rekomendacija. Aš gal tada dar turėčiau patikslinti, kaip tiksliai jina yra suformuluota. Tai, su kuo aš susipažinęs, yra rekomendacija. Tiesą sakant, netgi ji vizualiai šiandien ir matyti, jeigu pažiūrėtumėte radarų tuose puslapiuose, Baltarusijos teritorija yra apskrendama. Ar tai jau yra įgyvendintas pasiūlymas, rekomendacija, ar tai yra tiesiog savarankiškas avialinijų pasirinkimas, man sunku pasakyti, bet akivaizdu, kad Baltarusija aviacijos žemėlapyje tampa tokia juodąja dėme, kuri yra tiesiog apeinama. Bet aš, leiskite, grįšiu prie jūsų. (*Balsai salėje*) Aš grįšiu dar prie jūsų patikslinti, koks yra rekomendacijos tikslas.

Antrasis jūsų klausimas yra nepaprastai tikslus. Tiesą sakant, dažnai tai būdavo politinis sprendimas ir Europos Sąjungos, ir Vakarų valstybių. Kitaip tariant, paleisk šį opozicijos narį iš kalėjimo, mes panaikinsime tau sankcijas. Tuo naudojosi režimas: paleisdavo vieną, dešimt, grupę žmonių, sulaukdavo sankcijų panaikinimo ir netrukus tuoj pat vėl tuos pačius žmones paimdavo ir pasodindavo į kalėjimą. Tai iš esmės yra tokia diktatorinė prekyba žmonėmis. Todėl, aš manau, dabar mes turime kalbėti apie tai, kad jie visi privalo būti paleisti, neišskiriant, tai ir ponas R. Pratasevičius, tai ponas S. Sašega, dabar, atrodo, jau ji yra Rusijos teritorijoje. Bet lygiai taip pat likusieji, kurie šiandien yra kalinami ir įkalinti, bet be realaus teismo, be realaus teisingumo. Mes turėtume reikalauti, kad juos paleistų, ir tai sieti taip pat ir su papildomomis sankcijomis, kurias mes įvedame.

PIRMININKAS. Ačiū. Paskutinis klausia G. Surplys.

G. SURPLYS (LVŽSF). Dėkoju, Jonai. Dar kartą su gimtadieniu. Gerbiamas ministre, iš tikrųjų situacija neeilinė, aš labai tikiuosi, kad tarptautinė bendruomenė ir organizacijos, kurios atsakingos už tyrimą, atliks tyrimą, bet jūsų norėčiau paklausti: jūsų prognozė, kiek tas tyrimas užtruks? Kiek jis gali užtrukti? Vienas dalykas.

Kitas klausimas yra su tuo susijęs. Jeigu būtų pripažinta, kad iš tikrųjų įvykdytas teroristinis aktas valstybės, kuri neturi tarptautinės bendruomenės pripažįstamo legitimaus lyderio, gal iš tikrųjų verta pasvarstyti kreiptis į Europos Sąjungą, kad Baltarusijos režimas ar paskiri jo daliniai būtų įtraukti į teroristinių organizacijų sąrašą? Toks sąrašas yra, yra asmenų, yra organizacijų ir padalinių, ten yra valstybių, ministerijų padalinių tame sąrašė, ir, aišku, Jungtinių Valstijų sąrašas valstybių, kurios remia terorizmą.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Aš manau, kad politiniai sprendimai, kurie bus galutinai priimti šiandien, susiję su Baltarusija, o gal netgi jau yra priimami šiuo metu, kai mes kalbame, ko gero, vieną etapą uždarys. Šis sekmadienio etapas bus įvertintas ir bausmė bus aiškiai paskelbta. Manau, kad yra labai svarbus momentas, kad mes ir jūs kalbame apie teisinius tyrimus tiek Lietuvos, tiek Lenkijos generalinės prokuratūros. Aš noriu tikėti, kad ir prokuratūros kitų valstybių, kurių piliečiai buvo lėktuve, taip pat pradės tyrimus. Aš negaliu pasakyti, kiek užtruks jų tyrimų išvados. Aš įsivaizduočiau, kad tai yra sudėtingi tyrimai, tarptautiniai tyrimai, apimantys daug institucijų, bet jų rezultatas galėtų paskatinti priimti naujus ir politinius sprendimus, jeigu mes žinotume, kokia buvo nurodymo seka, kas davė nurodymą.

A. Lukašenka pats spaudai aiškiai pasakė, kad jis didžiuojasi, kad jis pakėlė karinį naikintuvą, kuris turėjo neva palydėti keleivinį lėktuvą, tik vėliau pakeitė trajektoriją, taip sako išmanantys žmonės, kad galėjo išsigąsti ir mūsų oro policijos, nenorėjo įsivelti į realų karinį konfliktą, todėl atsitraukė. Jeigu tokie dalykai paaiškėtų tyrimo metu, galbūt iš tikrųjų mes pradėtume kalbėti apie dar griežtesnį žodyną, prie kurio prisijungtų tikrai platus būrys valstybių, Vakarų valstybių.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre, jūs atsakėte į visus klausimus.

14.33 val.

Įstatymo „Dėl Susitarimo dėl Europos Sąjungos valstybių narių dvišalių investicijų sutarčių nutraukimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-377(2) (svarstymas)

Tęsiame posėdį. Darbotvarkės 2-2 klausimas – įstatymo „Dėl Susitarimo dėl Europos Sąjungos valstybių narių dvišalių investicijų sutarčių nutraukimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-377(2).

Pranešėjai – A. Ažubalis ir Ž. Pavilionis. Prašom pristatyti komiteto poziciją. Pone Žygimantai! (*Balsai salėje*) Pone Žygimantai! (*Balsai salėje: „Žygi!“*) Prašom pristatyti įstatymo „Dėl Susitarimo dėl Europos Sąjungos valstybių narių dvišalių investicijų sutarčių nutraukimo ratifikavimo“ projektą. Komiteto išvada. Informuoju, kad diskutuoti užsirašiusių nėra. Prašom, pirmininke.

Ž. PAVILIONIS (*TS-LKDF*). Labai atsiprašau, sunkios dienos. Komitetas, susirinkęs gegužės 12 dieną, pritarė iniciatorių pateiktam įstatymo projektui Nr. XIVP-377(2) ir Užsienio reikalų komiteto išvadai ir pasiūlė Lietuvos Respublikos Seimui kartu su įstatymo projektu Nr. XIVP-377(2) priimti atitinkamą Lietuvos Respublikos Seimo protokolinį nutarimą. Jeigu galima, aš jį labai greitai perskaitysiu. „Lietuvos Respublikos Seimas pažymi, kad nuspėjamas, stabilus ir aiškus verslo aplinkos reguliavimas yra itin svarbus siekiant skatinti, palengvinti ir apsaugoti tarpvalstybines investicijas į Europos Sąjungos vidaus rinką. Reiškia susirūpinimą dėl to, kad dvišalių investicijų apsaugos sutarčių, sudarytų tarp Europos Sąjungos valstybių narių, nutraukimas, panaikinant galimybę investuotojams savo pažeistas teises ginti tarptautiniame arbitraže, gali turėti neigiamą poveikį investuotojų teisių apsaugai ir investiciniam klimatui Europos Sąjungoje. Pareiškia, kad būtina stiprinti investicijų apsaugą Europos Sąjungoje, gerinti Europos Sąjungos investuotojų teisių įgyvendinimą ir užtikrinti veiksmingas teisių gynimo priemones pagal Europos Sąjungos teisinę sistemą, tobulinti esamus arba sukurti naujų priemonių ir mechanizmų, įskaitant veiksmingą investicinių ginčų sprendimo mechanizmą.“ Pasirašo Seimo Pirmininkas.

Ir paskutinis punktas. „Atkreipti Lietuvos Respublikos Vyriausybės dėmesį į 2021 m. gegužės 11 d. asociacijos „Investors' Forum“ rašte išdėstytus siūlymus dėl Lietuvos Respublikos teisės aktų pakeitimo.“

PIRMININKAS. Dar komiteto išvadą priminkite.

Ž. PAVILIONIS (*TS-LKDF*). Pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui Nr. XIVP-377(2) ir Užsienio reikalų komiteto išvadai, kartu siūlant atitinkamą Lietuvos Respublikos Seimo protokolinį nutarimą. Jį ką tik pagarsinau.

PIRMININKAS. Bendru sutarimu?

Ž. PAVILIONIS (*TS-LKDF*). Taip.

PIRMININKAS. Ačiū. Už ir prieš pasisakančių nėra. Balsavimas dėl šio klausimo bus 15 val. 50 min. Keliaujame toliau.

14.36 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Suomijos Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Suomijos Respublikos Vyriausybės sutarties dėl investicijų skatinimo ir apsaugos nutraukimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-398(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-3 klausimas – įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Suomijos Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Suomijos Respublikos Vyriausybės sutarties dėl investicijų skatinimo ir apsaugos nutraukimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-398(2). M. Matijošaitis. Prašau pristatyti komiteto nuomonę. Diskutuoti taip pat nėra užsirašiusių. Prašau, kolega.

M. MATIJOŠAITIS (*LF*). Užsienio reikalų komitetas, kaip pagrindinis komitetas, įstatymo projektą svarstė šių metų gegužės 14 dieną ir bendru sutarimu priėmė šį sprendimą: pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir Užsienio reikalų komiteto išvadai.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Gal galite luktelti, tuoj bus ir kitas klausimas. Pasisakančių už ir prieš nėra. Balsavimas – numatytu laiku.

14.37 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Švedijos Vyriausybės susitarimo dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Švedijos Karalystės Vyriausybės susitarimo dėl investicijų skatinimo ir abipusės apsaugos nutraukimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-399(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-4 klausimas – įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Švedijos Vyriausybės susitarimo dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Švedijos Karalystės Vyriausybės

susitarimo dėl investicijų skatinimo ir abipusės apsaugos nutraukimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-399(2). Prašom. Kolega M. Matijošaitis.

M. MATIJOŠAITIS (LF). Lygiai taip pat. Užsienio reikalų komitetas, kaip pagrindinis komitetas, įstatymo projektą svarstė tą pačią dieną, šių metų gegužės 14 dieną, ir bendru sutarimu priėmė šį sprendimą: pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir Užsienio reikalų komiteto išvadai.

PIRMININKAS. Ačiū. Už ir prieš pasisakančių nėra.

14.38 val.

Investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 13 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 13¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-437(2), Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-438(2), Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 56 ir 57 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-439(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-5.1, 2-5.2, 2-5.3 klausimai. Investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 13 straipsnio pakeitimo ir įstatymo papildymo 13¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-437(2). Pranešėjas – L. Savickas, Ekonomikos komitetas. Prašau. Komiteto nuomonė.

L. SAVICKAS (LVŽSF). Sveiki. Komitetas apsvaustė ir...

PIRMININKAS. Ir lydimuosius – 2-5.2, 2-5.3 klausimus turbūt pristatysite.

L. SAVICKAS (LVŽSF). ...priimtas sprendimas – bendru sutarimu pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbias kolega. Taip pat V. Mitalas Biudžeto ir finansų komiteto... Jūs pristatėte visus tris, taip?

L. SAVICKAS (LVŽSF). Taip, visi trys tokie pat.

PIRMININKAS. Ačiū. V. Mitalas. Komiteto nuomonė. Nėra. Gal kas iš... M. Lingė, tuomet SRDK nuomonė. Prašau. Gal atsiras kolega.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Dėkui, pirmininke. Komitetas gegužės 12 dieną apsvaustė tiek Investicijų įstatymo projektą, tiek lydimąjį Užimtumo įstatymo projektą, abiem pritarė bendru sutarimu ir pasiūlė pagrindiniam Ekonomikos komitetui patobulinti, atsižvelgiant į Teisės departamento pastabas.

PIRMININKAS. Ačiū, pirmininke. Tuomet gal M. Matijošaitis nori pristatyti Užsienio reikalų komiteto išvadą, nes kolegos A. Ažubalio salėje nematau. Čia turėsime, paduosime. Kolega Mariau, Užsienio reikalų komiteto čia yra išvada. Jūs tik iš tribūnos pagarsinkite. Ir kas yra Biudžeto ir finansų komiteto atstovai, gal prisipažinkite, čia galėtumėte... Gerai, minutėlę.

M. MATIJOŠAITIS (LF). Užsienio reikalų komitetas svarstė minėtą klausimą gegužės 12 dieną. Pritarta bendru sutarimu. Dėl projekto Nr. XIVP-438 svarstymas taip pat buvo gegužės 12 dieną ir pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Biudžeto ir finansų komitetas, gal L. Jonaitis. Irgi nėra. Na, visas Biudžeto ir finansų komitetas kažkur... Tai gal aš perskaitysiu. Biudžeto ir finansų komitetas gegužės 19 dieną svarstė minėtus įstatymų projektus ir balsavimo rezultatai – pritarta bendru sutarimu. Yra užsirašiusių diskutuoti. Dar darbotvarkės 2-5.2 klausimui taip pat pritarta bendru sutarimu ir dėl 2-5.3 komiteto nuomonė – pritarti bendru sutarimu. Ačiū. G. Paluckas užsirašė diskutuoti. Taip pat nėra salėje. Už, prieš?

Kolega Lukai, dar yra komiteto pasiūlymų, aš taip suprantu, dėl Investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 13 straipsnio pakeitimo ir įstatymo papildymo 13¹ straipsniu įstatymo projekto.

L. SAVICKAS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Į Biudžeto ir finansų komiteto pasiūlymą bendru sutarimu yra atsižvelgta iš dalies, iš esmės pritariant Užsienio reikalų komiteto pasiūlymui.

PIRMININKAS. Pristatykite.

L. SAVICKAS (LVŽSF). Tuoj, sekundėlę, tik atsiversiu. Biudžeto ir finansų komiteto pasiūlymas buvo dėl dirbančiųjų, evakuojamos įmonės dirbančiųjų atlyginimo skaičiavimo ne įmonės lygiu, o individualiu darbuotojų lygiu. Mūsų pasiūlymas buvo likti prie vertinimo įmonės lygiu, ne individualiu lygiu ir pritarti iš dalies patikslinant formuluotę pagal Užsienio reikalų komitetą.

PIRMININKAS. Galime pritarti, kad komitetas pritaria iš dalies? Kitų nuomonių nėra, pritaria. Ačiū, daugiau pasiūlymų nėra. Balsavimas bus numatytu laiku. Motyvus už, prieš sakančių nėra. Balsavimas bus 15 val. 50 min.

14.44 val.

Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 1, 2, 3, 3¹, 3², 4, 7, 11¹, 12¹, 18², 22, 30, 32, 33, 34, 34¹, 34⁴, 34⁷, 34⁸, 34¹⁵, 34¹⁸, 34²³, 34²⁵, 34²⁶, 34²⁸, 34³¹ straipsnių, šeštojo skirsnio, 5 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 32¹ straipsniu ir antruoju² skirsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-171(2)ES, Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo Nr. IX-517 2, 4, 4², 7, 10, 11² straipsnių ir 2 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-172(2)ES (svarstymas)

Svarstomas kitas darbotvarkės 2-6 blokas – 2-6.1, 2-6.2 klausimai – Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 1, 2, 3, 3¹, 3², 4, 7, 11¹, 12¹, 18², 22, 30, 32, 33, 34, 34¹, 34⁴, 34⁷, 34⁸, 34¹⁵, 34¹⁸, 34²³, 34²⁵, 34²⁶, 34²⁸, 34³¹ straipsnių, šeštojo skirsnio, 5 priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 32¹ straipsniu ir antruoju² skirsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-171(2)ES. A. Gedvilienė. Čia yra Aplinkos apsaugos komitetas, prašau pristatyti komiteto išvadą.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Laba diena, gerbiami kolegos. Aplinkos apsaugos komitetas balandžio 21 dieną svarstė Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą. Priimtas sprendimas Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo Nr. IX-517 kelių straipsnių ir 2 priedo pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-172(2) ir komiteto išvadoms pritarti. Balsavimo rezultatai: už – 7, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

Turbūt dėl atliekų taip pat?

PIRMININKAS. Taip.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Aplinkos apsaugos komitetas balandžio 14 dieną svarstė Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 nemažai straipsnių, šeštojo skirsnio, 5 priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 32¹ straipsniu ir antruoju² skirsniu įstatymo projektą. Komiteto sprendimas – pritarti šiam projektui. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Tada A. Vyšniauskas pristato Kaimo reikalų komiteto... Arba K. Mažeika. Kuris čia? Įrašytas A. Vyšniauskas. Prašau, kolega.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Tuoju, sekundę. Komitetas pritarė visiems Teisės departamento pasiūlymams. Pritarė taip: 4 – už, 4 susilaikė ir galutinis balsavimas buvo nulemtas pirmininko balso. Kas dėl Atliekų tvarkymo įstatymo. O dėl lydimos dėl pakuočių ir atliekų taip pat pritarė...

PIRMININKAS. Čia tik dėl pakuočių.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Ai, čia dėl pakuočių eina, ar ne? Gera. Pritarė Teisės departamento išvadai, nepritarė VŠĮ „Gamtos ateitis“ pasiūlymui ir toliau iš esmės visiems kitiems Seimo narių pasiūlymams taip pat pritarė. Galutinė išvada vėlgi priimta: 4 – už, 4 susilaikė. Lėmė komiteto pirmininko balsas. Manau, galite laikyti, kad abu.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl pasiūlymo mes dar balsuosime po bendrosios diskusijos. Ačiū, kolega.

Bendroji diskusija. Užsirašę yra šeši kolegos. Pirmas – E. Pupinis. Prašau, kolega.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, iš pirmo žvilgsnio atrodo toks ne visai pavojingas įstatymų paketas. Kaip ir visame pasaulyje, taip ir mes turbūt einame civilizacijos keliu, tai yra renkame pakuotes. Iš tikrųjų sistema veikia.

Aišku, kaip ir visą laiką turbūt, į savivaldybių reikalus pradeda kėsintis tie, kurie nori užsi-dirbti. Iš tikrųjų tai yra, ko gero, natūralu ir galbūt kai kada skatinama. Tik gaila, kad kėsিনamasi į tuos dalykus, kurie iš esmės yra išlaikomi žmonių. Žmonės moka tuos pinigėlius ir nori gauti tam tikrą pigiausią aptarnavimo mokėstį.

Iš tiesų, manau, jau ne vieną kartą pasimokėme, kai savivaldybės norėta gelbėti atsisakant vidaus sandorių. Tarkim, išgyvenome kažkaip ir supratome, kad ir šilumos ūkyje gali savivaldybės gana neblogai tvarkytis. Iš tikrųjų paeksperimentavome. Kai kas nudegė pirštus, kai kas per tą laiką investavęs, pačios savivaldybės į šilumos ūkių, parodė, kad ir savivalda gali tvarkytis.

Po to buvo kalbų, kad galbūt geriau dirbtų privatus sektorius, tvarkydamas vandenį, parduodamas. Po to vėlgi metėsi į transportą, kai kuriuos autobusus.

Tik kai kada išeina taip, kad visada norima paimti tai, kas normaliai veikia, kas iš tikrųjų neša pelną, bet kai kada po to, po kiek laiko, pradedama atsisakyti to, kas galbūt sukuria tam tikrų problemų ir ne taip pelninga. Aišku, tada, tuo metu, kai tai nenaudinga, sako: arba jūs, savivaldybės, mokėkite papildomai, arba iš tikrųjų mes atsisakysime šitų paslaugų, nes tai pagal visokias direktyvas turi būti apmokėta ir panašiai.

Tai vėlgi dabar atsiranda dar vienas siūlymas dėl atliekų tvarkytojų, kurie teiks komunalines paslaugas sraute susidarančių pakuočių, atliekų rūšiavimo, surinkimo ir vežimo paslaugų. Čia kitas įstatymas, lydimasis yra, bet vėlgi tas pats. Norima turbūt pasiimti kas nesunku ir kas lengva iš savivaldybių, o savivaldybei palikti problemą. Pavyzdžiui, įsivaizduokite, atliekų surinkimo konteineriai stovi vienoje vietoje, tai, savaime suprantama, atlėkus mašinike labai nesunku pasiimti tas atliekas, tas pakuotes, vėl pristatyti į tam tikrą vietą, o tas vietas, kur yra tam tikra betvarė, palikti komunalininkams, jie sutvarkys už tuos pačius visų mūsų, savivaldybės žmonių, išlaidoms komunalinius ūkius.

Tai turbūt suprantama ir ekonomiškai suprantama, kad vis dėlto norint laikyti savo ūkius, savivaldybės juos turi laikyti gana stiprius, o jie stiprūs būna tuomet, kai turi darbų, kai turi tam tikrą apyvartą. Jeigu dalį iš jų atėmė, tai iš tikrųjų visi kaštai pradeda kilti. Tai vėl aš nematau jokio tikslo, kad į šitą sektorių būtų įsileidžiama per daug privatininkų, nes ne kartą mes pasimokėme, jeigu turi konkurenciją, jeigu turi su kuo konkuruoti, su privačiu tų atliekų surinkėju, viskas gerai, bet ateina laikas, kai tavo ūkis sužlunga, kai tu atsisakai tam tikrų automobilių ir taip toliau, tada ateina ir pasako tau, dabar tu mokėsi tiek, kiek mes pasakysime. Šiuo atveju aš manyčiau, kad vis dėlto neturėtume atsisakyti ir šioje srityje atliekų, tų rūšiuotų, surinkimo ir vežimo savivaldybių įmonių. Viskas puikiai veikia. Aišku, gaila, kad jau 70 % Lietuvos yra paimta poros verslo įmonių, jos kėsina į kitas įmones, ir jos grubiai kėsina ir sako, konkurencija. Kokia čia gali būti konkurencija? Aš jau šiandien minėjau pavyzdį savo kolegoms, kai pastatome du sportininkus į sumo varžybas, vienas atpenėtas sumo imtynininkas, kitas sportininkas bėgikas. Iš tikrųjų rezultatas aiškus. Čia tas pats aiškus rezultatas. Jau matėme ne vieną pavyzdį, kai tos dvi įmonės, neva konkuruodamos tarp savęs, vieno savininko, ateina į savivaldybę ir taip nudempinguoja kainas, kad, aišku, savivaldybės įmonė neatsilaiko. Savaime suprantama, šiuo atveju kitas žingsnis – neveiks tos savivaldybės įmonės arba iš tikrųjų neatsisakys savo vežimo pajėgumų, tada ateis ir pasakys, dabar mokėsite tokią kainą. Šiuo atveju manyčiau, kad iš tikrųjų yra pateikti kai kurie siūlymai dėl atsisakymo vidaus sandorių, siūlau jiems nepritarti, siūlau palaikyti savivaldybes, kurios dar laikosi, kurios nori išlaikyti savo ūkį, ir palaikyti tokį konkurencinį klimatą bent dėl kainų visoje Lietuvoje.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Jūs labai tikslus. Pataikėte per 5 minutes. I. Kačinskaitė-Urbonienė. Prašau į tribūną.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Aš irgi kalbėsiu labiau apie Pakuočių įstatymo projektą, nes dabartiniame pasiūlyme tikrai, mano manymu, neapibrėžta, kad rūšiuojamų atliekų konteinerių, kitos infrastruktūros priežiūra ir plėtra, klientų aptarnavimo ir vežėjų paslaugų kokybės, priežiūros užtikrinimas ir finansavimas priklausys gamintojų ir importuotojų organizacijoms. Palikus šią atsakomybę neapibrėžtą arba menkai apibrėžtą, visos išlaidos ir toliau grius ant savivaldybių pečių, o, kitaip tariant, ant tos savivaldybės gyventojų pečių. Savivaldybės nedisponuoja jokiais lėšomis, skirtomis rūšiuojamoms atliekoms tvarkyti, todėl neabejotinai prispaustos į kampą didins mokestį už mišrių komunalinių atliekų tvarkymą gyventojams.

Mes turime labai gerą pavyzdį Vilniaus mieste, tiksliau, labai gerą blogąjį pavyzdį Vilniaus mieste, kai gamintojai ir importuotojai ir jų organizacijos piktnaudžiaudamos savo padėtimi, savivale papildomai miestui kainavo 750 tūkst. eurų. Ir čia ne tik Vilniaus problema. Didžioji dalis savivaldybių niekaip nesugeba sutarti su verslu, jog dirbtų taip, kad nesimėtytų aplink gyventojų namus pakuotės arba vadinamosios pakuočių atliekos.

Peršasi išvada, kad Aplinkos ministerija nepakankamai gina paprastų mokesčių mokėtojų interesus, palikdama plačias galimybes interpretuoti, iš dalies gina verslo interesus. Nedaug kas žino, kad įsigydami prekes gyventojai jau sumoka užstatą už vienkartinę pakuotę, kuri kartu su gaminiu atkeliauja į klientų rankas. Tokių prekių gamintojai ar importuotojai už šias lėšas yra įstatymu įpareigoti pakuočių atliekas surinkti iš gyventojų ir jas perdirbti ar kitaip sutvarkyti. Tačiau gamintojų ir importuotojų organizacijoms netinkamai tvarkant pakuotes dalį jų neužtikrinamų funkcijų, kaip ir minėta, konteinerių priežiūra, klientų aptarnavimas ir taip toliau, padengia savivaldybės iš rinkliavos už mišrias atliekas. Taigi išeina, kad už pakuočių atliekų surinkimą, išvežimą gyventojai sumoka du kartus – pirkdami prekę mokėdami užstatą ir po to dar kartą už mišrias sumokėdami rinkliavą.

Pagal dabar teikiamą Pakuočių ir pakuočių atliekų įstatymo projektą savivaldybėms tektų prievolė pačioms parinkti pakuočių atliekų tvarkytojus pagal aplinkos ministro nustatytus būtinuosius reikalavimus, o gamintojų ir importuotojų organizacijos turėtų finansuoti šių paslaugų teikimą, nepriklausomai nuo to, ar pritaria nustatytoms sąlygoms. Bet tie reikalavimai būtų nustatyti jau po įstatymo pakeitimo priėmimo. Ar įstatymas veiktų, priklausytų nuo aplinkos ministro įsakymo ar nustatytos tvarkos, principingumo ir reikalavimų kokybės.

Įvertinus ministerijos tam tikrą palankumą verslui, bent jau pagal dabartinę redakciją, gyventojams palankių pokyčių nereikėtų tikėtis ir rinkliava už mišrias atliekas galimai ir toliau kiltų. Mano manymu, pataisos buvo priimtose, turiu omenyje Aplinkos apsaugos komitete, neįsigilinus, nes jos tikrai įvilktos į pakankamai gražų rūbą, kuris sudaro mirazą, jog savivaldybės turės kažkokių galių, bet realiai jų visiškai neturės.

Dar daugiau galėčiau pasakyti, kad tos pataisos tikriausiai buvo priimtose su dideliu pasitikėjimo avansu pačiam aplinkos apsaugos ministrui, nes iš tikrųjų pradėjus dirbti naujai Vyriausybei visi tikisi pokyčių, ir tie pasiūlymai, atėję iš ministerijos, tarsi sukūrė tokį įvaizdį, kad savivaldybės kažką daugiau galės. Bet, kolegos, atidžiai paskaitykite turinį, paskaitykite eilutes ir pamatysite, kad tai yra tik mirazas. Todėl siūlau nepalaikyti tų pataisų, grįžti į komitetą, sutvarkyti įstatymą taip, kad būtinieji reikalavimai būtų gyventojų pusėje, o kainos už šiukšlių išvežimą dar daugiau nekiltų.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege. Toliau kalba A. Gedvilas. Ruošiasi L. Girskienė.

A. GEDVILAS (DPF). Labai ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, noriu priminti, kaip gimė šitas įstatymo projektas. Turbūt metus ir daugiau savivaldybės, konkrečiai Vilniaus savivaldybė, niekaip nesusitarė su pakuotininkais. Tai buvo bevaisės, daug valandų atėmusios derybos, todėl gimė šis įstatymo projektas, kurio bendraautoris esu ir aš.

Labai džiaugiausi komiteto pirmininkės principingumu, tačiau išėjo taip, kaip išėjo. Po Aplinkos ministerijos padarytų pataisų įstatymas realiai neatspindi tų lūkesčių, kuriuos mes turėjome. Taigi, deja, įstatymo projekto nuostatos palieka galimybę ir toliau savivaldybėms nesitarti su gamintojais ir importuotojais tarpusavyje dėl pakuočių atliekų infrastruktūros priežiūros, atnaujinimo ir plėtros bei šių priemonių finansavimo, taip pat nesitarti dėl administravimo, susijusio su pakuočių atliekų turėtojų aptarnavimu, ir šios paslaugos finansavimo, administravimo vykdymui reikalingų priemonių finansavimo dėl to, kad šios priemonės nėra įtrauktos į aplinkos ministro tvirtinamų būtinųjų reikalavimų apimtį. Todėl būtina praplėsti būtinųjų reikalavimų apimtį minėtais aspektais.

Įstatymo projekte įtvirtinta pakuočių atliekų tvarkymo, organizavimo ir finansavimo sutarties sąvoka apima tik pakuočių atliekų rūšiuojamojo surinkimo komunalinių atliekų tvarkymo sistemoje ir vežimo paslaugos teikimą bei paslaugos finansavimą. Tuo tarpu pakuočių atliekų surinkimo infrastruktūra, surinkimo ir vežimo paslaugos organizavimo administravimas bei joms numatytų priemonių finansavimas įstatymo projekte neaptarti, tačiau yra svarbūs dėl savo esmės ir būtini pakuočių atliekų tvarkymo ir jų organizavimo paslaugos vykdymui. Būtent dėl to, kad šiuo metu esanti įstatyminė bazė nesudaro aiškumo dėl minėtų aspektų, turiu omeny infrastruktūros ir administravimo, iki šiol finansavimas nėra užtikrintas iš gamintojų ir importuotojų pusės, o visa našta perkeliama gyventojams ir savivaldai.

Apibendrinant įstatyminis reglamentavimas turi būti aiškus ir nepalikti galimybių interpretuoti tuos pačius faktus skirtingai: organizacijoms, suinteresuotoms kuo pigiau tvarkyti atliekas turint tikslą įvykdyti joms iškeltas užduotis, nepalikti galimybės ne visa apimtimi finansuoti pakuočių, atliekų tvarkymo organizavimą, o savivaldą, atsakingą už kokybišką komunaliniame srautė susidarančių atliekų tvarkymo organizavimą, užtikrinti, kad ši neprisiiimtų atsakomybės už privatų sektorių ir už gamintojų ir importuotojų įstatyminių pareigų neįgyvendinimą. Ji toliau nebus tiek gyventojų, tiek vykdomosios valdžios atpirkimo ožiu. Siūlau šį įstatymo projektą dar tobulinti ir balsuojant nepalaikyti. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Pasisakyti kviečiama L. Girskienė. Ruošiasi S. Gentvilas.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Laba diena, gerbiami kolegos. Prieš tai kalbėję mano kolegos jau pasakė daugelį minčių, kurias aš taip pat norėjau įvardinti, bet trumpai ir aš dar pasisakysiu šia tema.

Atliekų tvarkymo sektorius jau nuo senų laikų yra apipintas įvairiomis istorijomis. Visi puikiai žinome, kokie pinigai sukasi šiame sektoriuje. Atliekas tvarkančios įmonės kasmet uždirba milijoninius pelnus, tačiau gyventojams iš to mažai naudos, nes uždirbti milijonai naudojami įmonių vadovų prezidentiniams atlyginimams, prabangiems automobiliams įsigyti ir panašiai. Atliekų surinkimo infrastruktūra miestuose ir miesteliuose dažnai yra apgailėtinos būklės, niekaip nesurandama būdų tinkamai surinkti ne tik komunalines atliekas, bet ir pakuotes bei kitas žaliavas, matome nuolat perkrautus konteinerius.

Iniciatyva keisti Atliekų tvarkymo įstatymą bei Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo nuostatas buvo sveikintina, tačiau perėjusi komitetų barjerą ir kai kurių Seimo narių padailinta taip, kad iš gero noro sureguliuoti pakuočių tvarkymą galimai liko tik interesų grupės atspindžiai. Po Seimo narių pasiūlymų įstatymo projektas pasikeitė daugiau nei 50 %, vyko net septyni derinimai Vyriausybėje, o tai nebeatspindi tikrosios įstatymo esmės, kam jis buvo skirtas.

Įtarimų kelia ir tai, kad įstatymo projekto koordinatorė yra Lietuvos Respublikos aplinkos viceministrė R. Radavičienė, kuri dirbo Lietuvos komunalininkų ir atliekų tvarkytojų asociacijos prezidente ir direktore, nuo 2018 metų kuravo aplinkosaugos, energetikos, infrastruktūros klausimus Lietuvos pramonininkų konfederacijoje, R. Radavičienė atstovavo pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo organizacijų interesams „Metrail“ galimo sukčiavimo tvarkant pakuotes istorijoje. Bylos nagrinėjimas dar nėra baigtas ir galima žala valstybei nėra atlyginta. Pateiktos įstatymo pataisos sudaro sąlygas pasikartoti panašioms istorijoms.

Vyriausybės noriu paklausti, kodėl siekiant užtikrinti viešąjį interesą nėra ieškoma sprendimo plėsti užstato sistemą ir taip sudaryti galimybes atliekų turėtojams grąžinti pakuotes jų tvarkytojams? Šiuo metu galiojantis reglamentavimas ir siūlomi pakeitimai nesprendžia pakuočių tvarkymo problemos ir sudaro sąlygas organizacijoms tvarkyti orą. Tam oro tvarkymui yra išleisti milijonai, o gyventojai už pakuočių tvarkymą yra priversti sumokėti dvigubai, kaip jau minėjo mano kolegė: vieną kartą pirkdami produktą su pakuote, o kitą kartą mokėdami rinkliavą už atliekų sutvarkymą.

Aplinkos apsaugos komitetas kreipėsi išvadų į Konkurencijos tarybą ir STT. Konkurencijos taryba, atlikusi teisės aktų vertinimą, konstatavo, kad kai kurios projekto nuostatos sudaro palankias sąlygas pažeisti skaidrumo reikalavimus ir riboti konkurenciją pakuočių atliekų surinkimo, vežimo, apdorojimo rinkoje. Institucijai kilo klausimų dėl pakuočių atliekų tvarkytojo parinkimo organizavimo. Išvadoje minima, kad jeigu savivaldybės netaikys konkurencingos procedūros ir paslaugų teikimą paves vadovaudamosi vidaus sandorio išimtimi, iš esmės bus neįmanoma užtikrinti, kad teikiant atitinkamas paslaugas ūkio subjektai būtų skatinami veikti efektyviai, o išlaidos būtų nustatomos skaidriai. Konkurencijos taryba rekomendavo pakuočių ir atliekų tvarkymą reglamentuoti taip, kad turėtų būti organizuojamos kiek įmanoma atviresnės konkurencingos procedūros, pavyzdžiui, atviras konkursas, o ne ribotas konkursas ar derybos, iš potencialių paslaugos teikėjų neturėtų būti reikalaujama turėti ankstesnės tokių paslaugų teikimo patirties. Paslaugos teikimo teritorija turėtų būti tokio dydžio, kad varžytis dėl teisės ją aptarnauti galėtų ne tik didelės, bet ir mažesnės organizacijos. Atranka turėtų būti vykdoma tik komunalinių atliekų surinkimo ir vežimo paslaugų atžvilgiu, jų negrupuojant su kitomis paslaugomis. Deja, komiteto nariams ir Aplinkos apsaugos ministerijai Konkurencijos tarybos ir Specialiųjų tyrimų tarnybos pa-

stabos neatrodo vertos dėmesio, todėl į jas nebuvo atsižvelgta arba buvo atsižvelgta iš dalies. Kyla klausimas, kam tada apkrauti institucijas darbu, jei išvados yra reikalingos tik dėl formalumų?

Taip pat kyla klausimas dėl teisėkūros proceso skaidrumo ir projektų rengėjų nešališkumo, žinant, kad ministras S. Gentvilas, prieš tapdamas Seimo nariu, buvo KRATC'o – Klaipėdos regiono atliekų tvarkymo įmonės...

PIRMININKAS. Laikas, kolege.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). ...stebėtojų tarybos narys. Aš raginu kolegas nepritarti šiems įstatymų pakeitimams. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir S. Gentvilas. Prašau.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, mes gyvename linijinėje ekonomikoje. Vos 4 % naujų Lietuvoje pagamintų produktų įterpia antrines žaliavas. Šitas įstatymo projektas yra pradėtas ruošti esant K. Mažeikai. Vos pradėjęs dirbti, už mėnesio, atnešu tą projektą čia, į Seimą, pateikiu. Jis yra apie tai, kad mes pradėtume atskirai rūšiuoti biologines, statybines, pavojaingas, tekstilės atliekas ir kad atskirai išrūšiuotos atliekos nebūtų nei sudeginamos, nei kaip nors nugultų sąvartyne.

Gerbiamas Aidai, gerbiami kiti Seimo nariai, jūs atnešate vėluojančius makropasiūlymus, įterpiate į šią direktyvą, nes šis paketas turėjo būti priimtas dar pernai liepą. Jūs praplečiate. Pasakymai, kad pasikeitė projektas, – jūsų pačių rankomis jis pakeistas, jūs įtraukėte į šią diskusiją Aplinkos apsaugos ministeriją, nes mes buvome numatę tą įstatymų paketą pateikti prieš vasarą. Dabar mes jau nediskutuoju apie žiedinę ekonomiką, bet diskutuojame apie problemas, esančias Vilniuje, buvusias Vilniuje prieš Kalėdas, po Kalėdų, jas iš tikrųjų reikia spręsti.

Dabar, kur yra problemos genezė? 2013 metais sukurta pakuočių tvarkymo sistema susitartimo pagrindu, tačiau 60 savivaldybių nebuvo įmanoma susitarti su pakuočių organizacijomis, gamintojus vienijančiomis organizacijomis, šiandien yra vos septynios iš 60 savivaldybių ilgalaikės sutartys tarp savivaldybių ir pakuočių organizacijų.

Kodėl nepavyksta susitarti? Dėl daugybės kriterijų, neaiškumų ir pačių organizacijų blogos prigimties.

Kas yra taisoma šiuo įstatymu? Nepaisant visų kaltinimų, aš kaltinimų pastaruoju metu tiek girdžiu, kad ausys linksta, savivalda yra didysis laimėtojas. Savivalda yra didysis laimėtojas. Susitarti nepavykdavo. Kaip girdime, 53 savivaldybės nesusitaria dėl ilgalaikių sutarčių. Priėmus šitą įstatymą... Gerbiama Ieva, tikrai pagrįstų nuogastavimų išreiškėte, jūs kalbate apie tai, kas bus ateity. Ateitis bus kitokia, jeigu mes priimsime šitą įstatymą. Savivaldybėms nereikės derinti su organizacijomis dėl išvežimo tankio ir dažnio. Savivaldybėms nereikės derinti dėl investicijų sumos, savivaldybės gaus pinigus už administravimą ir konteinerių priežiūrą, o pačios organizacijos bus atsakingos už surinktų pakuočių perdirbimą. Savivaldybės nebebus atsakingos. Savivaldybės gaus automatinį apmokėjimą iš pakuočių organizacijų už atliktas pareigas, to nebelems vidinės sutartys, dėl kurių nepavykdavo sutarti.

Kad organizacijos galėtų būti mokios ir galėtų apmokėti, mes keičiame organizacijų licencijavimo sąlygas. Prašome jų turėti ketvirtadalį metinių išpareigojimų pagal bankines garantijas, taip pat prašome, kad jų sudėtyje būtų bent 10 % rinkos dalies sudarančių atliekų turėtojų ir gamintojų ir importuotojų. Tai leis pačioms organizacijoms jaustis stabiliau, tai leis 11 tūkst. Lietuvos įmonių, kurios turi pasirinkti vieną iš trijų šiandien egzistuojančių organizacijų, rinktis atsakingai ir žinoti, kad joms atstovaujančios organizacijos yra realiai jų valdomose rankose, o ne kokios nors tarpininkų kontoros, kaip girdėjome per „Metrail“ skandalą. Būtent šie pakeitimai išspręs „Metrail“ skandalą, nes mes pareiklausime bankinių garantijų iš gamintojų, iš atstovaujančių organizacijų.

Licencijų sąlygose paprašysime, kad jos turėtų steigėjus, kurie realiai yra tie, kurie gamina ir išleidžia pakuotes, o ne kokios nors tarpininkų kontoros, keletas uabu, kurie susikūrė ir tapo *de facto* pilną darančiomis organizacijomis, o tai veda vėliau į „Metrail“ atvejus.

Dėl vidaus sandorių. Dėl vidaus sandorių kalbėjo tiek E. Pupinis, tiek kiti. Noriu pasakyti, kad pagal galiojančią Viešųjų pirkimų įstatymą vidaus sandoriai yra leistini. Kad ir kaip mes balsuotume (ir gerbiame E. Sabučio, M. Skritulsko pasiūlymas yra), jeigu mes net nepritartume jam, vidaus sandoris egzistuos. Bet aš dėl ramybės kviečiu iš esmės palaikyti E. Sabučio, M. Skritulsko

ir kitų Seimo narių pasiūlymą, kad būtų aiškumas. Mes galime turėti iliuziją, kad bus prievartiniai konkursai, bet jų nereikės skelbti, nes šiandien Viešųjų pirkimų įstatymas yra galiojantis.

Savivaldybės gauna labai daug teisių, savivaldybės, priešingai, negauna didelių įpareigojimų. Savivaldybės galės skelbti konkursus, investuoti, administruoti, prižiūrėti ir už tai gauti automatiškai pinigų. Tačiau rizika lieka gamintojams ir importuotojams. Gamintojams ir importuotojams, atsakingiems už užduočių įgyvendinimą, neįgyvendinus užduočių, grės mokestis už aplinkos teršimą, kuris kartais gali būti didesnis už tą menamą sumokamą mokestį.

Pabaigai, aš manau, siekiant balanso iš tikrųjų balansą aš įsivaizduoju kitaip. Matant, kur nuėjo projektas, savivaldos yra didžiosios laimėtojos, ir aš labai norėčiau, kad jos įvertintų tai ir palaikytų šį projektą, nes tai atves tikrai į geresnę paslaugą gyventojams.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Labai trumpą repliką, pone Aidai. Prašom.

A. GEDVILAS (DPF). Ačiū, gerbiamas ministre. Ačiū, kad suteikėte žodį dėl replikos. Iš tikrųjų ministras kalba, kad mes patys patvirtinome komitete, priėmėme, bet man keista, kaip ministerija pateikė tokius pasiūlymus, kurie, kaip pasakius, visą tą įstatymą padarė niekinį, ir po konsultacijų su savivalda iš tikrųjų nuomonė visų yra vienareikšmiška. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskutuoti laikas baigėsi. Atsiprašau, kas nespėjo pakalbėti.

Dabar yra Specialiųjų tyrimų tarnybos balandžio 30 dienos pasiūlymų dėl Atliekų tvarkymo įstatymo (minutėlę, suteiksiu žodį truputį vėliau, jeigu galima) 15 straipsnio. Yra pritarta iš dalies. Galime pritarti? (*Balsai salėje*) Galime. Balsavimas vyks 15 val. 50 min. (*Balsai salėje*) Šiaip iš principo reikėtų, kai balsuojame. Kolegos, gauname pastabų, kad kai balsuojame salėje, yra mažai žmonių, ir tuos pasiūlymus reikėtų pristatyti balsavimo metu, taip suprantu? (*Balsai salėje*) Gerai, tada pasiūlymai bus svarstomi balsavimo metu, kai salėje bus daugiau Seimo narių. Ačiū.

Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymas. Taip pat pasiūlymai bus tada, kai bus balsuojama. Ligita, prašom trumpą repliką.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Kadangi iš tikrųjų dar vyksta audringos diskusijos, aš siūlyčiau padaryti pertrauką iki kito posėdžio.

PIRMININKAS. Dėl ko?

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Dėl abiejų įstatymų projektų: dėl Atliekų tvarkymo įstatymo ir Pakuočių tvarkymo įstatymo.

PIRMININKAS. Frakcijos vardu? Ačiū. Siūlymas yra teisėtas. Balsuosime turbūt irgi tada, kai bus balsuojama. Neužmirškite dar kartą priminti dėl pertraukos. Ačiū.

15.16 val.

Farmacijos įstatymo Nr. X-709 8, 57 ir 59 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-337(2) (svarstymas)

Kolegos, teikiu svarstyti darbotvarkės 2-7 klausimą – Farmacijos įstatymo Nr. X-709 8, 57 ir 59 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-337(2). Pranešėjai – P. Kuzmickienė, M. Majauskas. Taip... Socialinių reikalų ir darbo komiteto pranešėja P. Kuzmickienė. Prašom pristatyti. Atsiprašau, Sveikatos reikalų komitetas. A. Matulas pristato komiteto poziciją. Ruošiasi M. Majauskas, Biudžeto ir finansų komitetas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, P. Kuzmickienė buvo paskirta pristatyti išvadą, bet ji negalėjo ir paprašė manęs. Seimo Sveikatos reikalų komitetas svarstė minėtą įstatymo projektą ir, 8 balsavus už, 2 – prieš ir 1 susilaikius, pritarė įstatymo projektui. Buvo daug pasiūlymų, į daugelį jų yra atsižvelgta. Vyriausybės išvada. Komitetas... Iš esmės Vyriausybė pritarė įstatymo projektui. Komitetas irgi pritarė. Kolega R. Žemaitaitis buvo pasiūlęs įstatymo projektą, komitetas jam nepritarė. Jeigu reikės, pakomentuosiu. Tada buvo suformuluoti... Biudžeto ir finansų komitetas irgi pritarė įstatymo projektui. Komitetas pritarė.

Atsižvelgdamas į Teisės departamento pastabas, Sveikatos reikalų komitetas teikia naują kai kurių straipsnių redakciją, todėl prašyčiau pritarti Farmacijos įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Ačiū, pirmininke. Dabar Biudžeto ir finansų komiteto atstovo reikėtų, nes pirmininko M. Majausko nematyti salėje. Gal, Vytautai Mitalai, galėtumėte perskaityti Biudžeto ir finansų komiteto išvadą? Ačiū, kolega.

V. MITALAS (LF). Gerbiamieji kolegos, Biudžeto ir finansų komitetas svarstė šį projektą ir nusprendė iš esmės pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir pasiūlyti pagrindiniam Sveikatos reikalų komitetui tobulinti projektą pagal Seimo kanceliarijos Teisės departamento siūlymus. Balsavimo rezultatai: už – 7, prieš nėra, susilaikė 1.

PIRMININKAS. Ačiū. Čia taip pat yra pasiūlymų, jie bus pateikiami tada, kai bus balsuojama. Bendroji diskusija. A. Veryga. Prašau.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, pirmininke. Gerbiami kolegos, nenoriu tuščiažodžiauti, todėl parengiau keletą skaidrių tiesiog iliustruoti tai, ką aš norėčiau jums pasakyti apie šiuos įstatymų projektus. Pirmiausia norėčiau pradėti nuo to, kad tie buvę įstatymo pakeitimai nebuvo sugalvoti mūsų, jie atsirado po to, kai Pasaulio sveikatos organizacija vertino, kur Lietuvos gyventojai patiria didžiausias nepakeliamas išlaidas sveikatai, ir tie raudoni stulpeliai, tiksliau, stulpelio raudona dalis yra vaistai, tai yra nepakeliamos Lietuvos gyventojų išlaidos, kurių, kaip matote, skurdžiausios gyventojų grupės didžiausią dalį sudarė būtent išlaidos vaistams. Priimti tiek Farmacijos įstatymo pakeitimai, tiek Vyriausybės nutarimo pakeitimai, tiek apskritai vykdyta vaistų politika leido sutaupyti tiek pacientams, tiek Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetui, mažėjo pacientų priemoka už vieną receptą, pacientams vaistai kainavo pigiau. Ir tai nėra mūsų kažkoks galbūt išvedžiojimas, bet jeigu pažiūrėtumėte į Statistikos departamento skelbiamus vartotojų kainų pokyčius pagal vartotojų kainų indeksą, tai bet kokių vaistų kaina buvo mažėjanti, turėjo tendenciją mažėti ir tą fiksavo, kaip ir sakiau, tiek mūsų Statistikos departamentas, tiek tarptautinės kompanijos, kurios stebi Lietuvos vaistų rinką.

Kam buvo panaudoti šitie pinigai ir kam jie buvo skirti? Jie buvo skirti padidinti kompensavimo lygį vaistų, kurie anksčiau daliai pacientų buvo kompensuojami, pavyzdžiui, 50 % ar 90 %. Kai, kalbant apie šias teikiamas pataisas, aš girdžiu, kad tai yra nesąžininga pacientų atžvilgiu, tai aš manau, kas tikrai buvo nesąžininga, tai vaistus kompensuoti ne 100 % priklausomai nuo ligos. Pacientas juk negali pasirinkti, kokia liga sirgti, ar diabetu, ar arterine hipertenzija, ar dar kažkokia kita liga, ir tada jie tikrai buvo diskriminuojami. Sutaupius, radus lėšų tam, šita diskriminacija buvo panaikinta. Dar daugiau, į kompensavimą buvo įtraukta daug naujų vaistų. Kai aš girdžiu apie šitas įstatymo pataisas, aš negirdžiu jokių argumentų, išskyrus tuos, kurie buvo naudojami rinkimų metu spekuliuojant ir manipuliuojant pacientais, kalbant apie kažkokias mistines teises rinktis, kalbant apie teisingumą, apie kitus dalykus. Man kiekvieną kartą norisi paklausti kolegų, kurių galų mes tada stojame į tokias organizacijas kaip Ekonominės plėtros ir bendradarbiavimo organizacija, kurių galų mes tada tampame Jungtinių Tautų ir Pasaulio sveikatos organizacijų nare, jeigu mums yra absoliučiai vienodai, ką rekomenduoja šitos organizacijos? Tai čia jūs matote paveikslėlį EBPO leidinio, kuriame yra kalbama apie sveikatos sistemos išlaidų švaistymą. Čia tas grafikas gal jums nėra labai aiškiai matomas, bet čia matoma, kiek, kokį procentą generikai sudaro vaistų rinkoje turtingose šalyse. Tikrai Vokietijos turbūt nepavadinsi neturtinga šalimi, tai vokiečiai sau neleidžia prabangos permokėti už generinius arba kažkokius „originalius“ vaistus. Ten generikai sudaro apie 80 % arba netgi daugiau vaistų rinkos.

Čia yra Europos Komisijos ataskaita, kuri kalba apie piktnaudžiavimus ir apie antikonkurencinius susitarimus piktnaudžiaujant dominuojančia padėtimi. Šitie įstatymo pakeitimai tam tikra prasme grąžins mus keletą metų atgal ir sukurs galimybę vėl trukdyti konkurencijai vaistų rinkoje, o už trukdymą konkurencijai vaistų rinkoje Europos Sąjungos valstybėse buvo skirta baudų virš 1 mlrd. eurų. Tai tikrai norėtusi, kad mes kažko panašaus nesukurtume.

Na ir paskutinis motyvas argumentuojant prieš. Čia yra Danijos, kuri yra viena iš laimingiausių Europos valstybių, agentūros AMGROS, užsiimančios vaistų konkursais... Jie kiekvieną kartą skelbia, kiek yra sutaupyta tiek valstybės, tiek pacientų, kiek jie skelbia kainų konkursų, ir Danija kainos konkursą skelbia kartą per mėnesį. Dabar šiuose įstatymo pakeitimuose siūloma netgi retinti kainos konkursą Lietuvoje, kainyną retinti. Nuo keturių kartų per metus suretinti iki dviejų. Vadinasi, mes judame kardinaliai priešinga kryptimi negu šalys, kurios racionaliai naudoja savo sveikatos išteklius. Taigi kviečiu, kolegos, šitų įstatymų pakeitimų nepalaikyti.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Daugiau diskutuoti užsirašiusių nėra. Pasiūlymai taip pat bus svarstomi balsavimo metu.

15.25 val.

Laisvės gynėjo teisinio statuso įstatymo projektas Nr. XIVP-415(2) (svarstymas)

Teikiu darbotvarkės 2-8 klausimą – Laisvės gynėjo teisinio statuso įstatymo projektą Nr. XIVP-415(2). Yra Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto išvada. Prašom. A. Pocius. Ir vėliau – Laisvės kovų ir istorinės atminties komisijos atstovė P. Kuzmickienė.

A. POCIUS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, šių metų gegužės 19 dieną Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas svarstė Laisvės gynėjo teisinio statuso įstatymo projektą, kurio esmė – siūloma įteisinti 1990–1991 metų laisvės gynėjo statusą. Projekte nustatoma laisvės gynėjo samprata, nuostatos, kas ir kaip teisiškai būtų laikomi laisvės gynėjais.

Komitete buvo pasiūlytas vienas papildymas, kuris skamba taip. Pakeisti 1 straipsnį ir jį išdėstyti taip. Šis įstatymas įtvirtina laisvės gynėjo teisinį statusą, apibrėžia laisvės gynėjo kario savanorio, laisvės gynėjo Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos apsaugos skyriaus pareigūno, laisvės gynėjo Valstybės saugumo departamento pareigūno, laisvės gynėjo Muitinės departamento pareigūno, laisvės gynėjo policijos pareigūno, laisvės gynėjo šaulio sąvoką ir nustato pagrindinius laisvės gynėjo teisinio statuso pripažinimo kriterijus.

Balsavimo rezultatai – pritarta bendru sutarimu. Raginu palaikyti šį įstatymą ir balsuoti už. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, pirmininke. Laisvės kovų ir istorinės atminties komisija. Kolegės P. Kuzmickienės nėra, tai gal gali pristatyti V. Rakutis? Irgi nematau. Tada gal V. Bukauskas galėtų perskaityti komisijos nuomonę? Prašau, kolega Valentinai.

V. BUKAUSKAS (DPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, komisija apsvaistė minėtą teisės aktą, iš esmės pritarė įstatymo projektui Nr. XIVP-415 ir siūlo pagrindiniam komitetui jį svarstyti. Balsavimo rezultatai – pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskutuoti užsirašiusių nėra. Už, prieš irgi nėra. Bus balsuojama 15 val. 50 min.

15.28 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 70, 77, 132, 170, 209¹, 212, 234¹, 234² straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-393(2) (svarstymas)

Teikiu svarstyti darbotvarkės 2-9 klausimą – Administracinių nusižengimų kodekso 70, 77, 132, 170, 209¹, 212, 234¹, 234² straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-393(2). Prašom. Teisės ir teisėtvarkos komiteto nuomonę pristatys S. Šedbaras.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, šio įstatymo pakeitimas susijęs su Europos Parlamento ir Tarybos reglamento perkėlimu į nacionalinę teisę. Tai yra susiję su sprogstamųjų medžiagų pirmtakų ir tabako gaminių sąvokų patikslinimu. Kartu numatoma atsakomybė už deklaravimo tvarkos pažeidimus. Komitete dalyvavo 7 nariai ir, visiems balsavus už, pritarta komiteto patobulintam įstatymo projektui ir išvadoms.

PIRMININKAS. Ačiū. Norinčių kalbėti diskusijoje nėra, už, prieš pasisakančių nėra.

15.29 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 585 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-324(2) (svarstymas)

Toliau darbotvarkės 2-10 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 585 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-324. Taip pat kolega S. Šedbaras. Prašau.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Šis pakeitimas yra susijęs su tuo, kad būtų suvienodinti advokatų, advokatų padėjėjų įgaliojimų patvirtinimo dokumentai tiek baudžiamosiose, tiek civilinėse, taip pat ir Administracinių nusižengimų kodekso bylose. Tas klausimas, kuris, matyt, buvo pražiūrėtas, atsiprašau, už tokį nelietuvišką žodį, priimant Administracinių nusižengimų kodeksą, šitas neapsižiūrėjimas šiuo metu yra taisomas. Komiteto posėdyje visi 7 dalyvavę Seimo nariai balsavo už ir pritarė šio įstatymo projekto išvadoms.

PIRMININKAS. Ačiū. Bendroje diskusijoje niekas nenori dalyvauti. Už, prieš taip pat nėra.

15.30 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 94 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-328(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-11 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 94 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-328(2). Vėl kolega S. Šedbaras. Prašom, gerbiamasis.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Tai yra kolegos Seimo nario E. Pupinio projektas, kuriuo bandoma išspręsti situaciją, kai savivaldybės tarybos narys yra nuteisiamas, bet informacija nepasiekia Vyriausiosios rinkimų komisijos. Jis siūlė nustatyti administracinę atsakomybę už nepranešimą, tačiau tokios pareigos savivaldybės tarybos narys neturi. Atsižvelgęs į institucijų nuomonę, komitetas siūlo projektą atmesti, visi 7 dalyvavę posėdyje balsavo už. Čia klausimas yra iš tiesų aktualus, tačiau jį šiek tiek reikia spręsti kitu būdu, kurį mes esame aptarę ir su autoriumi.

PIRMININKAS. Ačiū. Už pasisako E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, kaip ir sakė gerbiamas pirmininkas, problema egzistuoja. Savivaldybių tarybose būna taip, kad atsitinka vienas kitas atvejis, kai nuteistas žmogus po baudžiamosios atsakomybės dar lieka tarybos nariu. Savaimė suprantama, buvo nagrinėtas šis klausimas ir vis dėlto nuspręsta palaukti daugiau informacijos iš kitų institucijų. Galbūt būtų galima kaip nors sureguliuoti kitokiu būdu, kad institucijos viena kitai praneštų šią informaciją. Aš šiek tiek išgyvenčiau, jei paliktume, kad institucijos praneštų, nes ir šiuo metu faktiškai gali jos pranešti, tačiau tas mechanizmas neveikia.

Manyčiau, kad vis dėlto turėsime grįžti prie įstatymų pakeitimų – ir savivaldos, ir šio įstatymo, kad būtų paprastesnis mechanizmas, kad vis dėlto pats asmuo, kuris nuteistas, lygiai taip pat, kaip prieš dalyvaudamas rinkimuose praneša, kad yra teistas, galėtų pranešti, jeigu būtų nuteistas, ir administraciniai kaštai būtų kur kas mažesni. Aš siūlau šį kartą atmesti, bet padirbėti dėl naujesnio pasiūlymo, sulaukus tam tikros informacijos iš institucijų. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Balsavimas numatytu laiku. Toliau posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininko pavaduotojas A. Mazuronis. Ačiū, kolegos.

15.32 val.

Baudžiamojo proceso kodekso 133 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-379(2) (svarstymas)

PIRMININKAS (A. MAZURONIS, DPF). Labai dėkui. Gerbiami kolegos, kitas darbotvarkės 2-12 klausimas – Baudžiamojo proceso kodekso 133 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-379(2). Svarstymo stadija. Pagrindinio komiteto pranešėjas S. Šedbaras.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Kolegos, čia yra projektas, susijęs su užstato, piniginio užstato, kaip kardamosios priemonės skyrimo teisinio reglamentavimo tobulinimu. Dažniau būtų galima taikyti užstatą, sumažintų galimybes perteklingai skirti ar pratęsti griežčiausią kardomąją priemonę – suėmimą dažniau taikant užstatą. Visi 5 komiteto nariai, kurie dalyvavo posėdyje, balsavo už ir pritarė komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas pranešėjas. Diskusijoje dalyvauti užsirašiusių Seimo narių nėra. Pasisakymai po svarstymo dėl motyvų, taip pat nėra norinčių pasisakyti. Balsavimas dėl įstatymo projekto tam numatytu laiku.

15.33 val.

Politinių partijų įstatymo Nr. I-606 1, 2, 3, 4, 5 straipsnių pakeitimo ir 31, 32 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIVP-406(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės 2-13 klausimas – Politinių partijų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir 31, 32 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIVP-406(2). Svarstymo

stadija. Pranešėjas – K. Masiulis, Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Kas galėtų perskaityti Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto išvadą? V. Bukauskas gal galėtų? Gerbiamas Valentinai! (*Šurmulyš salėje*) Gerbiamas Valentinai, gal galėtumėte perskaityti Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto išvadą?

V. BUKAUSKAS (DPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas apsvarstė minėtą teisės aktą ir pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas pranešėju. Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadą pristato komiteto pranešėjas S. Šedbaras.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Teisės ir teisėtvarkos komitetas, kaip papildomas komitetas, svarstė šį įstatymo projektą. Visiems aštuoniems komitete dalyvavusiems balsavus už, pasiūlė pagrindiniam komitetui pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms, kurioms komitetas pritarė.

Dar atkreipiu dėmesį. Komitete taip pat buvo svarstomas Seimo nario G. Surplio pasiūlymas. Jis siūlo kitokią formuluotę dėl to, kad galėtų steigti politinę partiją iš Europos Sąjungos narių, kad tai būtų nuolatinio gyventojo statusą turintys asmenys. Komitetas darė pertrauką, išsiaiškino, kad ir dabartinis reguliavimas, kai reikalingas šešių mėnesių gyvenimo laikas, Europos Komisijoje buvo sutiktas nepalankiai, tai naujas reguliavimas greičiausiai būtų įvertintas kaip prieštaraujantis Europos dokumentams. Šiam pasiūlymui komitetas taip pat nepritarė. Matyt, kaip elgiasi pagrindinis komitetas, tuoj pat sužinosime.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas pranešėju. Diskutuoti užsirašė vienas Seimo narys, G. Surplys, tačiau jo salėje nematau. Dėl įstatymo projekto gauta pataisa, dėl jos apsispręsimu balsavimo metu.

15.37 val.

Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Algirdo Petro Drevinsko peticijos“ projektas Nr. PNP-14-15

Kitas darbotvarkės rezervinis 1 klausimas – Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Algirdo Petro Drevinsko peticijos“ projektas Nr. PNP-14-15. Pranešėjas – E. Pupinis. (*Balsai salėje*) Gerbiamas Audroniau, peticijos, taip.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Algirdo Petro Drevinsko peticijos“ projektas. Peticijų komisija A. P. Drevinsko peticiją iš esmės išnagrinėjo jo posėdyje šių metų gegužės 19 dieną ir priėmė sprendimą atmesti joje pateiktus pasiūlymus inicijuoti Sveikatos sistemos įstatymo, Sveikatos draudimo įstatymo, Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo, Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo pakeitimus, susijusius su mokamų sveikatos priežiūros paslaugų kainodaros reglamentavimu. Peticijų komisijos nuomone, mokamų sveikatos priežiūros paslaugų kainodarą būtina tobulinti, bet jos reglamentavimo klausimus reikia spręsti kompleksškai. Pažymėtina, kad priemonės šiems klausimams spręsti yra numatytos XVIII Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plane. Būtų tikslinga, kad sprendžiant šiuos klausimus aktyvią poziciją užimtų ir Seimo Sveikatos reikalų komitetas. Prašome į tai atsižvelgti ir pritarti komisijos išvadai atmesti A. P. Drevinsko peticiją. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas pranešėju. Kalbančių dėl motyvų nėra. Gerbiami kolegos, kadangi tai protokolinis nutarimas, gal galime pritarti Peticijų komisijos išvadai bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui. Pritarta.

15.39 val.

Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo Nr. I-1562 2, 24, 26 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4738 (pateikimas)

Kadangi šiek tiek lenkiame darbotvarkę, kitas... Gerbiamas Veryga, matau posėdžių salėje, gal galite pristatyti darbotvarkės 2-22 klausimą – Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo Nr. I-1562 2, 24, 26 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIII-4738? Pateikimo stadija.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, pirmininke. Gerbiami kolegos, šie pakeitimai buvo parengti dar praėjusioje kadencijoje, jie atsirado jau veikiant vadinamajam žalos be kaltės įstatymui. Noriu tik priminti tiems kolegoms, kurie praėjusioje kadencijoje nebuvo, tai buvo vienas iš tokių reforminių, labai svarbių įstatymų, turėjęs sukurti, ir aš tikiu, kad kuria, prielaidas išgyvendinti tos vadinamosios kaltinamosios medicinos, persekiojamosios medicinos kultūrą ir turėjęs sukurti aplinką, kai pacientai, patyrę kokią nors žalą, kuri vyksta sveikatos priežiūros sistemoje, gautų atlyginimą, tam tikrą kompensaciją už tą patirtą žalą, kartu nereikėtų ieškoti ir įrodinėti kaltės medikų, dėl kurių tam tikrų veiksmų ta žala galėjo atsirasti. Tačiau iš tikrųjų tas įstatymas nėra tobulas ir, matyt, nė vienas įstatymas nėra tobulas. Jau jam galiojant ir veikiant žalos nustatymo komisijai išaiškėjo tam tikri trūkumai. Juos ir yra bandoma ištaisyti šiomis pataisomis. Aš pabandyčiau trumpai perbėgti, kas čia yra siūloma.

Yra siūloma keisti keletą dalykų. Pirmiausia, galiojančio įstatymo redakcijoje yra nenustatytas įmokos į sąskaitą apskaičiavimo būdas tais atvejais, kai asmens sveikatos priežiūros įstaiga negauna pajamų už sveikatos priežiūros paslaugų teikimą. Pavyzdžiui, jeigu ji yra biudžetinė įstaiga, jeigu tai yra įmonė, tarkime, gamyklos ar stambios įmonės, kurios turi medicinos punktą ir jo veikla yra išlaikoma iš bendrų įmonės pajamų. Jeigu tai yra socialinės globos įstaiga, kurios teikiamos asmens sveikatos priežiūros paslaugos yra apmokamos iš kitų šaltinių. Jei ta įstaiga asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikia nemokamai. Pavyzdžiui, optometrininkų kai kurios paslaugos padengiamos iš akinių pardavimo pajamų ir panašiai.

Kadangi sąskaita yra ta, kurioje kaupiamos lėšos žalai atlyginti, yra skirta kaupti lėšas ir iš jų atlyginti bet kurioje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje padarytą žalą, tai kiekvienas juridinis asmuo, kuris turi asmens sveikatos priežiūros veiklos licenciją, privalo mokėti įmokas į sąskaitą. Tokio nemokėjimo neturėtų būti, tai buvo tam tikra teisinio reguliavimo spraga.

Taip pat kai kurios įstaigos, kai kurių paslaugų teikimo įstaigos, nebuvo patekusios į įstatymo reguliavimą, todėl būtina aiškiai nustatyti, kokias konkrečius dydžio įmokas turi mokėti bendrųjų paslaugų sąraše nurodytos asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančios sveikatos priežiūros įstaigos.

Taip pat yra siūloma nustatyti tam tikras išmokų lubas žinant, kad vis dėlto ta sąskaita ir jos galimybės yra ribotos, ir siekiant kaip galima didesniame pacientų skaičiui atlyginti patiriamą žalą. Įvertinus ribotą sąskaitos dydį siūloma keisti žalos apskaičiavimo tvarką ir, kaip ir minėjau, įvesti tam tikras lubas.

Taip pat yra siūloma keisti komisijos, žalos nustatymo komisijos, sudėtį ir nustatyti, kad privalomai joje būtų aukštąjį universitetinį odontologijos studijų krypties išsilavinimą turintis specialistas, nes žalos nustatymo komisija tikrai gauna daug skundų, susijusių būtent su odontologijos paslaugų teikimu.

Taip pat yra iš praktikos atėjęs siūlymas, vėlgi dėl komisijos, koks komisijos narių skaičius turėtų būti laikomas pakankamu kvorumui sudaryti. Siūloma tą skaičių mažinti nuo šešių iki penkių vėlgi vertinant praktinius pastebėjimus, kad nėra lengva surinkti kvorumą.

Taip pat yra siūloma eliminuoti tokią savotišką spragą, kai buvo palikta galimybė nemokėti delspinigių, jeigu yra sumokama ne visa draudimo įmoka. Dalis gydymo įstaigų tuo savotiškai piktnaudžiaudavo.

Yra įtvirtinama dar keletas pakeitimų. Pavyzdžiui, įstatyme numatoma teisė komisijos nariui pateikti atskirąją nuomonę, kai nėra bendro komisijos sutarimo.

Prašyčiau palaikyti šiuos pakeitimus, nes, kaip ir minėjau, jie yra jau atkeliavę iš praktinio darbo.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Jūsų paklausti užsirašė du Seimo nariai. Pirmasis klausia S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamasis pranešėjau, kolega, aš dėl tų lubų noriu paklausti. Pacientai tikrai gal nekalti, jeigu išmokų fondas ar tas limitas yra gana menko lygio. Jūs, aišku, girdėjote kažkur pasaulyje neseniai pasklido žinia, kad kažkam amputavo ne tą koją, tai piliečiui dabar turbūt reikės netekti ir antros, ir faktiškai jis yra stipriai apribotas, išjungtas iš gyvenimo. Gali pasibaigti kažkaip ir nesėkmingai, mirtimi. Yra buvę tokių atvejų ir Lietuvoje, kai suleista ne ta substancija, nepataikyta ir kūdikis mirė. Tai tie 60 tūkst. ar

čia jau ta visa kompensacija, kuri atlygintų patirtus skausmus, prarastą gyvybę ar prarastą gyvenimo komfortą? Ačiū.

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū. Iš tikrųjų labai teisingas klausimas ir jūs tikrai teisingai sakote, kad žmogaus gyvybės apskritai turbūt mes pinigais niekaip neįvertinsime ir jokie pinigai neatpirks žmonėms nei skausmo, nei kokių nors praradimų. Bet paties šito fondo tikslas yra kaip galima daugiau pacientų atlyginti nesudėtingai, kad jiems nereikėtų vaikštinėti po teismus, sudėtingai įrodinėti, kad kaip galima daugiau jų gautų žalos atlyginimą. Jeigu mes norėtume padaryti, kad tos sumos būtų labai didelės, vadinasi, turėtų ir gydymo įstaigoms didėti įmokos, nes ta žala iš kažko turi būti atlyginama.

Ir dar vienas dalykas, ką reikia suprasti, kad čia yra nesudėtingas mechanizmas. Jis tam ir buvo kurtas, kad pacientams nebūtų sunku, bet jis neeliminuoja paciento teisės kreiptis į teismą, jeigu jo netenkina, sakykime, tokia suma, ir per teismą įrodyti kažką kitaip. Taip nėra visiškai uždaromos durys, bet yra uždedami tam tikri apribojimai, kad neatsitiktų taip, kad keli pacientai, 10, 20 jų gavo išmoką, o visiems likusiems tiesiog neliko pinigų. Lietuva tikrai ne vienintelė yra nustačiusi panašius kažkokius limitus.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiamasis pranešėju, gal tokio techninio klausimo norėjau paklausti. Kaip šiuo metu yra skaičiuojamos įmokos, nuo ko jos yra mokamos? Gal net yra piktnaudžiavimo atvejų, kai, pavyzdžiui, privačios gydymo įstaigos bando ne visą įmoką, mažesnę, kažką nuslėpti, nerodyti... Bet kad ir kaip būtų, žalai atsitikus, tai pacientai vis tiek kreipsis, kad gautų už tą žalą. Kokia situacija?

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Aš tikrai dabar tikslios formulės nepasakysiu, bet ten yra tam tikras procentas, net ir diferencijuotas. Vieną didesnę moka stacionarinės gydymo įstaigos, mažesnę moka pirminės sveikatos priežiūros įstaigos. Kaip ir minėjau pristatydamas, yra tam tikrų piktnaudžiavimo apraiškų, kai yra sumokama tik dalis sumos, ir tada nemokami, nes nėra pagal įstatymą nustatyta, kad reikia mokėti delpinigių. Yra tokių apraiškų, yra piktnaudžiaujama, todėl ir siūlymai yra teikiami iš tokių, jau sakau, gyvenimiškų praktinių pastebėjimų, kad tos spragos neliktų. Iš tikrųjų žalą atlyginti reikia visiems ir tokiu atveju pacientas yra nekal tas ir niekas neieško įstaigos. Pacientui žala yra atlyginama iš to fondo ir tikrai yra neteisinga, jeigu vieni moka, o kiti bando kažkaip išsisukti.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas pranešėju. Jūs atsakėte į visų kolegų klausimus. Motyvus už sako A. Vinkus.

A. VINKUS (LVŽSF). Gerbiamieji Seimo nariai, susipažinus su teikiamu Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo pakeitimo projektu, susidarė įspūdis, kad pradėjus veikti šiam įstatymui, kaip naujovei Lietuvos praktiniame gyvenime, „išlindo“ daug nesklandumų. Jų tikrai nemažai apibūdinta aiškinamajame rašte ir reikia pripažinti, kad siūlomos pataisos yra logiškos ir argumentuotos. Taupydamas laiką pakomentuosiu tik esminį dalyką, nesustodamas prie daugelio kitų įstatyme siūlomų pakeitimų. Keičiant iškelta pagrindinė problema, kad pacientų žalos atlyginimą turi teisę gauti visi, o įmokas pagal dabartinį reglamentavimą moka ne visos įstaigos, išties yra nelogiškas sprendimas, mano manymu. Sąlyginai galima palyginti, kad pacientų žalos atlyginimo sistema veikia panašiai kaip automobilių draudimo sistema – įmokas moka visi, o draudimo išmokas gauna tie, kurie pateko į draudiminį autoįvykį.

Pritariu siūlymui, kad įmokas privalo mokėti kiekvienas juridinis asmuo, turintis asmens sveikatos priežiūros veiklos licenciją, nes šiam tikslui sukauptos lėšos gali būti panaudotos bet kurioje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje padarytai žalai atlyginti. Kviečiu palaikyti.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Motyvų prieš nėra norinčių sakyti.

Kadangi jau atėjo numatytas balsavimo laikas, skelbiu balsavimą dėl ką tik pono A. Verygos pristatyto klausimo, 2-22 klausimo – įstatymo projekto Nr. XIII-4738. Kas pritariate įstatymo projektui po pateikimo, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 100 Seimo narių: už – 93, prieš – 1, susilaikė 6. Po pateikimo pritarta.

Siūloma pagrindiniu komitetu skirti Socialinių reikalų ir darbo komitetą, papildomu – Biudžeto ir finansų komitetą. Ar galime pritarti tokiam siūlymui bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui. Svarstyti siūloma birželio 29 dieną. Ar galime pritarti? Galime. Labai dėkui.

15.51 val.

Įstatymo „Dėl Susitarimo dėl Europos Sąjungos valstybių narių dvišalių investicijų sutarčių nutraukimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-377(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 2-2 klausimas, dėl kurio Seimas turėtų apsispręsti, – įstatymo „Dėl Susitarimo dėl Europos Sąjungos valstybių narių dvišalių investicijų sutarčių nutraukimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-377(2). Balsavimas po svarstymo. Kas pritariate, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 110 Seimo narių: už – 109, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymo projektui po svarstymo pritarta.

15.52 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Suomijos Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Suomijos Respublikos Vyriausybės sutarties dėl investicijų skatinimo ir apsaugos nutraukimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-398(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 2-3 klausimas – įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Suomijos Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Suomijos Respublikos Vyriausybės sutarties dėl investicijų skatinimo ir apsaugos nutraukimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-398(2). Kas pritariate, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 112 Seimo narių: už – 112, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Įstatymo projektui po svarstymo pritarta.

15.53 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Švedijos Vyriausybės susitarimo dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Švedijos Karalystės Vyriausybės susitarimo dėl investicijų skatinimo ir abipusės apsaugos nutraukimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-399(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 2-4 klausimas, dėl kurio turime apsispręsti, – įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Švedijos Vyriausybės susitarimo dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Švedijos Karalystės Vyriausybės susitarimo dėl investicijų skatinimo ir abipusės apsaugos nutraukimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-399(2). Kas pritariate įstatymo projektui, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 117 Seimo narių: už – 117, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Įstatymo projektui po svarstymo pritarta.

15.54 val.

Investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 13 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 13¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-437(2), Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-438(2), Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 56 ir 57 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-439(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 2-5.1 klausimas, dėl kurio turime apsispręsti, – Investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 13 straipsnio pakeitimo ir įstatymo papildymo 13¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-437(2). Dėl įstatymo projekto yra pataisa. Kviečiame Ekonomikos komiteto... Biudžeto ir finansų komiteto pirmininką M. Majauską. Ar tenkina pagrindinio komiteto išvada pritarti iš dalies, ar prašytumėte balsuoti?

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ne, balsuoti neprašau, tenkina.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Daugiau pataisų nėra gauta. Dėl viso įstatymo projekto balsuojame. Motyvų yra? Nėra norinčių pasisakyti dėl motyvų. Dėl viso įstatymo projekto po svarstymo kas pritariate, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 118 Seimo narių: už – 117, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymo projektui, 2-5.1 klausimui, po svarstymo pritarta.

Kitas klausimas, dėl kurio turime apsispręsti, 2-5.2 klausimas – įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-438(2). Kas pritariate po svarstymo, balsuojate už, kas nepritariate, prieš arba susilaikote.

Balsavo 115 Seimo narių: už – 115, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Įstatymo projektui po svarstymo pritarta.

Ir dar vienas lydimasis 2-5.3 klausimas – Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 56 ir 57 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-439(2). Kas pritariate, balsuojate už, kas nepritariate, prieš arba susilaikote.

Balsavo 114 Seimo narių: už – 114, prieš nėra, susilaikiusių taip pat nėra. Įstatymo projektui po svarstymo pritarta.

Per šoninį mikrofoną – L. Girskienė. Prašom.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Dėl kito.

15.57 val.

Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 1, 2, 3, 3¹, 3², 4, 7, 11¹, 12¹, 18², 22, 30, 32, 33, 34, 34¹, 34⁴, 34⁷, 34⁸, 34¹⁵, 34¹⁸, 34²³, 34²⁵, 34²⁶, 34²⁸, 34³¹ straipsnių, šeštojo skirsnio, 5 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 32¹ straipsniu ir antruoju² skirsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-171(2)ES, Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo Nr. IX-517 2, 4, 4², 7, 10, 11² straipsnių ir 2 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-172(2)ES (svarstymas)

PIRMININKAS. Turime apsispręsti dėl darbotvarkės 2-6.1 klausimo – Atliekų tvarkymo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-171(2)ES, taip pat 2-6.2 klausimo, lydimąjo. Per šoninį mikrofoną – L. Girskienė. Bet jeigu jūs dėl pertraukos, jau užfiksuota yra ir skelbsiu balsavimą dėl pertraukos iki kito posėdžio. Tai jau yra užfiksuota. Labai dėkui. Valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos vardu buvo paprašyta dėl abiejų įstatymų projektų pertrauka iki kito posėdžio. Kas pritariate tokiam pasiūlymui, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 116 Seimo narių: už – 54, prieš – 19, susilaikė 43. Dėl pertraukos balsų užtenka. Pertrauka dėl abiejų įstatymų projektų iki kito posėdžio.

15.59 val.

Farmacijos įstatymo Nr. X-709 8, 57 ir 59 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-337(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 2-7 klausimas, dėl kurio turime apsispręsti, – Farmacijos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-337(2). Pagrindinio komiteto pranešėja P. Kužmickienė. Gal galima būtų į tribūną, nes yra gauta Seimo nario R. Žemaitaičio pataisa, kurios, dėl suprantamų... (Ai, A. Matulas) jis negali pristatyti. Gal jūs galėtumėte ir pristatyti, ir komiteto išvadą pasakyti?

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, kadangi aš pradėjau, gerbiama Paulė prašė mane pabaigti šį juodą darbą. Pirmiausia tikriausiai visų vardu dar kartą reiškiame užuojautą R. Žemaitaičiui dėl mamytės mirties, dėl to jis negalėjo pristatyti savo pataisos. Sveikatos reikalų komitetas nepritarė šiai pataisai, nes čia jis siūlo perkelti kai kurias Vyriausybės nutarimo Nr. 994 nuostatas, net priemonių dydžius įrašyti į įstatymą. O to tikriausiai nereikėtų daryti įstatyme.

Kitas dalykas. Šis Vyriausybės nutarimas yra apskūstas Konstituciniam Teismui, todėl vis dėlto reikėtų sulaukti Konstitucinio Teismo sprendimo ir tuomet atitinkamai tobulinti. Šiuo metu mes šiuo įstatymo projektu sprendžiame šiek tiek kitas problemas. Komitetas šiai pataisai nepritarė ir labai prašyčiau nepritari.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas pranešėjau. Komitetas nepritarė, bet Seimas vis tiek turėtų apsispręsti dėl pataisos. Dėl motyvų nei už, nei prieš pataisą nematau norinčių kalbėti. Ger-

biami kolegos, skelbiu balsavimą. Kas pritariate R. Žemaitaičio pataisai, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 116 Seimo narių: už – 15, prieš – 40, susilaikė 61. Siūlomai pataisai nepritarta.

Yra gauta dar viena Seimo nario R. Žemaitaičio pataisa. Gerbiamas Antanai, jūs gal irgi pristatytumėte ir komiteto išvadą pasakytumėte, nes čia nesusiję, kaip suprantu, su prieš tai buvusia? Susiję? Ai, jeigu susiję, tai Seimas jau apsisprendė dėl minėtų pataisų ir balsuoti antrą kartą nereikia.

Dėl viso įstatymo projekto po svarstymo dėl motyvų už pasisako A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, mes girdėjome iš A. Verygos daug vėl tų pačių argumentų, kodėl reikėtų nepritarti įstatymo projektui. Vis dėlto ši Vyriausybė vykdo kitokią, moralinę politiką pacientų atžvilgiu, turime sudaryti galimybę pacientui ir gydytojui rinktis gydymą. Be abejo, buvo sutaupyta, pacientai šiek tiek sutaupė pirkdami pigiausią vaistą, bet kadangi... į ką atkreipė dėmesį ir STT, kad ar tikrai pacientai tiek sutaupo, kiek buvo praėjusi ministerija deklaravusi. Paskaičiavus, kiek žmonių moka visą kainą ir perka kitus vaistus, kuriuos jiems rekomenduoja gydytojas, kad nebūtų nutraukta gydymo schema, pasirodo, tai papildomai žmonėms kainavo preliminarai, bent mūsų paskaičiavimais, dabar Ligoninių kasų paskaičiavimais, per 7 mln., apie 8 mln. Pasirodo, žmonės ne sutaupė, bet permokėjo. Todėl labai prašyčiau pritarti šiam įstatymo projektui. Jis atvers kelią ne ministerijai nurodinėti, kokį vaistą skirti, bet tiesiog gydytojui, panaudojant savo kompetenciją, patirtį, tariantis su pacientu, paskirti tokį gydymą, kuris geriausiai prailgintų ligą.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Dėl motyvų prieš pasisako A. Veryga.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, pirmininke. Gerbiami kolegos, aš vis dėlto kviesčiau nepasiduoti emocijoms. Jau daugybę metų gydytojas, skirdamas gydymą, pats ir apsisprendžia, ką skirti pacientui, išrašydamas, paskirdamas kokią nors veikliąją medžiagą, o ne firminį pavadinimą. Visa ši tvarka buvo sukurta tam, kad gamintojai konkuruotų duodami geresnę kainą Lietuvai. Už tuos pinigus, kurių biudžetas tiesiog neiššvaisto, buvo kompensuoti papildomi vaistai. Aš manau, kad tai ir yra tikrasis teisingumas. Visiškai nelogiška yra žaisti pacientų emocijomis ir kalbėti apie kažkokių sąžiningų primokėjimus, kai vienas renkasi iš dešimties, o kitas negauna jokio gydymo. Kaip ir minėjau, Lietuva pati neišsivalgo šitos politikos. Ji yra rekomenduojama ir EBPO, ir Pasaulio sveikatos organizacijos. Jeigu priimsime šiuos sprendimus, tai bus žingsnis ne į priekį, o žingsnis atgal. Todėl kviečiu balsuoti prieš.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Iš klausėme visų motyvų. Balsavimas dėl įstatymo projekto. Kas pritariate darbotvarkės 2-7 klausimui – Farmacijos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-337(2), balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 114 Seimo narių: už – 71, prieš – 15, susilaikė 28. Įstatymo projektui po svarstymo pritarta.

Per šoninį mikrofoną – A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, mums su Socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininku pasigirdo, kad dėl įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4738, kurį teikė A. Veryga ir jam buvo pritarta, jūs pasiūlėte kaip pagrindinį Socialinių reikalų ir darbo komitetą. Jeigu taip yra, galbūt ištaisysite klaidą, nes kaip pagrindinis turėtų būti Sveikatos reikalų komitetas.

PIRMININKAS. Atsiprašau, aš tikrai pasakiau, kad Socialinių reikalų ir darbo komitetas, tačiau buvo parašytas Sveikatos reikalų komitetas. Tai gal galėtume pritarti bendru sutarimu, aš neteisingai perskaičiau, atsiprašau, čia mano kaltė, dėl A. Verygos įstatymo projekto. Labai ačiū, pritarta. Labai dėkui, tikrai buvo klaida.

16.06 val.

Laisvės gynėjo teisinio statuso įstatymo projektas Nr. XIVP-415(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas 2-8 klausimas, dėl kurio turime apsispręsti, – Laisvės gynėjo teisinio statuso įstatymo projektas Nr. XIVP-415(2). Kas pritariate po svarstymo įstatymo projektui, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 112 Seimo narių: už – 107, prieš nėra, susilaikė 5. Įstatymo projektui po svarstymo pritarta.

16.07 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 70, 77, 132, 170, 209¹, 212, 234¹, 234² straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-393(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 2-9 klausimas, dėl kurio turime apsispręsti, – Administracinių nusižengimų kodekso kelių straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-393(2). Kas pritariate, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 119 Seimo narių: už – 119, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymo projektui po svarstymo pritarta.

16.08 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 585 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-324(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 2-10 klausimas, dėl kurio turime apsispręsti, – Administracinių nusižengimų kodekso 585 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-324(2). Kas pritariate įstatymo projektui, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 112 Seimo narių: už – 111, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymo projektui po svarstymo pritarta.

16.08 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 94 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-328(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas 2-11 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 94 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-328(2). Komitetas siūlo atmesti. Kas pritariate komiteto siūlymui atmesti, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 111 Seimo narių: už komiteto išvadą atmesti įstatymo projektą balsavo 76 Seimo nariai, prieš – 10, susilaikė 25. Įstatymo projektas atmestas.

16.09 val.

Baudžiamojo proceso kodekso 133 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-379(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas 2-12 klausimas – Baudžiamojo proceso kodekso 133 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-379(2). Kas pritariate, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 115 Seimo narių: už – 113, prieš nė vieno, susilaikė 2. Įstatymo projektui po svarstymo pritarta.

16.10 val.

Politinių partijų įstatymo Nr. I-606 1, 2, 3, 4, 5 straipsnių pakeitimo ir 31, 32 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIVP-406(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 2-13 klausimas – Politinių partijų kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-406(2). Į tribūną kviečiame pagrindinio komiteto pranešėją K. Masiulį, nes yra gauta Seimo nario G. Surplio pataisa, dėl jos... Prašau. Gerbiamas Surply, prašom pristatyti savo pataisą, dėl jos Seimas dar neapsisprendė.

G. SURPLYS (LVŽSF). Mano pasiūlymas buvo atsižvelgiant į tai, kad pagal dabartinę įstatymo siūlomą redakciją galimybė Lietuvoje Europos Sąjungos piliečiams įsteigti partijas būtų sutrum-

pinta iki pusės metų, pailginti tą terminą iki dvejų metų prilyginant gyvenimui Lietuvoje ne laikiną gyvenimą, kas yra 6 mėnesiai, bet nuolatinį gyvenimą, leidimą nuolat gyventi Lietuvoje dvejims metams. Toks buvo pasiūlymas. Tiesiog pailginti terminą, kuriam pasibaigus, Europos Sąjungos piliečiai galėtų būti partijų steigėjai Lietuvoje.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Gerbiamas Kęstuti, pristatykite komiteto...

K. MASIULIS (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Ačiū pataisos rengėjui. Komitetas apsvarstė šią pataisą ir bendru sutarimu ją atmetė dėl labai paprastos priežasties. Pagal mūsų parengtą projektą yra numatyta pataisa – šeši mėnesiai pragyvenimo terminas. Jeigu būtų terminas ilgesnis, tai mes jau žinome iš Europos Komisijos, kad tas ilgesnis terminas būtų atmestas Europos Komisijoje. Mes jau esame ties ta riba, kada mums būtų pradėtos skaičiuoti baudos. Vienkartinė bauda yra apie 0,5 mln., o daugkartinė bauda būtų... Kitos baudos būtų pradėtos skaičiuoti kiekvieną dieną ir jos irgi yra ženkliausios.

Be to, norintiems dalyvauti partijos veikloje jau yra leidžiama užsieniečiams ir yra leidžiama pragyvenus tris mėnesius. Tikrai nėra čia jokios grėsmės. Mes turime tik tris užsieniečius. Čia ne kokių trečiųjų šalių, o Europos Sąjungos piliečius, kurie tokioje veikloje dalyvauja. Aš siūlau gerbiamam G. Surpliui ir pačiam balsuoti prieš savo pataisą, nes ji tikrai yra neeuropinė ir prieštaraujanti Europos teisei.

PIRMININKAS. Dėkui.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Ir kolegas taip pat raginu taip pasielgti.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Už kolegos pono G. Surplio pataisą pasisako J. Jarutis.

J. JARUTIS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš kaip tik sakyčiau, kad reikia balsuoti už kolegos pataisą. Aš suprantu, kad penkeri metai yra galbūt terminas ir per didelis, bet dveji metai, pasiūlyti kolegos... Ne paslaptis, kad prisidengdami Europos Sąjungos pilietybe ją turintys žmonės gali vykdyti savo ne visai, kaip čia tiksliau pasakyti, teisėtą veiklą Lietuvoje. Yra pavyzdžių, kad ir mūsų ne visai draugiškų kaimynų piliečiai turi Europos Sąjungos pilietybę ir taip jie galėtų legalizuotis Lietuvoje ir kurti savo partijas ir judėjimus. Mes net praeitos kadencijos Seime turėjome vos ne apkaltos procesą vienai kolegei, kuri turėjo tam tikrų ryšių su žmonėmis, siekusiais daryti įtaką Lietuvoje esančioms politinėms partijoms. Aš manau, kad galima kreiptis į Europos Komisiją dėl peržiūrėjimo, bet baudos turbūt yra ne tas dalykas, nes grėsmė mūsų nacionaliniam saugumui ir galimybei paveikti politines partijas yra didesnė negu tai, ką kolegos sako. Aš palaikysiu kolegos pasiūlymą. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Prieš pataisą pasisako S. Šedbaras.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš siūlyčiau labai labai gerai pagalvoti, ir štai dėl ko. Mūsų komitetas, kaip papildomas komitetas, irgi svarstė ir tikrai išsiaiškinome, kokia yra Europos Komisijos pozicija.

Šiuo metu galioja šešių mėnesių terminas. Šitas terminas Europos Komisijos, sakyčiau, pro sukąstus dantis kol kas yra toleruojamas. Nežinia, kaip būtų, jeigu būtų atliekamas specialus tyrimas arba Teisingumo Teismo sprendimas. Ilginti terminą, kuris Lietuvoje jau galioja, keletą metų jis jau yra priimtas, čia yra tik įstatymo pataisos, neoficialia, žinoma, Europos Komisijos nuomone, tikrai nepritars, o kai gausime oficialią nuomonę, tai bus jau vėlu. Šitas reikalavimas turėti nuolatinį gyvenimą yra kitame įstatymo straipsnyje, bet jis yra taikomas trečiųjų šalių piliečiams.

Kolegos, jeigu mes dalyvaujame šitame klube, kuris vadinasi Europos Sąjunga, mes turime ir laikytis tų taisyklių. Aš pats kažkada buvau irgi labai skeptiškas tos normos atžvilgiu, tačiau po ilgų diskusijų mes tokį įstatymą priėmėme ir jis buvo Seime mūsų visų aprobuotas. Nuo 2014 metų galiojanti direktyva įpareigoja mus šitaip reglamentuoti. Mūsų terminas yra vienas iš ilgiausių Europos Sąjungoje – šeši mėnesiai. Aš siūlau tikrai nebeilginti, nes tai jokių būdu nebus supaprastą ir nebus Europos Sąjungos institucijų toleruojama.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Iš klausėme ir teigiamų, ir ne visai teigiamų pasisakymų apie siūlomą įstatymo pataisą, todėl balsuojame. Kas pritariate G. Surplio įstatymo pataisai, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 115 Seimo narių: už – 38, prieš – 51, susilaikė 26. Siūlomai pataisai nepritarta.

Dėl viso įstatymo projekto po svarstymo kalbėti dėl motyvų nėra norinčių. Balsuojame. Kas pritariate įstatymo projektui, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote. (*Šurmulyš salėje*)

Balsavo 115 Seimo narių: už – 86, prieš – 3, susilaikė 26. Įstatymo projektui po svarstymo pritarta.

Per šoninį mikrofoną – K. Masiulis.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Kolegos, trumpa replika. Mes, stodami į Europos Sąjungą, tokią sutartį pasirašėme, tad gerbkime savo parašą.

16.18 val.

Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo Nr. I-1562 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-514, Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-515 (*pateikimas*)

PIRMININKAS. Labai dėkui. Gerbiami kolegos, baigėme balsavimą ir pereiname prie tolesnių klausimų svarstymo. Darbotvarkės 2-15.1, 2-15.2 klausimai – projektas Nr. XIVP-514 ir projektas Nr. XIVP-515. Kokį čia balsavimą paleidote? (*Balsai salėje*) Darbotvarkės 2-15.1 ir 2-15.2 klausimai – Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo Nr. I-1562 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-514 ir lydimasis Sveikatos draudimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-515. Pranešėja – M. Navickienė.

M. NAVICKIENĖ (*TS-LKDF*). Labai ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, pristatau įstatymų projektus, kurie buvo parengti atsižvelgiant į Vienišo asmens išmokos įstatymo ir lydimuosius įstatymų projektus. Siūlome nustatyti tam tikrą teisinį reguliavimą.

Vienišo asmens išmokos įstatymo projektu siūloma nustatyti vienišo asmens išmoką, kuri neturėtų įtakos kitoms asmeniui pagal kitus įstatymus priklausančioms kas mėnesį mokamoms išmokoms ar kompensacijoms. Taip pat skiriami pinigai socialinei paramai, apmokėjimui už socialines paslaugas, jeigu kiti įstatymai nenustato kitaip. Kartu Vienišo asmens išmokos įstatymo projektu ir pateiktais lydimaisiais įstatymų projektais yra siekiama, kad tiek socialinio draudimo našlių pensijų gavėjų, tiek vienišo asmens išmokos gavėjų būtų lygiavertė padėtis skiriant paramą, teikiant socialines paslaugas bei mokant išmokas. Įstatymų projektų tikslas yra suvienodinti socialinio draudimo našlių pensijų gavėjų padėtį su vienišo asmens išmokos gavėjų padėtimi, skiriant paciento priemonę už kompensuojamuosius vaistus pagal Sveikatos draudimo įstatymą ir apskaičiuojant atlygintinos žalos dydį pagal Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymą. Vienišo asmens išmoka neturės įtakos pacientų atlygintinos žalos dydžiui ir nepasiturinčių neįgalųjų ir pagyvenusių žmonių kompensuojamųjų vaistų priemonėms. Tiek trumpai.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama ministre. Jūsų paklausti užsirašė du Seimo nariai. Pirmininkas klausia A. Matulas, jo salėje nematau. Kitas klausia A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiama ministre, dėkojame, kad pildote tai, ką praleidome. O dabar jau, taip sakant, visi įstatymai ar dar gali kas nors išlįsti, tarp mūsų kalbant?

M. NAVICKIENĖ (*TS-LKDF*). Labai tikiuosi, kad visi. Ačiū už pastabą, gerbiamas kolega.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama ministre, jūs atsakėte į visus kolegų klausimus. Dėl motyvų dėl įstatymų projektų po pateikimo nėra norinčių kalbėti. Balsavimas dėl įstatymų projektų – tam numatytu metu.

16.21 val.

Darbo kodekso 108, 109, 139, 213 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-489 (*pateikimas*)

Kitas darbotvarkės 2-16 klausimas – Darbo kodekso kai kurių straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-489. Pranešėja – ministrė M. Navickienė.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Gerbiami kolegos, pristatau Darbo kodekso pakeitimo projektą. Šio įstatymo tikslas yra tinkamai perkelti į nacionalinę teisę darbuotojų komandiravimo įgyvendinimo direktyvos nuostatas dėl subsidiarios rangovo atsakomybės ir dėl informacijos apie komandiruojamą darbuotoją teikimo.

Dėl netinkamai perkeltos direktyvos 2020 metų lapkričio mėnesį Lietuvai jau yra pradėta iki pažeidiminė procedūra, todėl siekiama tinkamai perkelti direktyvą į nacionalinius teisės aktus. Šiuo įstatymo projektu siūlome numatyti subsidiarią rangovo, jeigu darbdavys yra subrangovas, atsakomybę už darbo užmokesčio mokėjimą darbuotojui, kai jis dirba darbus, nustatytus Statybos įstatyme. Dabar tokia atsakomybė numatyta tik tuo atveju, kai dirba komandiruotas darbuotojas, o paslaugas teikia užsienio paslaugų teikėjas.

Taip pat siūlome nustatyti, kad subsidiari rangovo, jeigu darbdavys yra subrangovas, atsakomybė apsiriboja darbuotojo, taip pat ir komandiruotojo darbuotojo teisėmis, įgytomis atliekant darbo funkcijas, kai vykdoma sutartis tarp rangovo ir jo subrangovo. Taip pat siūlome papildyti, kad darbo ginčų šalimi laikomas ir rangovas, ir atsisakyti reikalavimo užsienio darbdaviui, komandiruojančiam darbuotoją, teikti informaciją apie darbuotojui taikomas Darbo kodekso nustatytas sąlygas, patikslinama, kad informuojama ne vėliau kaip iki darbo Lietuvoje pradžios.

Siūlome patikslinti, kad užsienio valstybės darbdavys pranešimus teikia tiesiogiai Darbo inspekcijai. Siūlome nustatyti, kad kelių transporto priemonių vairuotojams darbo sąlygų ypatumus nustato kelių transporto santykius reglamentuojantys įstatymai. Tiek. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama ministre. Jūsų paklausti užsirašė vienas Seimo narys A. Sysas. Gerbiamas Algirdai, klausite?

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Atsisakysiu, kad greičiau ateitų ir...

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega, už konstruktyvumą. Dėl motyvų dėl įstatymo projekto po pateikimo taip pat nėra norinčių kalbėti. Balsavimas dėl įstatymo projekto – balsavimo metu.

16.23 val.

Įstatymo „Dėl pareiškimų pagal 1959 m. balandžio 20 d. Europos konvenciją dėl savitarpio pagalbos baudžiamosiose bylose ir 1978 m. kovo 17 d. Europos konvencijos dėl savitarpio pagalbos baudžiamosiose bylose papildomą protokolą“ projektas Nr. XIVP-460, Įstatymo „Dėl Europos konvencijos dėl savitarpio pagalbos baudžiamosiose bylose antrojo papildomo protokolo ratifikavimo“ Nr. IX-1997 papildymo 4 ir 5 straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-461 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-17.1, 2-17.2 klausimai – įstatymo „Dėl pareiškimų pagal 1959 m. balandžio 20 d. Europos konvenciją dėl savitarpio pagalbos baudžiamosiose bylose ir 1978 m. kovo 17 d. Europos konvencijos dėl savitarpio pagalbos baudžiamosiose bylose papildomą protokolą“ projektas Nr. XIVP-460 bei lydimojo teisės akto projektas Nr. XIVP-461. Pranešėja – teisingumo ministrė E. Dobrovolska.

E. DOBROVOLSKA (LF). Sveiki kolegos. Teikiamo projekto tikslas yra įgyvendinti įpareigojimą Europos Sąjungos valstybėms narėms, dalyvaujančioms tvirtesnio bendradarbiavimo Europos prokuratūros įsteigimo srityje, pripažinti ir pranešti, kad daugiašalio tarptautinio susitarimo dėl teisinės pagalbos baudžiamosiose bylose įgyvendinimo tikslais Europos prokuratūra yra kompetentinga institucija. Papildyti ankstesnius Lietuvos Respublikos pareiškimus dėl kompetentingų institucijų. Taip pat nustatyti, kad Europos prokuratūra paskiriama kompetentinga teismine institucija.

Svarbu pranešti ir atkreipti jūsų dėmesį, kad planuojama, jog Europos prokuratūra pradės veikti šių metų birželio 1 dieną, todėl svarbu, kad pareiškimai įsigaliotų kuo anksčiau, kad Europos prokuratūra galėtų vykdyti savo užduotis. Labai jums ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama ministre. Nėra kolegų, norinčių jūsų paklausti. Pasisakyti dėl motyvų dėl įstatymo projekto po pateikimo taip pat nematau norinčių. Balsavimas dėl įstatymų projektų – balsavimo metu.

16.25 val.

Sporto įstatymo Nr. I-1151 2, 3, 5, 7, 10, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 24 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-533, Švietimo įstatymo Nr. I-1489 71 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-534 (pateikimas)

Kiti darbotvarkės 2-18.1 ir 2-18.2 klausimai – Sporto įstatymo Nr. I-1151 kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-533 ir lydimasis teisės aktas, projektas Nr. XIVP-534. Pra-nešėja – J. Šiugždinienė. Jos salėje nematau. Nėra. Šiek tiek vėliau ministrė gal pristatys. (*Balsai salėje*) Yra ministrė. Gerai, luktelsime.

Gerbiami kolegos, kol ministrė ateina, aš tik noriu išpėti frakciją atstovus, kad darbotvarkę šiek tiek lenkiame ir balsavimas, matyt, bus šiek tiek anksčiau. Yra numatyta 18 valandą, bet, ma-tyt, bent jau 17 val. 10 min.–17 val. 20 min., toks intervalas. Jeigu galite, išpėkite savo kolegas. Mi-nistre, prašom.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Dar kartą laba diena, mieli kolegos. Su džiaugsmu pristatau Sporto įstatymo pakeitimo įstatymo projekto nuostatas. Teikiamas Sporto įstatymo projektas, ku-riuo siūlomi svarbūs ir kompleksiniai sporto finansavimo tvarkos pokyčiai. Tai yra pirmiausia tikslinamas teisinis reglamentavimas po Konstitucinio Teismo nutarimo dėl Sporto rėmimo fon-do ir įtvirtinamas aiškesnis, skaidresnis ir efektyvesnis fizinio aktyvumo ir aukšto meistriškumo sporto finansavimo modelis.

Siūlomi pagrindiniai pokyčiai. Kaip jau minėjau, tobulinamas Sporto rėmimo fondo regula-vimas. Yra įgyvendinamas Konstitucinio Teismo nutarimas dėl Sporto rėmimo fondo.

Antras svarbus pokytis – steigiamas Sporto registras, jis pradės veikti 2023 metais.

Trečias svarbus dalykas – stiprinamas Nacionalinės sporto tarybos vaidmuo.

Ketvirtas – projektu siūloma tobulinti sporto organizacijų gerojo valdymo principus. Papil-domi finansavimo kriterijai yra nustatyti ir lėšų neskrymo kriterijai. Yra tikslinamos sąvokos. Taip pat yra suvienodinamas finansavimas aukšto meistriškumo sportui ir fiziniam aktyvumui. Didi-namos valstybės stipendijos visiems sportininkams. Sulyginami su olimpinių žaidynių paralim-pinių ir kurčiųjų žaidynių dydžiai už pirmą–šeštą vietas, išplečiamas gaunančiųjų stipendijas ra-tas, tai yra skiriama ir jaunimui.

Projektas parengtas atsižvelgiant į darbo grupės pateiktus siūlymus, sporto organizacijų siū-lymus. Buvo stengiamasi maksimaliai atsižvelgti į siūlymus, pateiktus įvairių sporto organizacijų. Projektui pritarė Vyriausybė. Prašom, jeigu turite klausimų.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama ministre. Jūsų paklausti užsirašė penki Seimo nariai. Pirmasis klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama ministre, yra be galo daug Teisės departamento pastabų. Man, kaip aktyviai sportuojančiam žmogui, irgi skaitant tą įstatymą kyla, taip sakant, aibė klausimų. Mano klausimas: kas rengė tą įstatymo projektą? Kadangi čia susiker-ta ir finansiniai dalykai, priimant šį įstatymą, ar buvo dar padaryta analizė, taip sakant, per STT prizmę? Ačiū.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Taip, tikrai. Dėl pastabų, kurias pateikė Teisės departamentas. Šiandien jas gavome, tikrai peržiūrėjome. Didelė dalis pastabų yra techninės, kelios yra labiau su-siję su turiniu. Tikrai į visas tas pastabas galime atsakyti. Tai pastabos dėl kadencijų ir dėl kitų dalykų, bet dauguma pastabų yra labai techninės. Tikrai į tas technines pastabas, tikslinamos tam tikros sąvokos, nesudėtinga atsižvelgti. Į STT siūlymus taip pat buvo atsižvelgta. Ir dėl Sporto ta-rybos būtent veiklos tikrai atsižvelgėme ir įvertinome STT pastabas.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Klausia S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiama ministre, nors Teisės departa-mento pastabų daug, pagirtina, kad pagaliau procesas prasidėjo ir pradedame svarstyti šį projektą.

Na, pedagogų bendruomenė, piliečiai visada įtariai žiūri į tas visas antrines ministerijos įstaigas. Ir dabar svetainėje pažiūrėjau, yra Nacionalinė švietimo agentūra, Švietimo mainų para-mos fondas, Europos socialinio fondo agentūra ir taip toliau, ir taip toliau. O dabar šiame įstaty-mo projekte numatoma pakeisti Švietimo mainų paramos fondo pavadinimą į Švietimo ir sporto

projektų agentūrą „Motum“. Kas tai bus per mįslinga įstaiga, ar čia ta pati mergelė, tik kita suknelė, ar bus visiškai nauja kokybinė prieiga? Tai vienas dalykas.

Antras. Savivaldybių tarybose sumaištį kelia ugdymo įstaigų vadovų ir sporto įstaigų vadovų, pavyzdžiui, sporto gimnazijų vadovų, skyrimo tvarka – visiškai skirtinga. Aš neradau, ar šiame įstatyme dabar taip numatoma sutvarkyti tuos dalykus, ar ne?

Ir trečia. Kokios priežastys, kad tik nuo 2022 m. liepos 1 d. įsigaliojūt tas įstatymas? Ar šitiek dar derinimo tikitės ir reikia, kad tik nuo 2022 metų vidurio? Ačiū.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Todėl turbūt ir ateiname čia su šiuo įstatymu dabar. Kaip žinote, Konstitucinis Teismas pasisakė apskritai dėl fondo reikalų, čia ir kultūros įstatymai bus keičiami būtent atsižvelgiant į Konstitucinio Teismo sprendimus. Mes skubame su šiuo įstatymu, nes pakeitimai yra labai svarbūs, juos reikia priimti iki liepos 1 dienos, kad galėtume laiku paskelbti 2022 metų kvietimą dėl fizinio aktyvumo projektų ir sporto bazių pagerinimo projektų. Tikrai reikia parengti daug tvarkų. Kad nevēluotų finansavimas ir stipendijos nevēluotų, mums yra labai svarbu, kad šis įstatymas būtų priimtas iki liepos 1 dienos.

Dėl gimnazijų vadovų, tai įstatyme šio dalyko nėra, tai yra reguliuojama tvarkomis. Tai yra tai gali būti sureguliuojama tvarkomis.

Dabar dėl agentūros „Motum“ pavadinimo. Apskritai turiu pasakyti, kad mes pradėsime pavaldžių įstaigų peržiūrą, nes tikrai matome, kad yra labai įvairių agentūrų, kai kurių funkcijos tikrai dubliuojasi, ir tą tvarką reikia padaryti, reikia kokybinio pokyčio. Tai čia liečia ne tik su sportu susijusias, bet ir su švietimo sritimi, tai yra ir Studijų kokybės centras, ir Nacionalinė švietimo agentūra, kurias norime sustiprinti ir išgryninti funkcijas. Dėl „Motum“ sprendimas jau buvo priimtas anksčiau – dėl pavadinimo keitimo, ta agentūra taip pat bus stiprinama.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama ministre. Klausia V. Targamadzė.

V. TARGAMADZĖ (LSDPF). Ačiū ministrei, kad vis dėlto juda šis įstatymas. Jis yra labai lauktas.

Mano klausimas yra dėl 6 punkto. Iš Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai skirtų valstybės biudžeto asignavimų tik 4 % skirsite toms dviem institucijoms ir projektams. Kodėl 4 %, pavyzdžiui, kodėl ne 4,5 % ar 5 %? Kaip tas skaičius pasirinktas?

Ir dar vienas klausimas, nes gavau nemažai raštų iš įvairių institucijų. Kokie yra numatomi baziniai reikalavimai treneriams ir instruktoriams? Čia įstatyme nėra parašyta, bet jūs vis tiek apie tai diskutuojate. Ir ar bus suderinta su interesantais? Ačiū.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Dėkui, profesore. Dėl trenerių ir instruktorių, na, tikrai šis klausimas buvo paliktas, ir dėl jų kvalifikacijų suteikimo, vėlesniam laikui, nes nėra susitarta. Čia yra tiesiogiai susiję taip pat su misijų išgryninimu kolegijų ir universitetų, nes šiandien nėra sutarimo, yra labai prieštaringi siūlymai.

Tikrai reikalinga ilgesnė diskusija, kuri turbūt tęsis dar nemažai laiko, kas turėtų rengti trenerius ir, tarkim, instruktorius, kokių lygiu jie turėtų būti rengiami. Mes šiuo klausimu sutarimo dar neturime. Sakau, tai tikrai užtruks ir yra susiję apskritai su aukštojo mokslo, tai yra kolegijų ir universitetų, misijų išgryninimu.

Dabar dėl 4 %. Gal patikslinkite, kokioms institucijoms. Žinokite, aš dabar nepasakysiu, kam 4 %. Galiu patikslinti jums nebent tik asmeniškai.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama ministre. Klausia V. Bakas.

V. BAKAS (MSNG). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama ministre, 2020 metų pabaigoje Seimas priėmė rezoliuciją dėl Lietuvos futbolo federacijos. Čia pažymėjo, kad Lietuvos futbolas glaudžiai susijęs su Lietuvos prestižu, o nusikalstamo pasaulio atstovų dalyvavimas futbolo bendruomenėje daro tikrai didelę žalą pasitikėjimui šia sporto šaka ir šalies reputacijai. Taip pat pinigų plovimo prevencijos ataskaitoje, Europos Komisijos darbiname dokumente kalbama apie didelę riziką, susijusią su korupcija sporte.

Klausimas būtų toks: kokius veiksmus siūlote, kad į sporto valdymą ateitų nepriekaištingos reputacijos žmonės ir kad būtų užtikrintas skaidrumas, mūsų vaikų saugumas ir mūsų šalies prestižas?

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Dėkui už klausimą. Ir šiuo įstatymu yra sprendžiami šitie klausimai. Kaip jau minėjau, yra įvedami tam tikri gerojo valdymo principai kaip papildomi kriterijai.

Tarkim, yra reikalavimas atlikti finansinių ataskaitų auditą, kurio niekada anksčiau nebuvo, apibrėžti valdymo narių kadencijų skaičių. Yra patikslinti kriterijai, kaip gali būti formuojamos rinktinės, taip pat lėšų neskystymo kriterijai. Tarkim, kadangi mes formuojame registrą, bus reikalavimas labai skaidriai ir laiku pateikti informaciją registrai, kad mes galėtume viešai kuo daugiau atvirų duomenų... mes tikrai galėtume viešai matyti, kas vyksta. Aišku, kaip mes žinome, daug dalykų reguliuoja pačios federacijos. Mes galime tikrai per gerojo valdymo principus ir per tam tikrus finansavimo kriterijus, ir, kaip jūs minėjote, vadovų reputacijos reikalavimus. Manau, tikrai reikia juos siūlyti per gerojo valdymo principus griežtinti federacijoms. Mes galime tokį poveikį daryti ir jį tikrai esame suplanavę. Net šiuo įstatymu yra įtvirtinti reikalavimai.

PIRMININKAS. Labai dėkui, ministre. Ir paskutinis klausia A. Kupčinskas.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Laba diena, gerbiama ministre. Labai džiaugiuosi, kad pradeda įgyvendinti Vyriausybės programa ir išties kūno kultūros ir sporto srityje mes imamės veiksmų. Tikrai džiugina, kad pagaliau Sporto įstatymas pasiekė Seimą. Nemažai kartų buvo aptarinėjamas Sporto įstatymas, jo galima redakcija, projektas Jaunimo ir sporto komisijoje. Tikiuosi, kad šis įstatymas išties judės ir jeigu ne šioje sesijoje, tai bent jau rudens sesijoje bus priimtas.

Kitas dalykas. Žinome, yra Konstitucinio Teismo išaiškinimas ir labai norėtusi, kad per kitų metų biudžetus ir vėlesnius nenukentėtų aukšto meistriskumo sporto federacijos ir sportininkai, nes tos proporcijos kintant akcizams išsikreipia. Palinkėčiau, nors tos nuostatos, aišku, jau nebeat-sispindės įstatyme, bet kad ministerija išlaikytų tą proporcingumą. Ačiū.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Dėkui. Tikrai išlaikysime proporcingumą. Vienas iš tikslų ir buvo. Kaip žinome, aukšto sportinio meistriskumo finansavimas buvo labai sumažėjęs per pastaruosius metus, tai mes šiuo įstatymu taip pat reguliuojame šitą dalyką ir 30 % Sporto rėmimo fondo lėšų yra skiriama aukštam sportiniam meistriskumui. Net ir pereidami prie kitokio finansavimo modelio šitai mes tikrai užtikrinsime.

Ką noriu pasakyti? Tikrai labai norisi, kad šitas įstatymas būtų priimtas dabar, nes jis yra susijęs ir su stipendijomis sportininkams, ypač jaunimui, ir mūsų laukia olimpiada. Matome, kad pasirošimas vyksta sudėtingai, kad sportininkų šiais metais atrinkta stipriai mažiau, negu jų buvo atrinkta į Rio. Mums tikrai reikia dėti visas pastangas, kad būtų sustiprinta aukšto sportinio meistriskumo programa.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama ministre. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus.

Dėl motyvų už pasisako S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Kaip ir sakiau, nedovanotinai užsitęsė Sporto įstatymo pataisų svarstymas. Jau prieš trejetą metų faktiškai mes čia girdėjome, buvo grasinama, kad sutvarkysime tą įstatymą ir taip toliau. Sveikinu, kad jau pristatoma.

Abejonių, kaip ir sakiau, yra nemažai, bet yra ir daug gerų dalykų. Patikslinamos sąvokos, pavyzdžiui, jau minėta „aukšto meistriskumo sporto varžybų“ sąvoka. Ir keista, bet netgi karantinas, pandemijos sąlygos parodė tokį keistą dalyką, kad kaip aukšto sportinio meistriskumo varžybas buvo galima traktuoti net pradinukų, vaikų kvadrato varžybas, taip ten viskas buvo išdėstyta. Dabar atsiranda daug tikslesnių paaiškinimų, kad tai turi būti tarptautinės varžybos, kad jos turi būti kalendoriuose ir taip toliau, eliminuojami tokie dalykai, kuriuos aš minėjau.

Aišku, abejonių yra. Man ta agentūra „Motum“ dar kelia abejonių, ar tai nesusiję su Olimpino komiteto ir buvusio Sporto departamento, dabar Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos konfliktais, nesutarimais. Norėtusi, kad objektyviai tos problemos būtų išspręstos. (*Balsai salėje*) Man yčiau, kad komitetuose ir komisijoje bus dar kartą prie to sugrįžta, patikslinami įvairūs dalykai. Kviečiu dabar pritarti po pateikimo. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Kadangi buvo pristatyti du įstatymų projektai, tai antras dėl motyvų už pasisako A. Kupčinskas.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiama kolegė, tikrai labai raginčiau palaikyti. Gal ir nereikia raginti, nes, kiek mačiau, Jaunimo ir sporto komisijoje visų partijų ir frakcijų atstovai palaiko naują Sporto įstatymo redakciją. Išties turime parodyti didesnę dėmesį, jeigu jau žiūrime net į olimpinės žaidynes, kurios praėjusiais metais buvo perkeltos į šiuos, turime mažiau savo atstovų. Ir tai

yra vienas iš rodiklių, kad valstybė kol kas nepakankamą dėmesį skiria sportui. Aišku, buvo pandeminiai metai, gal ir dėl to rezultatai krito, bet, kaip ir kultūra, taip ir sportas yra mūsų valstybės prestižo reikalas ir kartu pačios valstybės reklama ir populiarinimas visame pasaulyje. Yra tam tikrų nefero ir federacijose, ką minėjo ir kiti kolegos, ar tai būtų Futbolo federacija, ar Dziudo federacija, kai šešėlinės struktūros įsivysto. Tad turime rodyti didesnę dėmesį. Labai tikiuosi, kad jau kitais metais Švietimo, mokslo ir sporto ministerijoje atsirastų ir atskiras departamentas, nes, panaikinus Kūno kultūros ir sporto departamentą, deja, suprastėjo sporto kuravimas visoje valstybėje. Trūksta ir žmogiškųjų resursų, pajėgų. Turėtų valstybė čia rodyti didesnę dėmesį ir lyderystę. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Iš klausėme visų pasisakymų dėl motyvų. Balsavimas dėl įstatymų projektų – numatytu metu.

Dar kartelį visiems primenu, kad lenkiame darbotvarkę ir balsavimas dėl likusių įstatymų projektų bus anksčiau, orientuojamės, apie 17 val. 10 min.

16.43 val.

Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo Nr. VIII-1185 78 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-490 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-20 klausimas – Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo Nr. VIII-1185 78 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-490. Pranešėjas – V. Juozapaitis. Pateikimo stadija.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, Kultūros komiteto vardu teikiu Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo Nr. VIII-1185 78 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą, kurio esmė yra suteikti teisę Lietuvos radijo ir televizijos komisijai (LRTK) sustabdyti finansines operacijas finansinėms institucijoms tuo atveju, jeigu internetu yra transliuojama programa arba autorinės teisės pažeidžiantys filmai, koncertai ir visa kita. Tai yra viena iš priemonių užkardant nelegalaus turinio skleidimo galimybę Lietuvoje.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas pranešėjas. Nėra Seimo narių, norinčių jūsų paklausti. Pasisakyti dėl motyvų dėl įstatymo projekto po pateikimo taip pat nėra norinčių. Balsavimas dėl įstatymo projekto taip pat tam numatytu metu. Dar kartą primenu, kad bus ženkliai anksčiau – apie 17 val. 10 min.

16.45 val.

Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo Nr. VIII-1185 2 straipsnio 16, 17 ir 43 dalies, 3 straipsnio 1 dalies 6 punkto, 56 straipsnio 1 ir 2 dalies, 58 straipsnio 4 dalies, 65 straipsnio 2 ir 3 dalies pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4170 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės 2-21 klausimas – Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4170. Pranešėjas – R. Šarknickas. V. Kernagis. Prašom.

V. KERNAGIS (TS-LKDF). Sveiki, kolegos. Įstatymas apima du dalykus. Pirmasis yra kabelinės retransliacijos sąvokos pakeitimas į retransliaciją, kadangi kabelinė televizija dabar yra transliuojama ne tik kabeliu, kaip buvo anksčiau, bet satelitu ir internetu, tiesiog ši sąvoka yra keičiama.

Antras dalykas yra privalomojo kolektyvinio administravimo paskelbimo teisės išplėtimas. Tai yra tai, kad ir Europos Sąjungos Teisingumo Teismas, ir Lietuvos teismų praktika patvirtina, kad įstaigose, kurios turi įrengtus televizorius ir rodo televizijos programas, tarkime, restoranuose, kavinėse, baruose ar sporto klubuose, tas televizijos programų rodymas yra pripažintas kaip viešas paskelbimas. Todėl esant tokiai situacijai tiesiog būtina išplėsti tų dalykų kolektyvinio administravimo taikymo sritį. Trumpai tiek.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas pranešėjas. Jūsų paklausti užsirašė vienas Seimo narys. Klausia V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Gerbiamas pranešėjau, atėjo pagrindinis pranešėjas ir skėsčioja rankomis. Šis įstatymo projektas buvo registruotas praėjusioje kadencijoje. Gal galite pasakyti, kodėl jis neišvydo dienos šviesos ir nebuvo pateiktas praėjusioje kadencijoje? Ačiū.

V. KERNAGIS (TS-LKDF). Įstatymo projektas gali būti registruotas ir pateiktas tada, kai ateina jo eilė. Tiesiog kažkaip eilė neatėjo, bet atėjo šiandien. Aš nematau, kad ši diena yra kuo nors prastesnė negu diena prieš metus ar dvejus.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas pranešėjau. Jūsų nori paklausti dar du Seimo nariai, neskubėkite. Klausia S. Tumėnas. Ruošiasi R. Šarknickas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Gerbiamas Vytautai, čia kaip ir komiteto pirmininkas beveik padėjo atsakyti. Nuo kada įsigalios, nes čia parašyta 2019 metų data, nuo kada galėtų įsigalioti šis įstatymas?

V. KERNAGIS (TS-LKDF). Aš manau, kad vis tiek jis kelias į mūsų komitetą, komitete mes svarstydami ir pradėsime svarstyti. Bet aš manau, kad kitų metų sausio 1 diena būtų ta data, kai galėtų įsigalioti šis įstatymo projektas.

PIRMININKAS. Dėkui, gerbiamas kolega. Ir paskutinis klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Aš dėkoju jums, kad amžinai nežiūrite į praeitį ir einate į priekį. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Kaip supratau, tai nebuvo klausimas, gal labiau pasisakymas dėl motyvų. Tuoj pažiūrėsime, ar dėl įstatymo projekto, dėl viso įstatymo (labai dėkui) yra norinčių kalbėti dėl motyvų. Nėra. Balsavimas dėl įstatymo projekto tam numatytu metu, kuris ateis labai greitai.

16.48 val.

Darbo kodekso Nr. XII-2603 171 ir 176 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-528 (pateikimas)

Pereiname prie paskutinio darbotvarkės 2-23 klausimo – Darbo kodekso Nr. XII-2603 171 ir 176 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-528. Pranešėjas – A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke, ačiū, gerbiama kolegė. Pastaruoju metu daug kalbame apie darbo santykius, ir mūsų Darbo kodekse yra toks skirsnis – informavimas ir konsultavimas. Ir ten informavimą ir konsultavimą atlieka vadovai, turėtų atlikti, jeigu nėra profesinių sąjungų, yra darbo tarybos. Aš manau, kad normalaus informavimo, konsultavimo nebuvimas atveda prie tokių dalykų kaip mobingas ir netgi mirtys. Apie tai daug kalbame.

Šiuo atveju į mane kreipėsi žmogus, kuris švietimo įstaigose konsultuoja darbo tarybas. Perskaitysiu tokią pastraipėlę iš jo laiško – tai mane paskatino kreiptis į jus, kolegos, ir, aišku, į Trišalę tarybą, jeigu pritarsite, kad vis dėlto sureguliuotume, kaip renkamos darbo tarybos. Taigi jis rašo: tačiau ne vienoje mokykloje ar švietimo įstaigoje iškilo neaiškumų dėl naujos kadencijos darbo tarybos rinkimų inicijavimo, organizavimo ir vykdymo. Viena Darbo kodekso straipsnyje rašoma, kad tai veikiančios darbo tarybos pareiga, kai baigiasi, kitas sako kitaip. Nors rinkimų komisiją privalo sudaryti vadovas, buvo švietimo įstaigų, kai jis atsisakė tai daryti. Tad buvo neaišku, kas turi organizuoti ir vykdyti darbo tarybos rinkimus. Todėl aš ir teikiu tas pataisas, pasikonsultavęs ir su juo. Iš karto, užbėgant už akių, sutinku su Teisės departamento nuostata, tiek su viena pastaba, tiek su kita, kad Darbo kodekso 176 straipsnio 2 dalyje, aišku, reikia įrašyti tą nuostatą – jeigu ne pirmąkart renkama, tai daro darbo taryba.

Dėl narių skaičiaus. Aš manau, kad čia yra apsisprendimo klausimas, arba palikti tą patį skaičių, ar nustatyti kitokį. Bet aš manau, kad mūsų, kaip įstatymų leidėjų, pareiga yra užtikrinti, kad nebūtų vilkinama galimybė sudaryti darbo tarybas, jeigu profesinių sąjungų nėra, kad žmonės galėtų gauti informavimą ir konsultavimą, žinotų šiek tiek, taip sakant, šviesų rytojų geriau, negu nebūtų su jais šnekamasi. Tokie pasiūlymai dėl šio Darbo kodekso pakeitimo įstatymo projekto. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas pranešėjau. Jūsų klausiti nori du Seimo nariai. Pirmasis klausia M. Lingė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Labai dėkui. Gerbiamas Algirdai, jūsų, šios srities profesionalo ir tikrai išmanančio šią sritį, noriu iš principo klausiti ne tiek apie projekto turinį, jam, matyt, tikrai verta

pritarti ir reikia diskutuoti, bet iš principo jūs palietėte darbo tarybų institutą, santykinai neseniai sukurta. Kaip jūs apskritai vertinate veiksmingumą? Jos kartais institucijose kuriamos dėl to paukščiuko, kad galėtų įvykdyti – turime, išrinkome, suformavome. Kiek jos realiai prisideda prie darbuotojų padėties gerinimo kaip tas instrumentas, kuris kai kur keičia ir profesines sąjungas?

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū už klausimą. Turiu prisipažinti, kad nebuvau didelis šalininkas darbo tarybų atsiradimo, nes teko dirbti visose darbo grupėse rengiant, tobulinant, liberalizuojant Darbo kodeksą. Visas tas peripetijas puikiai žinau. Tai buvo tam tikras direktyvos perkėlimas, kad jeigu nėra profesinių sąjungų, o Lietuvoje mes tikrai negalime pasigirti gausa, mes, taip sakant, pagal natūrą separatistai, gerąją ar blogąją prasme, ir profesinių sąjungų narių skaičius nėra labai didelis. Darbo tarybų, sakykim, veiksmingumas ir produktyvumas priklauso vis dėlto nuo žmonių. Jeigu tie žmonės tikrai empatiški tam, kas vyksta jų kolektyve, jeigu jie nebijo drąsiai paklausti vadovo to, kas parašyta Darbo kodekse, arba dar ir daugiau, tai viskas su tomis tarybomis visai neblogai. Dalis tų tarybų virsta ir aktyvesnėmis profesinėmis sąjungomis. Bet jeigu tai yra... formaliai sukuria vadovas dažniausiai, visokių galėčiau papasakoti istorijų, tuomet, aišku, to veiksmingumo neužtenka. Aš manau, mes čia ir pralošiame, jeigu mes kalbame apie darbo santykius, apie socialines garantijas, apie darbo užmokestį. Vis dėlto stiprių profesinių sąjungų ir darbo tarybų nebuvimas leidžia darbdaviams visada turėti veiksmingesnius sprendimus savo naudai.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas pranešėju. Paskutinytis klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Dėkoju. Iš tikrųjų labai aktualus klausimas. Pastaruoju metu, jau paskutinius penkerius, šešerius metus vartojamas žodis mobingas ir panašiai. Džiugu, kad yra asmuo, kuris kreipiasi, gal ir ne tik jis vienas, ir panašiai.

Aš tik norėjau paklausti. Yra kolektyvinė darbo taryba ir nacionalinė – Valstybinė darbo inspekcija. Kiek čia susikerta tie keliai ir kas efektyviau, geriau dirba? Ir pritariu dėl vieno dalyko, kad profesinės sąjungos narys tikrai turėtų būti toje darbo taryboje. Ačiū.

A. SYSAS (LSDPF). Mūsų įstatymas labai apibrėžia, kada, taip sakant, nustoja veikti darbo tarybos, jeigu atsiranda daugiau kaip 30 % profesinės sąjungos narių, kuriuos jungia. Santykis, jeigu jūs klausiate apie Valstybinės darbo inspekcijos funkciją ir darbo tarybų, tai aš manyčiau, vėlgi grįžtu prie to paties, jeigu tikrai darbo tarybos aktyviai nori ginti savo narius, tai jos gali patarti savo nariui, ką reikia daryti. Manau, kad mes labai teisingai padarėme, kai Darbo kodekse įtvirtinome darbo ginčų komisijas. Labai daug nukrovėme teismų darbą, pagreitinome procesą ir tas procesas, taip sakant, 97 % yra darbuotojų naudai.

Aišku, reikia paaiškinti tam žmogui, kad jis turi teisę ir gali kreiptis. Čia nuo ko aš pradėjau. Informavimas ir konsultavimas, švietimas žmonių, kokias teises jie turi, ne tik pareigas, ką jie turi daryti, ko klausyti, kaip vykdyti, kada išeiti, ką padaryti, bet ko jie gali reikalauti iš savo darbdavio užtikrindami savo teises.

Jeigu tie žmonės žino, tai jie gali kreiptis į Valstybinę darbo inspekciją, prie kurios yra darbo ginčų komisijos. Sakau, jos dirba labai efektyviai ir procesas pajuda greitai. Bet, sakau, ir nuo įstatymų leidėjų irgi priklauso, kaip mes sureguliuojame tą procesą. Tos pataisos, kurios atsirado, kaip sako, vadovas nenori skirti tarybos ir tarybos nėra, senoji nustojo galioti, naujos nėra... Tai sureguliuokime taip, kad paprasčiausiai tokio laikotarpio nebūtų.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega, jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Dėl viso įstatymo projekto dėl motyvų po pateikimo nėra norinčių pasisakyti Seimo narių. Gerbiami kolegos, informuoju, kad tai buvo... Yra. Motyvai už – K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF) Ačiū, gerbiamas pirmininke. Kuo daugiau kelių atveriamė profesinėms sąjungoms ir darbuotojams, tuo iš tikrųjų mes galime daugiau padėti žmonėms, kaip gerbiamas pranešėjas teisingai sakė, suprasti savo didesnes galimybes ir savo didesnes teises. Kviečiu palaikyti šį projektą.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Motyvų prieš nėra norinčių pasakyti. Dėl įstatymo projekto netrukus balsuosime. Tai yra paskutinis įstatymo projektas šiandien. Dar kartą visiems primenu, kad tuojau pereisime prie balsavimo. Jeigu kas dar galite, atvykite kaip galima greičiau į salę.

16.57 val.

Informaciniai pranešimai

Tuo metu aš perskaitysiu Sekretoriato gautą Mišrios Seimo narių grupės posėdžio protokolą, kuriuo yra informuojama, kad iki 2021 m. gruodžio 31 d. imtinai Mišri Seimo narių grupė pritaria A. Butkevičiaus kandidatūrai į Mišrios Seimo narių grupės seniūnus, o V. Bako iki to paties termino pritaria kaip seniūno pavaduotojo. (*Balsai salėje*) Su tuo kolegas ir sveikiname. Lieka D. Griškevičius. Jis rotacijos būdu, matyt, užims vienas ar kitas pareigas.

16.58 val.

Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo Nr. I-1562 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-514, Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-515 (*pateikimo tęsinys*)

Gerbiami kolegos, pereiname prie balsavimo, paskutinio likusio šiandien balsavimo. Pirmas klausimas, dėl kurio turėtume apsispręsti, 2-15.1 ir 2-15.2 – Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo Nr. I-1562 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-514 ir lydimasis Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-515. Kas pritariate įstatymų projektams po pateikimo, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 58 Seimo nariai: už – 55, prieš nėra, susilaikė 3. Įstatymų projektams po pateikimo pritarta.

Pagrindiniu komitetu dėl abiejų įstatymų projektų siūloma skirti Socialinių reikalų ir darbo komitetą. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime, labai dėkui. Siūloma svarstymo data – 2021 m. birželio 8 d. Ar galime pritarti tokiam siūlymui? Galime. Labai dėkui.

16.59 val.

Darbo kodekso 108, 109, 139, 213 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-489 (*pateikimo tęsinys*)

Kitas 2-16 klausimas, dėl kurio turėtume apsispręsti, – Darbo kodekso kai kurių straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-489. Po pateikimo. Kas pritariate įstatymo projektui po pateikimo, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 74 Seimo nariai: už – 72, prieš nėra, susilaikė 2. Įstatymo projektui po pateikimo pritarta. Pagrindiniu komitetu siūloma skirti Socialinių reikalų ir darbo komitetą, papildomu – Biudžeto ir finansų komitetą. Ar galime pritarti tokiems siūlymams bendru sutarimu? Galime, labai dėkui. Siūloma svarstymo data – birželio 22-oji. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime, labai dėkui.

17.00 val.

Įstatymo „Dėl pareiškimų pagal 1959 m. balandžio 20 d. Europos konvenciją dėl savitarpio pagalbos baudžiamosiose bylose ir 1978 m. kovo 17 d. Europos konvencijos dėl savitarpio pagalbos baudžiamosiose bylose papildomą protokolą“ projektas Nr. XIVP-460, Įstatymo „Dėl Europos konvencijos dėl savitarpio pagalbos baudžiamosiose bylose antrojo papildomo protokolo ratifikavimo“ Nr. IX-1997 papildymo 4 ir 5 straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-461 (*pateikimo tęsinys*)

Kitas balsavimas dėl klausimų 2-17.1 ir 2-17.2 bloko – įstatymų projektai Nr. XIVP-460 ir Nr. XIVP-461 po pateikimo. Kas pritariate, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 83 Seimo nariai: už – 82, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymų projektams po pateikimo pritarta. Pagrindiniu komitetu dėl abiejų įstatymų projektų siūloma skirti Teisės ir teisėtvarkos ko-

mitetą. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime, labai dėkui. Siūloma svarstymo data – birželio 22-oji. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime, labai dėkui.

17.01 val.

Sporto įstatymo Nr. I-1151 2, 3, 5, 7, 10, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 24 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-533, Švietimo įstatymo Nr. I-1489 71 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-534 (pateikimo tęsinys)

Kiti darbotvarkės 2-18.1 ir 2-18.2 klausimai, kuriuos turėtume spręsti, įstatymų blokas – projektas Nr. XIVP-533 ir lydimasis projektas Nr. XIVP-534. Kas pritariate įstatymų projektams, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 82 Seimo nariai: už – 73, prieš nėra, susilaikė 9. Įstatymų projektams po pateikimo pritarta. Pagrindiniu komitetu siūloma skirti Švietimo ir mokslo komitetą, papildomu – Biudžeto ir finansų komitetą.

Per šoninį mikrofoną – V. Alekna.

V. ALEKNA (LSF). Aš norėjau, kad taip pat Jaunimo ir sporto reikalų komisija galėtų kaip papildoma...

PIRMININKAS. Papildoma Jaunimo ir sporto reikalų komisija. Labai dėkui. Ar galėtume pritarti tokiems siūlymams bendru sutarimu? Galime, labai dėkui. Siūloma svarstymo data – birželio 22-oji. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta, labai dėkui.

17.03 val.

Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo Nr. VIII-1185 78 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-490 (pateikimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 2-20 klausimas – Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo Nr. VIII-1185 78 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-490. Balsavimas po pateikimo. Kas pritariate, balsuojate už, kas nepritariate, prieš arba susilaikote.

Balsavo 84 Seimo nariai: už – 83, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymo projektui po pateikimo pritarta. Pagrindiniu komitetu siūloma skirti Kultūros komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime, labai dėkui. Siūloma svarstymo data – birželio 22-oji. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime, pritarta.

17.04 val.

Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo Nr. VIII-1185 2 straipsnio 16, 17 ir 43 dalies, 3 straipsnio 1 dalies 6 punkto, 56 straipsnio 1 ir 2 dalies, 58 straipsnio 4 dalies, 65 straipsnio 2 ir 3 dalies pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4170 (pateikimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 2-21 klausimas – Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4170. Kas pritariate po pateikimo, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 87 Seimo nariai: už – 87, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymo projektui po pateikimo pritarta. Pagrindiniu komitetu siūloma skirti Kultūros komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime, pritarta. Siūloma svarstymo data – birželio 22 diena. Galime pritarti? Dėkoju, pritarta.

17.05 val.

Darbo kodekso Nr. XII-2603 171 ir 176 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-528 (pateikimo tęsinys)

Kitas darbotvarkės 2-23 klausimas – Darbo kodekso Nr. XII-2603 171 ir 176 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-528. Kas pritariate po pateikimo, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 79 Seimo nariai: už – 66, prieš nėra, susilaikė 13. Įstatymo projektui po pateikimo pritarta. Pagrindiniu komitetu siūloma skirti Socialinių reikalų ir darbo komitetą. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Pritarta. Siūloma svarstyti rudens sesijoje. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime, pritarta. Labai dėkui.

Seimo narių pareiškimų nematau. (*Balsai salėje*) Registruojamės, žinoma.

Užsiregistravo 82 Seimo nariai. Skelbiu gegužės 25 dienos vakarinį Seimo plenarinį posėdį baigtą. (*Gongas*)

ASMENVARDŽIŲ RODYKLĖ

- Adomaitis Kasparas 18
Aleknaitė-Abramkienė Vilija 20
Aleksna Virgilijus 75
Armonaitė Aušrinė 23, 24
Ažubalis Audronius 47, 48
Ąžuolas Valius 43, 44, 60
- Baidenas Džo, Džozefas (Biden Joe, Joseph) 12, 14
Bakas Vytautas 69, 74
Balčytis Zigmantas 44
Bartoševičius Kristijonas 21
Baškienė Rima 21
Baušytė Jolita 9
Beliackis Alesis (Beliackij Ales) 14
Bukauskas Valentinas 56, 58
Butkevičius Algirdas 28, 74
- Cichanouskaja Sviatlana (Cichanouskaja Sviatlana) 12, 14
- Čerkauskas Martynas 9
Čmilytė-Nielsen Viktorija 9, 10, 18, 19, 20, 21, 22
- Dilienė Jelena 34, 35
Dobrovol'ska Evelina 67
Drevinskas Algirdas Petras 58
Džiugelis Justas 38
- Gaidukevičius Olegas (Gaidukevič Oleg) 14
Gedvilas Aidas 51, 54
Gedvilienė Aistė 49
Gentvilas Eugenijus 15, 17, 21, 26
Gentvilas Simonas 11, 52, 53
Girskienė Ligita 10, 11, 51, 52, 53, 54, 62
Gražulis Petras 10, 11, 12, 16, 17, 24
Griškevičius Domas 74
- Jankauskas Edgaras 15
Jarutis Jonas 9, 41, 65
Jasas Donatas 34, 35, 36
Jonaitis Liudas 48
Jovaiša Sergejus 59
Juozapaitis Vytautas 71, 72
- Kačinskaitė-Urbonienė Ieva 31, 37, 50
Kasčiūnas Laurynas 13, 15, 25, 31, 33
Kernagis Vytautas 71, 72
Kilkinova Olga 9
Kindurys Gintautas 9, 37
Kukuraitis Linas 27
Kupala Janka (Kupala Janka) 15
Kupčinskis Andrius 70
Kuzmickienė Paulė 54, 56, 62
- Landsbergis Gabrielius 15, 41, 43, 44, 45, 46
Leiputė Orinta 31
Lejen Ursula fon der (Leyen Ursula von der) 43
Lydeka Arminas 17
Liekis Šarūnas 9
Lingė Mindaugas 26, 27, 29, 31, 34, 38, 48, 72
Litvinenka Aleksandras (Litvinenko Aleksandr) 17
Lukašenka Aliaksandras (Lukašenka Aliaksandr) 12, 14, 16, 17, 42, 46
- Magnitskis Sergejus (Magnitskij Sergej) 13
Majauskas Mykolas 19, 22, 25, 26, 33, 36, 37, 40, 54, 61
Martinaitytė Laura 9
Masiulis Kęstutis 58, 64, 65, 66
Matiekuvienė Gitana 9
Matijošaitis Marius 47, 48
Matjošaitytė Laura 10
Matulas Antanas 54, 62, 63, 66
Mazuronis Andrius 41, 57
Mažeika Kęstutis 49, 53
Milašiūtė Inga 9
Mitalas Vytautas 9, 24, 48, 54, 55
- Nagienė Laima 28, 29, 38, 39
Navalnas Aleksejus (Navalnyj Aleksej) 16, 17, 43
Navickas Andrius 45
Navickienė Monika 66, 67
Nekrošius Arvydas 13, 45
Neverovič Jaroslav 34, 35
- Palionis Andrius 37
Paluckas Gintautas 24, 25, 48
Pankauskas Justas 9
Pavilionis Žygimantas 11, 12, 13, 14, 15, 47
Petkevičienė Jolanta 10
Petrušauskienė Jolanta 9, 10
Pocius Arvydas 56
Pratasevičius Ramanas (Pratasevič Raman) 12, 15, 45, 46
Puidokas Mindaugas 10, 12, 22
Puksas Andrius 9
Pupinis Edmundas 13, 49, 53, 57, 58
Putinas Vladimiras (Putin Vladimir) 14
- Radavičienė Raminta 52
Rakutis Valdas 56
Razma Jurgis 9
- Sabatauskas Julius 17, 45, 46
Sabutis Eugenijus 53
Sapega Sofija (Sapega Sofia) 12, 46
Saudargas Paulius 12, 21
Savickas Lukas 37, 48

Simonian Margarita (Simonyan Margarita) 43
 Sysas Algirdas 30, 33, 39, 44, 66, 67, 68, 72, 73
 Skaistė Gintarė 31, 32
 Skripalis Sergejus (Skripal Sergej) 17
 Skritulskas Mindaugas 53
 Skvernelis Saulius 10
 Starkevičius Kazys 24, 25
 Stončaitis Algirdas 35
 Sulemanas Džeikas (Suleman Jake) 14
 Surplys Giedrius 16, 46, 58, 64, 65

 Šakalienė Dovilė 14
 Šarknickas Robertas 10, 71, 72, 73
 Šedbaras Stasys 56, 57, 58, 65
 Šiugždinienė Jurgita 68, 69, 70

Tamašunienė Rita 11, 19, 20
 Targamadžė Vilija 69
 Tomilinas Tomas 17, 23, 31, 32
 Tumėnas Stasys 68, 70, 72

 Vaišnys Andrius 9
 Valkiūnas Valdemaras 20
 Veryga Aurelijus 55, 58, 59, 60, 63
 Vilkauskas Kęstutis 35, 73
 Vinkus Antanas 26, 27, 29, 39, 60
 Vyšniauskas Andrius 49

 Zingeris Emanuelis 14, 15

 Žemaitaitis Remigijus 54, 62, 63

Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija

Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius

Tel. (8 5) 239 6060, faks. (8 5) 239 6289, el. p. *priim@lrs.lt*

Interneto puslapis *www.lrs.lt*